

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Kralj Karol o ciljih svoje politike

Pomirjenje političnih strasti in povzdiga blagostanja z racionalizacijo vsega poslovanja so cilji rumunskega vladarja

Bukarešta, 20. junija, d. Kralj Karol je dal inozemskim novinarjem daljši intervju, v katerem se bavi zlasti z načinom svojega vladanja. Predvsem naglašja, da je njegovo stremenje usmerjeno na to, da se vodi politika po zdravih poslovnih načelih. »Moje mnenje o nalogah vladarja je, da mora sestiti se politiki za skupno mizo, skupno z njimi odstraniti težkoče in predvsem odstraniti preokosteno birokracijo. Kralj mora biti posredovalec in pomirjevalec ter mora poseči v vse zapletene situacije oblažujoče in razčiščujoče. To je najboljši način, da lahko kralj svoji državi pomaga in koristi. Silno zoprna mi je birokracija. Američani so si stavili za svoje geslo »Efficiency,« to je delovna sposobnost. Moja iskrena želja je, da

postane to tudi vodilno geslo Rumunije. Od svojega povratka delam dnevno po 15 ur in še več. Trudim se, da bi našel najboljšo pot za najuspešnejše izkoriščanje časa, denarja in sposobnosti. To je ameriški način dela in poslovanja. Moj cilj je, usmeriti Rumunijo v nove poslovne in gospodarske vode. Leta 1921. sem posetil Ameriko in obiskoval razne univerze. Našel sem sedaj sposobnega tehnika Carnegijevega zavoda, ki ima nalogo, dvigati produktivnost rumunskih podjetij s primernimi nasveti. Pozval sem tudi priznane poljedelske strokovnjake ameriških univerz in zavodov, da me podpirajo pri mojem prizadevanju za povzdigo blagostanja rumunskega naroda in države. Prepričan sem, da uspeh ne bo izostal.«

Minister Schummy o nalogah Heimwehra

Heimwehr bi morala brezpogojno podpirati meščansko vlado in pobijati socialne demokrate — Dr. Primer napoveduje maščenje

Gradec, 20. junija, r. Avstrijski tisk obširno komentira izjave, ki jih je podal notranji minister Schummy na nedavnem zborovanju Landbunda v Gradcu glede svojega stališča do Heimwehra in o njegovih nalogah, kakor si jih zamislija on. Minister Schummyja so Heimwehrovci po izgonu Pabsta proglasili za največjega nasprotnika Heimwehra in so zato vzbudile njegove izjave razumljivo zanimanje.

Minister Schummy je naglašal, da je prva naloga Heimwehra zavzemati se za zakon in pravico. Heimwehr mora biti meščanski vladi brezpogojno na razpolago. Brigada naj bi se za vzgojo mladine in tako nadomestila nekdanjo vlogo vojaštva. Nikakor ne bi smela izgubiti potrebnih stikov z meščanskimi strankami, pač pa bi morala gledati na to, da nikdar ne pride do koalicije med meščanskimi strankami in socialnimi demokratami; prav tako pa ne bi smela dopustiti zeleno-rdeče koalicije, o kateri se v zadnjem času mnogo razpravljalo. Slej ko prej mora ostati Heimwehr nacionalistična organizacija in pripravljati združitev Avstrije z Nemčijo. Vse dotlej, dokler je Heimwehr izvajala ta program, ni bilo nikakih nesoglasij med njo in Landbundom. Šele v zadnjem letu je uvedlo vodstvo Heimwehra novi kurz, ki ni v skladu s temi nalogami.

Minister Schummy je nato govoril o razorožitvi in o Heimwehrovski zapisi, pri čemer je poudarjal zasluge dr. Schobra in naglašal, da bi moglo roditi tesnejše sodelovanje meščanskih strank, vlade in Heimwehra najboljše rezultate. Landbund bo tudi še nadalje zvesto podpiral vlado. Pričakuje pa, da bodo tudi v Heimwehru prevladali trezni elementi. O izgonu majorja Pabsta, za kar se pripisuje inicijativa baš ministru Schummyju je izjavil, da je imela vlada za ta korak dovolj vzrokov.

Gradec, 20. junija, d. Včeraj se je vršilo v Gradcu blagoslovljenje in razvite prapora graškega jurišnega bataljona avstrijske Heimwehra. Pri tej priliki je imel vodja Heimwehra dr. Pfirmer nagovor, v katerem se je bavil z zadnjimi dogodki in naglašal, da je Heimwehr odločen, neomajno nadaljevati svojo dosedanje pot. Vse, kar se je zgodilo zadnje dni, je Heimwehru le koristilo. Ničesar se ne bo pozabilo, kajti dan plačila, dan maščenja mora priti. Zalostno je, da ima avstrijski narod tako klavrne narodne zastopnike. Če Heimwehr v zadnjih dneh ni podvela ničesar, ni to posledica malodušnosti, marveč hladnokrvnosti, s katero zre Heimwehr v bodočnost in čaka, da napoči dan plačila in dan maščenja.

Razočaranje grofa Bethlena v Londonu

Pri merodajnih krogih v Londonu ni našel razumevanja za svoje težnje — Previden umik v habsburškem vprašanju

Beograd, 20. junija, AA. Po vestih iz Londona predsednik madžarske vlade grof Bethlen ni našel takega sprejema in razumevanja za svoje načrte, kakor je pričakoval. V evropski javnosti se je opazilo, da je bil sprejem grofa Bethlena v Londonu bolj konvencionalen in da predsednik angleške vlade Macdonald ni prisostvoval sprejemu, ki ga je priredil madžarski poslanik v Londonu na čast grofu Bethlenu. Poudariti je treba tudi to, da je več uglednih listov angleške delavske stranke zelo ostro napadalo grofa Bethlena. Zdi se, da je bil glavni namen potovanja grofa Bethlena v London propaganda za ustoličenje madžarskega kralja. Današnji »Pest Hirlap« objavlja razgovor svojega londonskega

dopisnika z grofom Bethlenom, ki pravi, da je vprašanje madžarskega prestola popolnoma neodvisno od okoliščin, ali je kdo polnoleten ali ne. To vprašanje sploh še ni dozorelo za rešitev in se bo Madžarska mogla baviti z njim šele v bodočnosti. Za tem polemizira grof Bethlen z rumunskim ministrskim predsednikom Maniom in pravi, da je Maniu v zmoti, ko trdi, da bi pomnila vzpostavitev habsburške dinastije kršitev trianonske mirovne pogodbe. Grof Bethlen trdi, da v trianonski pogodbi o tem ni nobene besede. Madžarska se bo pred rešitvijo vprašanja svojega kralja posredovala z vesilarni, ker jo v tem oziru vežejo diplomatske obveznosti, ki jih je prevzela na veliki mirovni konferenci v Parizu.

Italija se razburja zaradi francoskih varnostnih ukrepov

Nepojmljivo vznemirjenje zaradi utrjevanja francoske meje proti Italiji — Tendenciozne vesti italijanskega tiska

Beograd, 20. junija, M. Iz Rima poročajo, da fašistični tisk še vedno vzdržuje kampanjo proti dozdevnemu francoskemu oboroževanju zlasti pa proti utrjevanju meje proti Italiji. Današnji list »Tevere« piše, da je zaradi vojne pripravljenosti Francije alarmirana vsa Evropa in da bo imelo to resne posledice. V Franciji se med narodom neprestano vzdržuje fantom vojne, zlasti v južnih krajih in na Korzi, kjer živi prebivalstvo neprestano pod vtisom vojne nevarnosti. Nadalje pravi omejen list, da se bodo v Tunisu vršili veliki manevri zaradi ugotovitve, ali je

tam mogoče izkrcanje tujih čet. List končno trdi, da se je ob priliki manevrov v Alžiru ugotovilo, da se tuje čete z lahkoto izkrcajo v polni bojni opremi.

Beograd, 20. junija, p. Po vestih iz Maroka je del francoskih čet podvel novo ofenzivo v bližini Tadla. Francoske čete napredujejo v treh kolonah in so v teku ene oči dosepele na naprej določeno črto, ne da bi naleteli na kak odpor domačinov. Francoska bojna črta sedaj 10 km južnejša. Zdi se, da predstavlja ta ofenziva pričetek novih vojaških operacij.

Vatikan in volilna pravica duhovščine

Rim, 20. junija, AA. Glede na predlog angleške vlade, naj Sveta stolica prepove duhovništvu udeležbo pri prihodnjih volitvah na Malti, je državni tajnik Svete stolice izjavil, da ne more pristati na predlog angleške vlade, ker bi malsko duhovništvo obvezal za definitivno, dočim bi bila Stricklandova obljuba le začasnega značaja. Sveta stolica nima pravice oropati malsko duhovništvo pravic, ki mu grejo po malski ustavi, ki jim priznava v senatu dva sedeža.

Poročilo Simonove komisije

London, 20. junija, s. Listi objavljajo podrobnosti o vsebini poročila Simonove komisije, ki bo objavljeno prihodnji tork. Iz poročil listov se razvidi, da bo odbor predlagal odcepitev Birmasa od Indije.

Revolucija v Boliviji

Buenos Aires, 20. julija, AA. Tu se je razširila vest, da so bolivijske vladne čete ujele kolovodjo bolivijskih upornikov Roberta Hinojoso. Z druge strani poročajo, da so uporniki zasedli več važnih mest.

ZBOR SOKOLSKEGA NARAŠČAJA

Na 14 posebnih vlakih so prispeli včeraj v Beograd sokolski naraščaji iz vseh krajev države — Prihod prvih gostov za glavne zletne dni — Zastopstvo češkoslovaške vojske

Beograd, 20. junija, r. Sprejemni in stanovanjski odsek zletnega odbora Sokola kraljevine Jugoslavije sta imela ves dan polne roke dela. Od ranega jutra pa do poznega večera so namreč prihajali v Beograd od vseh strani posebni vlaki in parniki, s katerimi se je zbiral na vsesokolski zlet naš sokolski naraščaj. Monumentalni beograjski kolodvor je bil ves dan podoben rojevanju čebelnemu panju. Skoraj vsako uro je prisel iz izhoda nov roj mladine, ki se je navdušeno pozdravljala z malimi beograjskimi brati in sestrami, ki so jih sprejemali pri vsakem vlakcu. Ponosno so se kretali po ulicah kraljevske prestolnice, ki si jo je tolikrat želela videti. Kar ganljivo je bilo gledati mlade Sokole, kako strumno so se držali in kako disciplinirano so sledili vsakemu povelju in navodilu svojih odraslih spremljevalcev in rediteljev. Čeprav so večinoma prebili vso noč v vlakih, so bili vsi čili, zdravi in živahni. Zletni odbor se je tudi danes izkazal z dobro organizacijo ter je vse mlade goste hitro spravil pod streho, jih hranil ter poskrbel, da so se do dobrega odpocili in zbrali svoja mlada moči za jutrišnje glavno skušnjo in nedeljski javni nastop. Nastanjeni so v sotarih ter po šolah in sličnih zavodih. Vsi imajo postelje, odnosno enažno slavnjake, za hrano pa je tudi preskrbljeno v obilni meri. Nekateri oddelki so si tekem dneva že ogledali mesto in zletišče.

Skupno je prispelo tekem današnjega dne v Beograd štirinajst posebnih vlakov s sokolskim naraščajem. Vsi vlaki so bili okrašeni z državnimi zastavami in z napisom: »Prvi vsesokolski zlet — Beograd 1930.« Na vsakem vagonu je bilo razpisano tega se točno zabeleženo društvo in število naraščajnikov. Veak vlak je sprejel poseben odsek zletnega odbora, v katerem so bili tudi zastopniki stanovanjskega oddelka, ki so imeli že vse pripravljeno za razmestitev in nastanitev naraščajnikov.

Prvi vlak je prispel že jutraj ob 5.35. Pripeljal je močno četo sokolskega naraščaja iz vrbaske banovine. Uro pozneje so se pripeljali zagoreli Dalmatinci, ki so se jim pridružili tudi Zagrebčani in oddelki iz savske banovine ter Belokrajci in Novomeščani. Ob 7.25 so prispeli Dubrovčani, Črnogorci, Bosanci in Hercegovci, ob 8.40 pa je pripisal dolgi poseben vlak iz dravske banovine. To je bila menda najmočnejša skupina; zastopena so v njej do-

mala vsa sokolska društva v dravski banovini, ki imajo v svojem okrilju tudi naraščajske oddelke. Vseh je bilo nad 1000 in vsi so prispeli čili in zdravi.

Iz tako so prihajali ves dan do poznega večera, oživljali beograjske ulice s svojim vzklikanjem in se pozdravljali z brati iz najrazličnejših krajev. Kumanovci so stiskali roke Mariborčanom, Bečejci Ohridčanom, izpraševanja pa nič koliko. Po današnjem odpočitku se bodo jutri zabele naraščajske tekme, popoldne pa bo glavna skušnja za nedeljski javni nastop. Naraščajski dan obeta biti morda najbolj zanimiva prireditve vsesokolskega zleta.

Vsega naraščaja je zbrana nad 10.000.

Prihod češkoslovaškega naraščaja

Jutri ob 6.40 bodo prispeli češkoslovaški naraščajniki. Lepa četa jih bo, okrog 350. Z njimi bo prišel tudi tajnik vseslovaške sokolske zveze in podstarosta ČOS V. Štepanek, ki bo zastopal na sokolskem zletu obolelega starešina ČOS dr. Schreinerja. K sprejemu češkoslovaškega naraščaja se bodo zbrali na kolodvoru tudi močni oddelki jugoslovaškega sokolskega naraščaja s seveznim starešinstvom na četu.

Češkoslovaška vojna delegacija

Z brzovoznim parnikom bo preko Bratislave in Budimpešte 27. t. m. prispela v Beograd na vsesokolski zlet tudi delegacija češkoslovaške vojske z vojnim ministrom Karlom Viškovskim na čelu. Z delegacijo bo prispel tudi načelnik češkoslovaškega generalnega štaba general Širov. Nadalje so v delegaciji načelnik prosvetnega oddelka češkoslovaškega vojnega ministristva generalštabni polkovnik dr. Ante Baš, poveljnik 48. jugoslovaškega pešpolka polkovnik Ante Badjura z dvema oficirjema, dva oficirja »Tyrševa« in Fignerjevega polka, adjutant vojnega ministra polkovnik Josip Kvapil, poveljnik vojne gimnastične šole podpolkovnik Sedlaček, profesor češkoslovaške vojne akademije major Klimek, učitelj borenja v gimnastični šoli poročnik Hadinec, 17 narednikov vojne gimnastične šole, 83 gojencev češkoslov. vojne akademije in trije zastopniki čel. serbske legijske narodne družine.

Istčasno bo z drugo posebno ladjo pri-

epelo na glavni vsesokolski zlet tudi 600 češkoslovaških Sokolov, dočim bodo ostali s tremi posebnimi vlakci potovali preko Avstrije in Maribora.

Naši tekmovalci za vseslovaške sokolske tekme

V tekmah, ki jih priredi povodom beograjskega vsesokolskega zleta vseslovaška sokolska zveza, bodo sodelovali naši najboljši telovadci. Za vseslovaško prvenstvo se bo borila z naše strani naslednja tekmovalna vrsta:

Leo Štukelj, znani sokolski prvak, ki je bil 1. 1924. prioboril v Parizu na olimpijadi naslov svetovnega prvaka; nadalje Peter Šumi iz Kranja, svetovni prvak iz 1. 1922. in 1926. v Lyonu; Josip Primožič iz Ljubljane, ki je sodeloval že na mnogih svetovnih tekmah in povsod zasedel zelo častna mesta; Boris Gregorka, lahkoatletski olimpijec, ki je že večkrat častno zastopal Sokolstvo na mednarodnih tekmah; Anion Mali iz Ljubljane, ki je sodeloval na amsterdamski olimpijadi; Stane Žilič iz Ljubljane, znan izza amsterdamske olimpijade; dr. Vladimir Orel iz Ljubljane, znan iz istotega izza amsterdamske olimpijade. Končno so v tekmovalni vrsti še Gabrijel Zupančič iz Ljubljane, Neli Zupančič iz Ljubljane, ki sta oba znana kot odlična jugoslovaška sportnika in telovadca; Stanko Leben iz Maribora; Ivo Čehar iz Maribora in Slavko Rajner iz Metlike. Kakor je videti, je cela vrsta iz dravske banovine.

Prav tako so tudi v ženski vrsti odlično zastopale Slovenke. Nastopile bodo kot tekmovalke: Milka Lojk, Marica Krizmanić, Milka Krizmanić in Vera Kovač, vse iz Celja; nadalje Mica Nunković iz Slavenskega Broda, in Tereza Martinek iz Vrha, Celjanke so pri državnih prvenstvih tekmah 1. 1927. zasedle prvo, tretje, četrto in peto mesto ter bodo gotovo tudi tokrat častne zastopale jugoslovaško Sokolstvo.

Ameriški Sokoli

Beograd, 20. junija, n. Druga skupina ameriških Sokolov, 19 po številu, je došla danes iz Zagreba v Beograd. Prišli so neoficijelno ter so se razšli na svoje domove, ker so večina doma iz Beograda in okolice. Oficijelni prihod ameriških Sokolov je določen za 28. t. m. ko jim bo prirejen svečan sprejem. Do tega dne bodo ameriški Sokoli ostali pri svojih rodbinah.

Nova občinska uprava v Zemunu

Beograd, 20. junija, AA. Z današnjim odlokom predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev so razrešeni svojih dolžnosti pri občinski upravi v Zemunu: mestni načelnik dr. Marković Peter, odvetnik; mestni podnačelnik Moser Franjo, trgovec ter deset mestnih svetovalcev.

Z istim odlokom so postavljeni: za mestnega načelnika v Zemunu: dr. Popović Svetislav, bivši minister in odvetnik; za mestnega podnačelnika Stanković Marko, inšpektor ministrstva za finance v p.; za mestne svetovalce pa med drugimi: Kotur Gjorgje, odvetnik; Bečarski Živko, trgovec in Nikolić Momčilo, šef rečnega prometa.

Novoimenovani mestni načelnik in podnačelnik ter mestni zastopniki bodo prevzeli svoje funkcije že nocoj ob 11., ko položijo prisego v prisotnosti posebnega odposlanca ministrstva za notranje zadeve.

Pred važnimi spremembami v francoski diplomaciji

Pariz, 20. junija, z. Takoj po plenarnem zasedanju Društva narodov pričetkom oktobra na najbrž prišlo do velikih sprememb na mestih najvažnejših diplomatskih zastopstev Francije v inozemstvu. V postev prihajajoče osebnosti so najpomembnejši člani francoske diplomacije. Tako bo poslanik Laroche premeščen iz Varšave v Berlin, poslanik baron Clauzel z Dunaja v Varšavo, generalni ravnatelj v zunanjem ministrstvu Berthelot bo imenovan za poslanika v Londonu, na njegovo mesto bo prišel dosedajni poslanik v Moskvi Herbert, ki je priatelet Tardieu. Mesto francoskega poslanika v Moskvi bo ostalo nezasedeno, vodstvo tamošnjega zastopstva na bo poverjeno dosedanjemu odgovorniku poslov.

Tri letalske nesreče v eni uri v Varšavi

Varšava, 20. junija, z. Na vojaškem letišču v Demblinu so se tokom ene ure dogodile tri težke letalske nesreče. Najprej se je zrušilo na tla vojaško letalo. Pilot in opazovalec sta bila mrtva. 5 minut kasneje se je dogodila druga letalska katastrofa. Vojaško letalo je padlo iz višine 500 m na tla. Pilot je bil ubit, opazovalec na težko ranjen. Kmalu nato je strmoglavilo še tretje letalo na tla. in sicer iz višine 60 m. Pilot in opazovalec sta bila ubita.

Nova egiptska vlada

Pariz, 20. junija, AA. Havas poroča iz Kaira, da je bila danes sestavljena nova egiptska vlada. Predsednik ministrskega sveta, minister financ in minister notranjih zadev je Ismail Sidki-paša, minister zunanjih zadev Hafes Afifi, minister za vojsko Teufik Rifak-paša. Nova vlada je v političnem oziru nevtralna.

„Evropi gre za življenje in smrt“

Alarmanten poziv Herriota k slogi v borbi proti ameriški carinski trdnjavi

Pariz, 20. junija, d. Povodom uveljavljanja nove ameriške carinske tarife je objavil bivši francoski ministrski predsednik Herriot v reviji »Ere Nouvelle« alarmni poziv na vso Evropo. V svojem pozivu pravi, da je skrajni čas, da se Evropa sporazume in strne, če noče podležiti. Evropa je stavljena pred dejstvo, da mora plačati Ameriki ogromne vsote na račun vojnih dolgov, dočim

Amerika zapira svoj trg za evropsko blago. Zedinjene države so se spretnile v ogromno carinsko trdnjavo. Sprič tega dejstva je nujno potrebno, da ustvari Evropa napram Ameriki evropsko gospodarsko antanto v smislu razdelitve dela in racionalizacije celokupne evropske produkcije. Gre za življenje in smrt Evrope in tu ni več mnogo časa za razmišljanje.

Velike teškoče v praški vladi

Zaradi nesoglasij v vladni koaliciji je bilo zasedanje obeh zbornic predčasno odgodeno — Finančni minister grozi z ostavko

Praga, 20. junija, z. Tudi Češkoslovaška ima kljub svojemu konsolidiranemu proračunu finančne skrbi, ki ogrožajo meščansko socialistično koalicijo. Današnji dan je bil v političnem oziru zelo živahen. Finančni minister dr. Engliš je v političnem odboru kabineta podal demisijo, ker ga je organ koalicijske stranke, socialistično »Pravo Lidu« ostro napadalo ter ga obtožilo, da je v korist bank razpisal z državnim denariem. Ker so se pa ostali ministri izjavili solidarni z njim, se je dal pregovoriti ter umaknil svojo demisijo. Ministrski svet, ki je trajal do večernih ur, je sklenil odgoditi razpravo o vseh vprašanjih, ki so predložena parlamentu, do jeseni ter poslati obe zbornici na počitnice. Z ozirom na to ne bo mogoče rešiti važnih predlogov socialnega značaja, tako med dru-

gim zakonskega načrta o izplačilu 13. plače državnim nameščencem, pomožne akcije za bedne invalide, sanacije samouprav itd. Ti načrti se za sedaj ne morejo izvesti, ker bi bila potrebna nova obremenitev prebivalstva in ni za sedaj mogoče najti kritja. Vendar obstoji bojazen, da se bo položaj v jeseni še bolj kompliciral, ker čaka problem zaščite najemnikov svoje končnoveljavne rešitve.

Praga, 20. junija, h. Ker se politične stranke v socialnem odboru niso mogle zediniti glede programa nadaljnjega dela v splošnem zasedanju in finančnega kritja novih predlogov, se je težje politične situacije preneslo na ministrski svet. V ministrskem svetu na so nastale difference političnega značaja. Zaradi tega se je sklenilo zaključiti splošno zasedanje parlamenta. Odi prihodnji teden na počitnice ter šele jeseni nadaljevati z nadaljnjim delom.

Pruski finančni minister bo naslednik dr. Moldenhauerja

Berlin, 20. junija, z. Državni predsednik Hindenburg je danes na predlog državnega kancelarja dr. Brüninga sprejel demisijo dr. Moldenhauerja ter poveril začasno vodstvo poslov finančnega ministrstva državnemu kancelarju dr. Brüningu. Hindenburg je poslal dr. Moldenhauerju zahvalno pismo, v katerem mu izreka zahvalo za njegovo delovanje kot finančni in gospodarski minister. Dr. Brüning bo vodil finančno

ministrstvo le začasno. Vršijo se že pogajanja s pruskim finančnim ministrom dr. Höcker-Aschoffom.

Berlin, 20. junija, s. B. Z. am Mittag javlja, da je državni kancelar dr. Brüning predlagal za naslednika dr. Moldenhauerja pruskega finančnega ministra dr. Hoepker-Aschoffa. Smatra se za gotovo, da bo dr. Hoepker-Aschoff prevzel mesto finančnega ministra, ako bo dobil pooblastila za znižanje izdatkov.

Elektrifikacija Slovenije

Elektrifikacija razprava, sprožena na zadnji seji ljubljanske občinske uprave, se nadaljuje sedaj tudi v javnosti in v privatnih družbah. Te razprave pa temelje v velikem delu na docela napadni osnovi, na tej namreč, kakor da ljubljanska občina sploh ne bi hotela sodelovati pri nameravani elektrifikaciji dravske banovine ali da bi jo celo ovirala. To pa ni res. Nasprotno: Ljubljana ne le, da se elektrifikaciji ne upira, temveč je pripravljena po svojih močeh pri njej sodelovati in pomagati. Da, pripravljena je celo doprinesiti gotove žrtve, ako se izkaže, da so v interesu skupnosti res potrebne. To stališče se je pokazalo že tudi takoj pri početku pogajanj z banovino, se je podarjalo ves čas med pogajanj in je prišlo do naravnost manifestantnega izraza tudi na zadnji seji občinskega sveta.

Toda če govorimo o elektrifikaciji kakor pokrajine, si moramo biti na jasnem predvsem glede celotnega načrta, na jasnem glede ekonomskega efekta in na jasnem v pogledu finansiranja celokupnega projekta.

Tu moram konstatirati, da doslej nisimo še zvedeli, kak je načrt elektrifikacije za dravsko banovino. Danes vemo samo to, da se namerava povečati Velenje, torej kalorična centrala, s še enim agregatom in da se namerava zgraditi iz Velenja do Domžal daljnovod; vemo dalje samo še to, da je bila predložena ljubljanski občini pogodba, ki po mnenju večšakov za občino ni ugodna. Razen tega ne vemo ničesar.

Da pa bi dobili jasno sliko, je potrebna več. Elektrifikacija kakor pokrajine pomeni v najpriprostejšem pomenju besede, da se prepreže cela dežela z električnim omrežjem ter da se to tok konsumantom kolikor možgno ceno na razpolago. Toda ali naj se to izvede potom hidro-central, izkoriščujoč pri tem naravne vodne sile, ali pa naj se izvede do potom kaloričnih central, je vprašanje, ki se mora še rešiti. V Sloveniji imamo še ogromno neizkoriščenih vodnih sil, ki ogle mrtve in čakajo izrabe. Če tedaj govorimo o elektrifikaciji Slovenije, se mi zdi, da je naša prva dolžnost proučiti vprašanje s te strani. Se-le, ako bi se to vprašanje rešilo v neugodnem smislu, to se pravi, ako bi se izkazalo, da je izkoriščanje naravnih vodnih sil neekonomsko, bi bilo pristopiti k rešitvi vprašanja, na kak način izvesti elektrifikacijo potom kaloričnih central. Mogoča je tudi kombinacija električnih vodnih central s kaloričnimi centralami, oziroma je to tudi neobhodno potrebno, ker potrebujejo hidrocentrale pomoči zlasti v času, ko je premalo vode, kar se čisto dogaja v zimskem času. Če se tedaj govori o elektrifikaciji dežele, je treba natančno proučiti vse možnosti, da bo elektrifikacija čim najbolj racionalna in najbolj praktična.

Obnovljena debata o nasledstvu dr. Masaryka

Izza kulis češkoslovaške politike – Pozni odmevi Masarykovega noveletnega intervjuja – Nemci in prezidentsko vprašanje

H. — Praha, 17. junija
V pričetu letošnjega leta je povzročilo veliko senzacijo in najživljenejšo diskusijo znani intervju prezidenta Masaryka, ki ga je dal glavnemu uredniku »Českeho Slova« Otokarju Skypali za noveletno številko glavnega organa narodno-socialistične stranke, katere vodilni član je dr. Beneš. Jedro tega intervjuja, kakor sem že takrat pisal »Jutru«, je bila izjava prezidenta Masaryka, da bi rad čim prej zapustil prezidentsko mesto, samo če bi vedel, da bo prešlo na sposobnega naslednika.

Se bolj kakor tisk se je s tem intervjujem bavilo politično zakulisje doma in za meji: zdi se diskusija o tej senzacionalni izjavi zopet obnavlja.

Urednik Skypala se je od »Českeho Slova« poslovil dne 1. maja. Istega dne je izdal prvo številko svojega novega lista »Ataka«, ki ga od takrat izdaja vsakih štiri tiskovne dni in ga kolportirajo po praških ulicah ponavadi, navajajoč, da prinaša novosti izza kulis stranke in njezinega glavnega organa. Ki ji je po prvi pripadali urednik Skypala, torej narodnosocialistične. V glavi je »Ataka« sicer označen kot »neodvisen list«, toda že od prve številke dalje je ta list izrazito strankarski in dela v skupni fronti z drugimi organi proti »Hradu«. Pikanost je dejstvo, da je njegov sodružnik tudi pesnik J. S. Machar.

Skypala je bil svoj čas učitelj, nato urednik pokrajinskega tiska narodne socialne stranke na Moravskem. Že kot učitelj je izdal sproti urejevano in popularno moravsko revijo. Po prevratu ga je tedajni predsednik stranke Štříbrný povabil v Praho v uredništvo »Českeho Slova«. V tej funkciji je Skypala ostal od 1920 do 1930. Po vstopu skupine dr. Stránskega v stranko narodnih socialistov je prevzel uredništvo lutranje izdaje »Českeho Slova« bivši urednik »Lidových novín« novinar Klíma. Skypali pa je bila poverjena redakcija »Vederníka Českeho Slova«. Z dr. Stránskym je bil Skypala že od prvih početkov svojega političnega in publicističnega delovanja v ostrih borbi, preganjala sta se brez obzira in zdi se Skypala izstopati iz redakcije narodno-socialističnega organa.

Toliko v polnost, da se bo razumelo, zakaj nasprotniki dr. Beneša tako pozorno čakajo na Skypalov list in izražajo njegove navedbe za politične napade proti »Hradu«. To je vsekakor žalosten novinarski primer, ako mora biti novinar tudi eksistentno odvisen od teza, s kak, sposobnostjo se bo pokazal poraben v osebnih spopadih dveh strank.

Od prve številke »Ataka« dalje je čakal tisk desničarske fronte na Skypalova raz-

Če se pa govori samo o povečanju elektrarne v Velenju, torej kalorične centrale, ki ima dobavljati proizvajeni tok našemu mestu, potem je jasno, da ne gre za celokupni načrt elektrifikacije Slovenije, marveč za trgovski posel, ki ga sklepajo banovinske »Kranjske deželne elektrarne« z mestno občino ljubljansko. Povečanje elektrarne v Velenju more tvoriti tedaj v projektu elektrifikacije Slovenije samo eno poglavje, ki je še celo precej skromno.

Pri tem ne smemo prezreti, da je najmanj tako važen člen v projektu elektrifikacije Slovenije bilo tudi povečanje mestne elektrarne ljubljanske, ki razpolaga danes s 6600 konjskimi silami in je torej izdatno močnejša kakor je danes Velenje; ljubljanska mestna elektrarna je danes sploh najmočnejša elektrarna v slovenskih rokah.

Če tedaj vpoštevamo, da imamo v Ljubljani zelo močno električno napravo, ki po svoji kapaciteti presega Velenje, pridemo pri študiju projekta Kranjskih deželnih elektrarn do vsekakor prav čudnega zaključka: da naj bi se po tem projektu sicer povečalo Velenje, ki bi dobavljalo tek mestni občini ljubljanski, da pa naj bi se obstoječa, ravnokar dogotovljena najmodernejša naprava mestne elektrarne ljubljanske v obratu ustavila ter služila samo za rezervno.

Priznati je treba, da že na prvi pogled nobenemu ne more biti jasna opravičenost zahteve, naj se ljubljanska elektrarna dene v rezervno. Če je potrebna po električnem toku v Sloveniji tako nujna kakor se zdi, potem ne bomo ustavljali že obstoječih električnih naprav, marveč jih bomo še izpopolnjevali z novimi. Če bomo izgradili Velenje, ne bomo tega storili radi tega, da uničimo obstoječo elektrarno, marveč zato, da jim pridemo na pomoč.

S projektom Kranjskih deželnih elektrarn torej ne bi za elektrifikacijo Slovenije storili ničesar, marveč smo samo nadomestili nekaj že obstoječega z novo napravo. Investirali bi po tem projektu velike nove milijone zato, da bi ostal status quo, oziroma bi položaj še poslabšali, ker namesto, da bi tok producirali na lico mesta v Ljubljani, bi ga dovajali v Ljubljano tam daleč iz Velenja.

Ekonomično to ni, racionalno tudi ne.

Kjub temu pa je bila mestna občina ljubljanska pripravljena že zaradi ljubega miru privoliti tudi v to koncesijo, to je pristati za potrebe Ljubljane v dobavo toka iz Velenja ter v ustavitvi lastnega obrata, pod pogojem, da bi nas iz Velenja dobavljali tok stal približno isto, kakor doma producirani ali po možnosti nekaj manj. Le v tem primeru bi se dale sklenitve pogodbe zagovarjati tudi napram javnosti vsaj za silo, čeprav bi za elektrifikacijo Slovenije s tem še ne bilo ničesar storjenega. O tem po prihodnjic. Dr. Dinko Puc.

odeta, na »odkritja« o njegovem intervjuju s prezidentom Masarykom. V četrti številki »Ataka« prinaša Skypala to odkritje, ki za tisk citira in še bolj komentira, kakor se mu pač to zdi primerno za politično, še bolj pa za osebno borbo.

Novinar je dolžan poročati. Bilo bi res zanimivo, ako bi urednik Skypala avtentično polasnil, kako in zakaj je bilo to in ono podano v intervjuju. Skratka, bilo bi na vseh ne samo zanimivo, temveč potrebno slišati dejstvo za dejstvo, kako se je ta intervju razvil. Skypala bi tudi lahko povedal kot glavni urednik in tedajni vrhovni čimtelj stranke, kakšen je bil odmev tega intervjuja v stranki sami, v zakulisju, kak, so posamezni čimtelji na prezidentsko izjavo reagirali in slično. Šele v poslednji vrsti naj bi Skypala registriral odmev intervjuja v drugih strankah, sporočen iz družin, tretjih ust.

Toda Skypala poudarja bolj in venomer samo to, kako je bilo ob intervjuju, in to v drugih strankah. Samo mimogrede označuje kot postransko zadevo naslednje: »Za intervjujem sem prošil, a bil mi je obljubljen še mnogo prej kakor je bil obljubljen. Slednje se je zgodilo že v dobi, ko sem bil na indeksu.« Družena nič. V svojem članku poudarja Skypala največjo pozornost osebnosti ministra dr. Beneša in zlasti, da je prezident Masaryk, govoreč o svojem nasledniku, imel njeza v mislih, da na ta odstavek ni izšel po iniciativi Skypala, temveč prezidenta Masaryka samega. V pretežnem delu članka se Skypala havi z odmevom, ki ga je v posameznih političnih strankah vzbudila prezidentska izjava, da bi rad odstopil in da želi, da bi njegov naslednik bil dr. Beneš. Najprej in najodločeneje je proti temu nastopila socialna demokracija. Agrarna stranka, kakor pravi Skypala, je z dr. Benešem stonila najbolj vsrčno, kar je povzročilo ministrski predsednik Udržal. Baie si je agrarna stranka to predstavljala tako, da naj bi bil Beneš prezident od 1934, kakor dolgo traja funkcija prezidenta Masaryka, nakar naj bi odstopil. V tej zadevi je baie posredoval zastopnik nemških agrarcev minister Spina med obema strankama, to se pravi: med čl. agrarci in z. prezidentom Masarykom, odnosno dr. Benešem.

Na to Skypalovo navedbo reagira samo del tiska, vsekakor pa lahko sporečim, da socialna - demokratska stranka kakor tudi agrarna stranka po svojih vodilnih čimteljih izjavljata, da stoji stvarni popolnoma drugače. V ostalem je vprašanje volitve in nasledstva v prezidentski funkciji nastavno vprašanje in se more in mora rešiti samo s tega stališča. Tako motrijo to vprašanje vse stranke, vse odločilne in važne politične

osebnosti; to sem v ostalem že po prvem januarju izrecno poudaril tudi v »Jutru«.

Glede na Skypalovo navedbo o posredovanju ministra Spine, objavlja organ nemških nacionalistov »Bohemian« obsežno izjavo ministra Spine; izjava se glasi:

»Predvsem naj bo ugotovljeno, da samo po sebi umevno nikoli nisem prevzel ali prevedel take mislije, kakor to zatrjuje g. Skypala. K temu zame ni bilo niti najmanjšega povoda, ker znači vprašanje volitve in osebnosti bodočega državnega prezidenta povsem različno zadevo za češki in za nemški tabor. Dočim se za češki tabor zdi to vprašanje poleg državno - političnih premislekov z gotovimi strankarsko - političnimi in osebnostnimi elementi vezan problem, je to za nas Nemce predvsem važna nacionalna - politična zadeva. S svoje strani bi rad povedal, da moremo Nemci upoštevati samo takega kandidata, ki nam bo nudil zadostno politično, moralno in stvarno jamstvo, da bo deloval na že davno nujni rešitvi narodnostnega problema, ki je potrebna ravno tako v interesu države kakor v interesu njenih narodov.

Na more biti stvar odgovornega nemškega politika, da bi igral kakršnokoli vlogo posredovalca v češkem taboru. Njegova zadeva je temveč, da pozornost sledi razvoju z nemškega gledišča in da se sporazumeva v nemškem taboru in z nemskim taborom. V notranje zadeve čeških strank se ne vmešavamo in se ne bomo vmešavali. Pač pa se ne bomo — kar k zaključku poudarjam — od nikogar in v nikakih okoliščinah dali postaviti pred gotova dejstva.

Ta izjava zelo umerjenega Nemca, ki je kmalu po prevratu, prej kakor mnogi drugi Nemci, ki so danes aktivisti, priznal dejanski položaj v državi, je daleko bolj senažna in le daleko važnejša, kakor vsa odkritja urednika Skypala, ki v bistvu vobče niso podkritja. Izjava aktivnega ministra Spine naj bi postila češke stranke la bojno fronte na stalno in veliko opasnost notranjih bojov in razdorov, ki ogrožajo in slabijo češki živeli, a jatičo Nemce. Nihče ni mogel pomembnejše odgovoriti uredniku Skypali in nam vsem je to memento, da prestanemo z osebnimi izpadi, kakor je to storil umerjeni in prevečani Spina, ki ga imajo radi tudi Češi, ki povzroča ekribi nekaterim Nemcem, a čuva svoj smodnik na suhem.

Iz ljubljanskega magistratnega gremija

Ljubljana, 20. junija

Na današnji seji ljubljanskega magistratnega gremija so bili soročeli naslednji sklepi:

Dovolji se krajevna krčmarska pravica Filip Zupančičev za njeno novo zgradbo ob Bleiweisovi cesti. — Za čas, ko se b. gradila palača Pokojinskega zavoda za privatne namenečencev v Gajevi ulici, bo stojišče avtomobilov na obeh straneh Dunajske ceste ob Ljubljanski kreditni banki in na nasprotni strani. — Melitioru Babniku se dovoli avtomobusna koncesija za vodmatiski in svetokirski okraj. — Rafaelu Hojaku se dovoli, da smejo njegovi avtomobili postajati pred Kmetso posojilnico. — D. z. o. z. »Bezašine« se dovoli koncesija za izdelovanje brezalkoholnih pijač, odklonila pa se je slična prošnja Milana Mihačevića. — Prošnji Antonije Štrubelj za podaljšanje zakupa travnika v Trnovem se je zdelo. — Buffet v mestnem konopišču se odda Alojziju Zupančičev. — Odklonila se je prošnja sekcije trgovcev s kurivom v Ljubljani, naj se prepove žaganje drv do ljubljanskih ulicah in trah.

Stavbna dovoljenja se izdajo: M. Geršaku & Co. za nadzidek in prizidek na dvorišču v Prečni ulici št. 4. Barbari Sterle in Marti Traven za zgraditev hiše v Podmilščakovi ulici. Josipu Medvedu za balkon in sobo v Ziliskega ulici št. 3. Radu Vrhovcu za ograjo ob Kavškovi in Gasliški cesti. Ljudmili Lotičevici za enonadstropno hišo v Božarski ulici. Josipu in Katarini Rožanec za hišno kanalizacijo v Karadžičevi ulici. Mariji Kováčičevi za enonadstropno hišo ob Dunajski cesti, dedičem A. Krezarja za enonadstropno hišo ob Šmartinski cesti. Ivanu Petkovskiju za hišno kanalizacijo v Križevniški ulici. Josipu Kebru za hišno kanalizacijo ob Šmartinski cesti. Tovarni za galvanske elemente »Zmaj« za prizidek ob Šmartinski cesti. dr. Vendešinu Mežlerju proti kavčici za adaptacijo podstrežnega stanovanja v Kolodvorski ulici. Francu Slovže za hišno kanalizacijo v Kozleziški ulici. Ivanu Mesariju za dvonadstropno hišo v Dvofakovi ulici; za nadzidek orveza nadstropna nad dvoriščnim poslopjem Mediatevov hiše. Društvu J. ljubljanskih postreškov za provizorično skladišče ob Dunajski cesti. Mariji Jurvan za hišno kanalizacijo na Kette-Murnovi cesti. Adolfu Perlezu za adaptacijo trgovskih lokalov v Prešernovi ulici. Martinu Šiberniku za hišo na Mivki. Pavlu Pleterški za adaptacijo in prizidek v Korytkovi ulici. Antoniju Brodnikovu za prezidavo hiše na Sv. Petra nasipu. Srečku Deisingeru za adaptacijo trgovskega lokala na Sv. Petra cesti. Josipu Bahovcu za nadzidavo prvega nadstropja nad skladiščem Sv. Jakoba trz 7. tvrdki Besednik G. in drug za vzidavo dveh izloženih oken v Prešernovi ulici št. 5. dr. Andreju Gosariju načelno za mal prizidek pri njegovi hiši na Mirju, inž. Guzelju za postavitev peči za emailiranje. Josipu Marinkotu za adaptacijo v Prisojni ulici.

Odklonjeni sta bili: prošnji Antona Snola za zgraditev pritlične hiše ob Hamski cesti in Josipa Buerkera za zgraditev stanovanjske hiše na pobočju Šišenskega hriba, ker bi bila proti regulacijskemu načrtu.

Uporabna dovoljenja se izdajo: inž. Robertu Pavlinu za adaptacijo v Lirski ulici. Mariji in Ivanki Mazi za hišo ob Staretovi ulici. Cirilu Štrsemu za hišo v Podmilščakovi ulici. Pavlu Česniku za hišo v Martimotovi ulici. Mariji Sarocvi in A. Smerdelju za hišo v Rutarijevi ulici. Anzeli Batelidnu za hišo ob Aliazevi cesti. Francu Vidmarju za hišo ob Dunajski cesti. Francu Dubrovniku za hišo ob Mariborski ulici. Josipu Kováčiču za hišo ob Razlakovi ulici. Aniti Klarmanovi za hišo ob Dunajski cesti.

Priziv mesarja Cuzaka proti odklonitvi prenosa stoinice se je zavrnil.

Izprememba v zagrebskem obč. svetu

Beograd, 20. junija. AA. Z odlokom predsednika ministrskega sveta z dne 19. t. m. je razrešen svojih dolžnosti kot občinski svetnik v Zagrebu dr. Josip Reberski, hišni lastnik v Zagrebu.

Ponarejalci tisočakov pred senatom

Velika razprava proti 22 članov broječi družbi ponarejalcev 1000-dinarskih bankovcev iz Slovenskih gor in Haloz

Maribor, 20. junija

Lani 22. septembra je na seimu pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah neki neznanec pri stoinici trgovke Webrove kupil denžnik za 80 Din in plačal s tisočakom. Med tem, ko je šla trgovka tisočak menjati, pa je možak brez denžnika izginil. Ugotovilo se je, da je tisočak bil falzifikat. Tri dni pozrej se je na Hrvaškem blizu naše meje zgodilo, da je neki kočar od neznanca dobil 1000-dinarski bankovec kar tako. Čuš: »Reveš si, za povračilo se bova že pobotala«. Ko na je kočar šel lurija menjati k trgovcu Gajzerju v Dobravi, se je izkazalo, da je falzifikat. Orožnikaj so ugotovili, da je bil neznanec Lovrenc Šilak iz Rucmanec pri Sv. Tomažu in obveščena je bila tamonjska orožniška postaja. Že dva tedna pozrej, 10. septembra, pa je bil v Gornji Radsoni aretiran Martin Sumak iz Kapelskega vrha, ki so ga zasledovali zaradi tatvine in zaradi pobeza iz prisilne delavnice v Stari Gradški. Pri njem so našli ponarejen tisočak. Dejal je, da ga je dobil od Alojzija Rausla iz Rucmanec, in sicer pri Fr. Slani v Murščaku, kamor je prišel po bezu iz kaznilnice. Tam so imeli — tako je pravil Sumak — Radoslav Starčič iz Litmerke. Rausl in Fr. Lajh pri Ani Stelcovi delavnico in aparat za pomnoževanje papirnatega denarja.

Tako se je pričelo na podlagi vseh teh dogodkov splošno zasledovanje falzifikatorjev, ki je že do konca leta 1929, vodilo do aretacije vseh članov falzifikatorske družbe, broječe 22 oseb, izzvezmi Radoslava Starčiča, ki je pobegnil iz države, ter Alojzija Rausla. Slednji je bil aretiran šele januarja t. l. v Turškem vrhu pri Zavrču. Velike zasluge imata zlasti orožniški postaji v Vinici in Ormožu. Izsledeni so bili tudi vs trije opalografci, eden pri trgovcu Pasčinju v Mariboru, ki mu ga je prodal pobezi Starčič, drugi na svinskem hlevu Kristine Kirbišve v So. Radvanju, tretji pa pri aretaciji Al. Rausla v Turškem vrhu pri Zavrču.

Preiskava, ki jo je vodilo državno pravdnstvo mariborskega okrožnega sodišča, je ugotovila tri faze v razvoju akcije falzifikatorske družbe. Prva skupina so bili pobezi Rad. Starčič, Fr. Lajh iz Lačkovca in Franc Slana iz Murščaka. Ti so kupili 6. julija 1929 pri A. R. Lexatu v Mariboru opalograf za 950 Din in ga odnesli k Slani v Murščak. Poseseznika Ana Stelc tim je dala na razpolago sobo in pa 1000-dinarske bankovce za vzorec. A že čez dva dni sta Starčič in Lajh izginila z aparatom in tisočakom v Moravce k posestniku Jožetu Postraku. Tam sta delala tri dni in se skregala. Starčič je z aparatom in napol izdelanimi bankovci izginil neznan kam. Ugotovljeno je samo še, da je 30. avgusta prodal opalograf trgovcu Pasčinju v Mariboru za 350 Din. Kie je spravil ponarejene bankovce v promet, ni znano. Morda v Avstriji, kamor je po prodaji opalografa pobegnil.

Aloiz Rausl iz Rucmanec, 24letni zidar, je 2. aprila 1929 prišel iz mariborske kaznilnice, kjer je bil kot kaznenec zaposlen v litografiji. Ugotovljeno je, da je kmalu potem, ko se je vrnil domov, prišel k njemu Starčič in ga prosil, naj ga pouči v litografiji, češ, da ima opalograf in bi lahko delal bankovce. Tudi je dokazano, da sta 17. julija 1929 kupila zani pri A. R. Lexatu v Mariboru opalograf Franc Slana in Martin Sumak. Zanesli so ga k Mariji Krambergerjevi v Ločkovem vrhu, ki je tudi dala denar; vendar je te kmalu postalo vroče in je zahtevala, da gredo drazum. Odsli so k njenemu svaku Filipu Kurmiku v Črnovi. Pa tudi ta se je zbal posledic in zanesli so aparat k Mariji Močnikovi v Tratenskem vrhu, kjer so delali do konca avgusta 1929. Tam pa sta se Rausl in Slana skregala. Rausl je pobral aparat in izginil. Decembra je že bil — to je preiskava ugotovila — pri Jurkečevih v Turškem vrhu pri Zavrču. Tam so ga 19. junija letos aretirali. V sobi, kjer je stanoval, so našli opalograf in 148 imurjev, od katerih pa je bil samo 1 popolnoma izdelan. Obenem sta bili aretirani Terezija Jurkečeva in Marija Pucova, delavka iz Rošpolja. Slednja je spola pri njem v isti sobi. Ugotovljeno je, da sta ti dve skušali dne 2. januarja t. l. pri trgovcu Verniku zamienati ponarejeni tisočak, ko pa je trgovec spoznal falzifikat, sta kakor kalfa izginili z neznanim možkim ki ju je čakal zunaj na saneli.

Ko sta na ta način koncem avgusta izginila z aparati Starčič in Rausl, je ostala družba bila sama in brez aparata. Zato sta Franc Lajh in Franc Slana že 6. septembra pri Barazi v Ljubljani kupila nov opalograf za 1600 Din in ga zanesla na dom Frana Slane. Denar je dal posestnik premozovnika v Brsnici, Anton Lajh. Poskusi pa se niso obnesli. Hoteli so torej aparat zamienati, da bi ne bilo sumljivo, je napisal naročno pismo Lajh sam s svojo štampalico. Dobili so nov aparat. Franc Slana ter Franc in Anton Lajh so delali na njem turje najprej v Murščaku, nato v Dobravi pri Zavrču in končno v premozovniku Antona Lajha. Očitno pa so im postajala tla vroča in poiskali so si 30. septembra novo stanovanje pri Kristini Kirbišvi v Spodnjem Radvanju. Odnegli so 1. oktobra aparat v to novo stanovanje in tam kakih 14 dni »delali«. Ko so jih orožniki izsledili, so našli v svinskem hlevu v nahrbtniku opalograf in vse potrebščine ter 81 na pol izdelanih imurjev. Eden izmed obtožencev pravi, da so jih izdali tam okrog 240.

Tako so prišli danes pred sodnike naslednji obtoženci: 34-letni zidar Alojz Rausl iz Rucmanec, brata Anton in Franc Lajh iz Lačkovca, Franc Slana iz Murščaka in Martin Sumak iz Kapelskega vrha, ki so v času od 6. julija 1929 do 19. januarja 1930 v lutomerskem, plušnem in mariborskem srezu ponoreali tisočinarske bankovce: Anton Lah iz Lodinec, Ana Stelc iz Murščaka, Marija Kramberger iz Ločkeva vrha, Josip Postrak iz Moravca, Filip Kurmik iz Črnove, Franc Kamekar iz Dobrave, Franc Cerniavci iz Murščaka, Marija Močnik iz Tratenskega vrha, Marija Roškar iz Podgorcev, Kristina Kirbiš iz So. Radvanja ter Franc in Marija Jurcek s Turškega vrha, ki so ponorečeme jurce so dali na razpolago, denar, opalograf, stanovanje, da so prenašali aparate itd.; naposled Lovrenc Šilak in Jakob Rausl iz Rucmanec, Ivan Matjašič iz Brivčevčaka, Marija Puc iz Rošpolja in Terezija Jurcek s Turškega vrha, ki so ponorečeme jurce

spravljali v promet. Vsi so obtoženi zločina ponarejanja.

Razpravo vodi višji sodni svetnik Guzelj, v senatu sta še sodni svetnik dr. Lešnik in okr. sodnik dr. Kolšek. Obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Hojnik. Obtožence pa — prišli so k razpravi vsi razen Terezije Jurcek — 17 odvetnikov, od teh 13 ex offio. Na mizi pred senatom leže kot corpora delicti vsi trije opalografni ter falzifikati in ostali material. Današnji dan je po čitani obtožnici izpolnilo zasliševanje obtožencev.

Razprava je trajala do 18. in ni prinesla nobenih novih momentov. Ob 18. so pričeli govoriti državneza pravdnika, ki je zahteval obsodbo po obtožnici, in govorji zavorznikov. Ob 20. je bila sodba razlašena. Obsojeni so: kot glani krivci po členu 234 k. z. zaradi hudodelstva ponarejanja:

Aloiz Rausl na 3 leta robije, 10.800 Din globe, 3 leta pridržanja po prestani kazni in na izzubo častnih državlanskih pravic za dobo šestih let:

Franc Lajh na 2 in pol leta robije, 6.400 Din globe in 2 leti izzube častnih državlanskih pravic:

Anton Lajh na podrgno leto robije, 5.400 Din globe in dve leti izzube častnih državlanskih pravic:

Franc Slana na 2 in pol leta robije, 5.400 Din globe in 5 let izzube častnih državlanskih pravic:

Martin Sumak na 2 leti robije, 5.400 Din globe, 3 leta pridržanja po prestani kazni in tri leta izzube častnih državlanskih pravic.

Dalje so obsojeni zaradi zločinstva sodelovanja:

Ana Stelc, Jože Postrak in Jakob Rausl, vsak na 5 mesecev strogeza zapora, pozno na dve leti:

Marija Kramberger na 3 mesece zapora, pozno na eno leto, Franc Kramberger na 3 mesece strogeza zapora, pozno na 2 leti, Franc Cerniavci in Terezija Jurcek, vsak na 1 mesec strogeza zapora, pozno na eno leto, Marija Močnik na 8 mesecev strogeza zapora, pozno na dve leti, Marija Roškar na 4 mesece strogeza zapora, pozno na 2 leti, Lovrenc Šilak na 7 mesecev strogeza zapora, ki pa ga je prestat že s preiskovalnim zaporom, Ivan Matjašič na 4 mesece strogeza zapora, pozno na dve leti, in Marija Puc na 2 meseca strogeza zapora, pozno na dve leti. Razen teza so vsi obsojeni še na denarni globo do 900 dn 1.800 Din.

Oproščeni so, ker se njihova krivda ni doznala: Filip Kurmik, Marija Jurcek, Franc Jurcek in Kristina Kirbiš.

Nagrade francoske akademije

Pariz, 20. junija. AA. Francoska akademija je podelila grand prix za književnost pisateljici Marie Louise Paileron, grand prix za najboljši roman pa romanopiscu Jacquesu Lacretellu, znanemu avtorju knjige »Amour nuptial«, nagrada akademije pa je bila prisojena Duhamelu, piscu »Življenja mučenikov«.

Skrajšanje delovnega časa v rudnikih

Zeneva, 20. junija. s. Komisija za delovni čas v premogokopih, je danes z večino glasov sklenila vrniti se na večerajnje glasovanje. Zastopniki delodajalcev, ki s tem postopanjem niso bili zadovoljni, so v znak protesta zapustili dvorano. Kljub temu so se posvetovalja takoj nadaljevala. Končno je bil s 23 glasovi proti 2 glasovoma sprejet predlog nemške vlade, ki določa delovni čas s 7 in trideset ur in ki odreja, da se bo v treh letih vršila konferenca za ponovno proučitev tega vprašanja. Pet delegatov se je vzdržalo glasovanja.

Zadnji ruski car pokopan v Franciji?

Pariz, 20. junija. r. Bivši poveljnik češkoslovaških legij v Sibiriji francoski general Juanel dokončuje drugi zvezek svojih vojnih spominov pod naslovom »Moje misije v letih 1916 in 1917 v Rusiji«. To je nadaljevanje njegovega prvega dela, ki je izšlo pod naslovom »Moje sodelovanje v češkoslovaški borbi za svobodo«. Posebno zanimivo so spomini na carja Nikolaja II. in dogodek v ruskem generalnem štabu. Senzacionalne pa so beležke generala Juanela o usodi pozemskih ostankov carja Nikolaja. General Juanel namreč trdi, da so vse dosedanje verzije, ki jih je razširila boljševiška vlada, pozneje pa Trocki, Besedovski in drugi sovjetski veljaki, neresnične. General Juanel trdi, da mu je pod izrednimi okoliščinami uspele, otiati truplo zadnjega ruskega carja ter ga spraviti na Francosko, kjer ga je pokopal v svoji lastni rodbinski grobnici v bližini Pariza.

Barbusse v nemilosti Moskve

Pariz, 20. junija. g. Barbusse, ki je že več let član komunistične stranke in ki vodi literarno-politični tednik »Le Monde«, je te dni dobil od moskovskega urada za revolucionarno literaturo pismo, ki veli, da njegov tednik ne odgovarja več semrnicam moskovske politike. Očitajo mu, da je v svojem listu objavil panflete sovražnikov Moskve. Zaradi tega se stavlja na njega vprašanje, ali je za ali proti Moskvi. Edini odgovor, ki mu je dovoljen, je izprememba smeri lista ali takojšnja demisija.

Obsojeni angorski bankirji

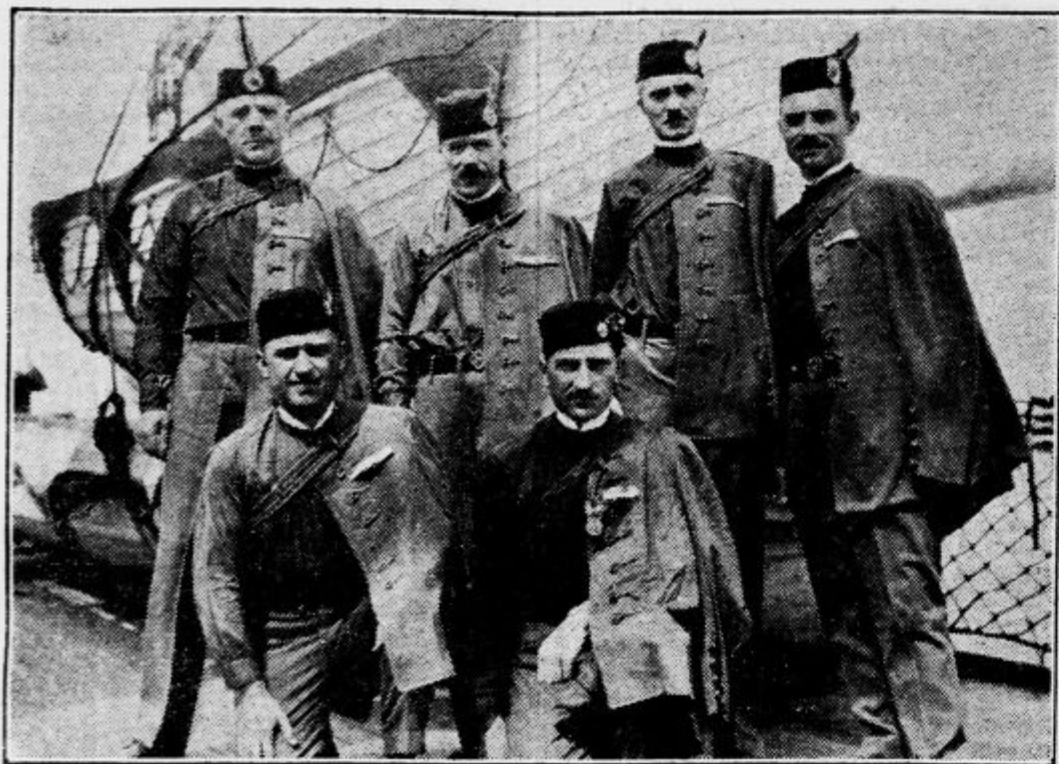
Lizbona, 20. junija. AA. Sodišče je po razpravi, ki je trajala 26 dni, izdalo razsodbo v procesu proti ustanoviteljem in voditeljem banke v Angori, ki so bili obtoženi, da so izvršili drzno potvorbo novčanice portugalske državne banke. Z izkupičkom so nato ustanovili banko v Angori. Glavni ravnatelj Alveires Jose je bil obsojen na 8 let ječe in na 12 let deportacije. Trije obtoženci so dobili po 6 let ječe in po 10 let izgnanstva.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajski vremenska napoved za soboto: Na zapadu lahko motenje, prehodna možnost neviht, sicer malo spremembe.

Naši kraji in ljudje

Ameriški Sokoli v domovini

Voditelji deputacije ameriških Sokolov za vsesokolski zlet v Beogradu: Stojte od leve na desno: Milan Puzavac, podpredsednik; dr. Berislav Angjelinović, poverjenik SKJ; Ivan Mladineo, predsednik; Josip B. Mihaljevič, tajnik. Sprejema sta Vaso Kentera-Dapković in Marko Jelavič.

Skupina ameriških rojakov, broječa 109 bratov in sester, na parniku »Maurentania« na poti preko Oceana.

Za novo šolo v Slatini-Radencih

Radenci, 19. junija

Krajevni šolski odbor Slatine Radenci je na sili dne 19. maja sklenal o oddaji zgradbenih del za novo šolsko poslopije. Ponudnikov je bilo sedem. Dela so se oddala najcenejšemu ponudniku g. Marku Stuhcu, mestnemu zidarskemu mojstru v Ormožu za 1.075.000 Din. Če pripravljeni material prevzame podjetje. Stavba mora biti že letos do jeseni v surovem stanju izdelana. a do 1. julija 1931. popolnoma dovršena.

Nova stavba bo v ponos vse okolič ob naši severni meji. Krajevni šolski odbor je sklenil prosi na merodajnem mestu, da bi se šola imenovala po imenu N. Vel. kralja Aleksandra. Naš župan g. Zemljčič si je postavil s tem zgodovinskim delom krono svojega dolgotrajnega nesebičnega, res nad vse požrtvovalnega delovanja v prid domovine.

Stavba Hranilnice in posojilnice bo do 1. avgusta popolnoma dovršena in bo v kras zdraviliščni okolič. Zavod je obhajal letos 10-letnico obstoja in se pod spretnim vodstvom načelnika g. Poljaka zelo lepo razvil.

Konališčni gostov imamo že lepo številno iz raznih krajev, tudi iz inozemstva. Glavna sezona pa se prične s 1. julijem. Takrat dobimo tudi godbo. Pozlatovito se seveda, da se po večini vsi gostje čutili pri zdraviliščni izbiri in okrojenosti.

Tlakovana hanska cesta I. reda skozi Slatino, Radence je nujno potrebna temeljitejša popravila. Od gostilne Domaniko do železniške postaje je tlak iztrgan in zdrav. Tako da bo vožnja z avtomobili kmalu nemogoča. Oblest prosimo, da poskrbi za potrebno ureditev, kajti tuji prihajajo k nam od vseh strani sveta in ni razveselje, če vidijo tako podrtje.

Suša čedalje huje pritiska in je napravila že sedaj občutno škodo na pomladskih sadežih in na pokosenih travnikih. Prija pa to vreme vinogradom. Grozdje je večinoma odcevalo. Pernosporna ali kaka druga bolezen se še ni pojavila.

Ogenj v Rovtahu

Lozatec, 20. junija

Pretelci četrtke na oraznik sv. Rešnjega telesa. bi bila postala lepa župna cerkev sv. Mihaela v Rovtahu nad Lozaticem kaj kmalu žrtve požarne katastrofe. Ljudstvo je bilo ravno zbrano v cerkvi pri maši, ko se je pojavil nekak ob črti na 11. ogenj na severnem delu cerkvene strehe in je zazvonilo plat zvona. Med navzočimi je zavladala seveda panika vendar so izpraznili cerkev po treznem preudarku postopoma in v redu ter je župnik čital mašo do konca. Gasilec je se posrečilo z motorno brizgalno še pravočasno prenehati razvoj požara, ki bi bil uteleši imeti nedolžne posledice. Zakač pihal je veter v smeri večje skupine obkrožen na zapadni strani. Pogorel je del strehe tik zvonika, ki je na fisti strani zdel precej ostanek. Skoda še ni ravno znatna in jo bo lahko popravili v kratkem času.

Ozemlj je nastal na ta način, da je ob pritrkavanju zvonov vrzel nekdo cizaretni ozorek skozi lino, ne namenoma seveda, ali brez premisleka. Ozorek je običaj na strehi ter tlel dalje na vetru. Ta primer naj bo v opomin fantom, naj ne kade cizaretni pod cerkveno streho ako že ne iz pietete, pa vsaj zaradi varnosti, saj je ozročno ob takih nesrečah vedno, tudi človeško živ-

ljenje, zdravje in imetje.

Omeniti gre, da je prestala ob tej priliki nova motorna brizgalna Prostovoljna gasilnega društva v Rovtahu, ki je bila blagoslovljena šele na binkoštni ponedeljek, tako rekoč svojo prvo praktično poskušnjo, in sicer z odličnim uspehom. Zaradi večje varnosti pa sta ostala dva gasilca na straži tudi še popoldne.

Neurje in požar v kranjski okolič

Kranci, 20. junija

Na včerajšnji praznik je izsledalo proti večeru kakor da se je nebo zarojilo proti zemlji. Že popoldanska nezmosna sonarica ni obetala prav nič dobrega. Proti pol 19. se je okrog Storičiča stonnilo, da je izsledalo kot v noči.

Nad vasi med Predvorom in Golnikom je bilo kakor v škafu. vmes pa je neprestano treskalo. Neurje se je nazlo blizu v ozkem pasu direktno proti Kranju. Nad bližnjo okolič je divjala nevihta skoro pol ure. V komaj enosekundnih presledkih so švigale strele, da je bilo groza. Samo v najbližji okolič je tresčilo nad 30-krat. Tako je strela zanesla večji požar na Hulah. dvakrat je tresčilo v transformator Završniške elektrarne v Strževem, da je bilo to idlično naselje brez luči. Treščil je udarila v telefonske vod. da je strela svignila po žici v hišo kopališke restavracije Slavec in poškovala zid in vrata. Pokvarila je tudi telefonski vod na Smarjetno goro. Neurje je prešlo čez mesto v ozkem pasu, tako da je v bližnjem Senčurju padlo komaj par kamilic. Od tu se je razlilo proti Škofjeloškemu hribom. Nad Straziščem proti Sv. Joštu je padala toča. V sponem pa so dosedanjih vestih ni padla toča.

Med največjim nalivom je udarila strela v gospodarsko poslopije posestnika Krca, vulvo Rečeta na Hulah, katere loči le Kokra od mesta. Bliskoma je svignil v zrak ozmeniti zubi in zaiel poslopje. Skoro vsa družina je bila zbrana doma. Sedaj pa ne nekam blizu tresčilo, je pripomnilo domače dekle. Ko je pogledala skozi vrata, je zapazila na svojo grozo, da kor pri njih.

Domači so hitro rešili iz gospodarskega poslopja motor za žarnorezno in vozove, iz hleva pa vsa slamo. Ogenj je med tem zajel tudi hlev in grozil stanovanjskemu poslopju.

Takoj so prihitali mestni gasilci z veliko motorno brizgalno in avtomobilom ter posegli energično v gašenje. Napelili so morali čevl par sto metrov daleč v globok, strugo Kokre, ker je bil hidrant preslab. Kasneje so prispeeli tudi gasilci iz Primskovega Posrečilo se je gasilec lo-kalizirati ogenj tako, da je uničil le gospodarsko poslopije, da tal, streho hleva, med tem ko je spodnji del ostal nepoškodovan. Obvarovali so tudi stanovanjsko hišo, ki je bila v veliki nevarnosti.

Skoda je precejšnja. V gospodarskem poslopiju je bilo shranjenega 9 voz sena, ki je zgorelo. Skoda cenilo nad 50.000 Din. ki je tem občutnejša ker je bil Krč zavarovan le za neznatno vsoto.

Pri gašenju sta se pripetili dvema gasil-cema nezgodi, ki bi kmalu zahtevali njuno smrt. Krč je imel od svojega posestva na-peljen električni vod. Zaradi ognja je tram zgorel, da so žice padale na tla. V žici za razsvetljav, pa je bil tok še neprekinjen. Član gasilnega društva iz Primskovega Slar je zagrabil za to žico, da je padel v nezavest. Njegovo opasnost je za-pazil član mestnega gasilnega društva Er-

zen Ivan, ki je priskočil prvemu na pomoč in ga zagrabil, da bi ga potegnil v stran. Tako je prišel tudi on v stik z električnim tokom in padel v nezavest. Drugi so takoj prišli z umetnim dihanjem ter kmalu osve-stili Sifrerja med tom ko so Eržena z avto-mobilom odpeljali v mesto k zdravniku dr. Bežeku. Ta mu je dal tudi injekcijo, da je Eržen prišel k zavesti.

Pozno v noč se je raznesla govorica, da je strela udarila v Trbojah ob savski stru-gi proti Smledniku in povzročila požar.

Češkoslovaška sokolska mladina na poti skozi Maribor

Maribor, 20. junija

Danes ob 13.30 se je s tričetrturo za-mudo pripeljal poseben vlak, ki je vozil češkoslovaški sokolski naraščal pod vo-dstvom češkoslovaške Sokolske obce na so-kolski zlet v Beograd. Vlak je imel 14 va-zonov, ki so bili skoraj prenatrpano polni sokolske mladine, ki jo je bilo okoli 600. ostali pa so bili deloma svojci, deloma vo-ditelji ekskurzije, med temi znani češko-slovaški sokolski delavci in poborniki so-kolske ideje, tako načelnica Milada Mala, br. dr. Heller, Očenašek, Erben in drugi.

Na mariborskem kolodvoru, kjer je go-ste že od daleč pozdravljala državna tro-bojnica na visokem drogu, se je zbralo znatno število sokolskega občinstva in pri-jateljev Sokolstva. Komaj je vlak z dragi-mi gosti za laiteršpervom ovinkom zavil proti mestu, so že mahale stotine rok z ro-bici in čuli so se oglašujoči »Na zdari-klici češke sokolske mladine. Na kolodvo-ru zbrani Mariborčani so krepko odzovar-jali z »Zdravo« in »Na zdar« klici.

Ko se je vlak ustavil in so »ostie izsto-pili, so jih pozdravil v imenu oblasti-nega inspektorata dr. Schaubach in sreski na-čelnik dr. Hacin, v imenu mariborske me-stne občine pa magistratu svetnik Rodo-šek. Prisrčno dobrodoščilo je želel češkim Sokolom in jih nagovoril načelnik mari-borske sokolske župe br. dr. Kovacič v imenu mariborskega Sokolstva ter brat dr. Pivko v imenu JČKice, želeč sokolski mla-dini, da bi dobila in odnesla iz naše dr-žave čim najdeše vtise in da naj se po-čutijo kakor v svoji državi. Voditelji eks-kurzije je nato pozdravil minister v p. dr. Vekoslav Kukovec, v imenu mariborskega Češkega kluba pa v. Franič, Bureš, starosta Čehoslovakov v Mariboru svetnik Ivan Knop in mnoge drugih.

Ko so bile v četrturam odmoru opravl-jene potrebne formalnosti pri carini in drugih oblastvih, pri čemer je šel gostom zelo na roko iz Beograda prispeeli delegat, brat dr. Igor Vidic, so gostje zopet vstopi-li v vagon, naker je vlak med navduše-nim vzvikanjem občinstva in sokolske mla-dine oddeljal proti jugu.

Velike konjske dirke v Ljubljani

Kolo iahačev in vozačev »Prestolona-slednik Petar« v Ljubljani priredi dne 28. in 29. junija obkrož 15. na vojaškem vežbišču pri Devici Mariji v Polju konjs-ke dirke pod častnim predsedništvom g. divizijskega generala Save Triakovica.

Dirkali bodo ameriški dirkači, ki se vzpa-lajo v liutomerskem okraju, predvsem v znani kobilarni g. Warren-Lipotta. Razen tega bodo dirkali oba dneva konji domače reje. Dirka domačih konj se bo imenovala prvi dan »Velika dirka Gorenskega«, drugi dan pa »Dirka Ljutomerca«. Tekmovanja domačih konj se lahko udeležijo vsak konj brez razlike pasme starosti, spola in veli-kosti. Hitrost teh konj bo seveda zelo raz-lična. Prvi dan bodo startali vsi z iste li-nije in se bo tako na cilju ugotovila njih hitrost. Drugi dan pa bodo v izenačenje konkurence postavljeni hitrejši konji za startu, črto počasnejši pa pred njo, vse to v razmerju kakor so konji prihitali pre-jšnji dan na cilj. S tem je dana možnost, da tudi počasnejši konji dobe nagrado.

Razen teh kasaških dirk se bodo vršile oba dneva tudi galopne dirke v dolžino 2,5 km čez 5 zaprek. Med posameznimi dirka-mi se bodo izvajale razne zanimive iha-lne točke, kakor: leu de barre (lov za trak), cizaretna tula, šolsko iahanje, konkurenca z vožnji in slično. Upamo, da bo naša občins-tvo kakor tudi okoliško prebivalstvo po-rabilo to priliko, da si gleda veleznimive konjske dirke.

ZOBOZDRAVNIK

DR. A. PRAUNSEIS

ORDINIRA

od 22. junija naprej do preklica vsak dan (izvzemši ob nedeljah in praznikih) ob 7. do 11. dopoldne in od 3. do 7. popoldne.

Tel. št. 2782.

MARIJIN TRG ST. 3.

Šumarska in lovška razstava

Ob 10-letnici ljubljanskega velešema je zelo važno, da se prikaže na razstavi »Ljubljana v leseni« naša največja gos-podarska panoga — gozdarstvo. Dobren del naše države pokrivalo gozdovi in po-sebno v dravski banovini, ki je v poliede-stvu pasivna. Črna veliki del naroda svoje dohodke iz gozdov. Potrebno je da sezna-nimo tudi oni del naroda, ki nima sicer pri-ljke opazovati koristi in zanimivosti goz-dov, na kolikor možno nazoren način z delom in življenjem, kakor tudi z dohodki ki jih prejemamo iz naših zelenih zakladnic. Onim pa, ki se bavijo z gozdarstvom in lesno industrijo, pa naj b. naša letošnja lesenska razstava v pouk in sodbudo k uspešnemu delu.

Prav tako važna kakor za domačine pa je letošnja lesenska razstava tudi za mo-zomec. Njim bomo prikazali, kaj vse lahko pri nas dobe kako naša lesna industrija napreduje, na kakšni stopnji je naše lov-stvo, ki je tudi bistveni del gozda kakor še mnoge drugih zanimivosti. Ker so goz-dovi zelo važni tudi za tujski promet kajti baš oni mnogo prinesejo k lepoti naših svetovno slovečih planin, bodo na slikah prikazani levi na gozdovih bogati kraji, ki bodo vzbudili prav gotovo mnogo zama-nja med tujnimi posetniki razstave.

Prvi avtomobil na Urški gori (1700)

Po najslabših gorskih stezah čez 50 stopinj vzpona — Višinski avto-mobilski rekord Jugoslavije

»Kaj? Na Urško goro pojedete s avtomobilom?«

»Da! Prav na vrh!«

»Ni mogoče — saj ne pridete gor — škoda bo vaš in voza, če se primeri ne-sreča!«

S takimi vprašanji in razgovori so nas obsipali pred odhodom iz Slovenjgrada. Werner Stiger iz Celja je namreč prišel s svojim avtomobilom »Tatra« v naš kraj, da naskoči v avtomobilskih obiskih še nedolž-no Urško. Vseh udeležencev nas je bilo devet. Devet pripravljenih na vse, pa naj bo karkoli. Poleg Wernerja in njegovega brata Gustava so bili še trije gospodje iz Celja, Ivo Kvac iz Slovenjgrada, Kuhar in Holer iz Maribora in Küfler iz Prage.

Veselo je šlo iz Slovenjgrada po skrajno slabi cesti proti Podgorju. Tatra na šestih kolesih, z gibljivimi osmi in osmimi presla-vami se je kaj malo menil za vse cestne jame in jarko. Ugodno smo sedeli na sede-žih, kakor da se vozimo po asfaltirani cesti. Od daleč se nam je v solnčnem svitu sme-tila Urška gora in nas vabila visoko k se-bi... Zavijemo v Suhi dol. Prijetno žubori mrzla Suhodolnica, čudno nas pogledujejo ljudje: »Kam pa ta čedna družina?« — Cesta se vije po ozki soteski mimo vodnih žag do Maletove gostilne. Evo prve zapre-ke v podobi table z jednatim poveljem: »Avto, stoj!« — Kaj pa to? Ne bomo mogli in smeli naprej? Ni bilo dolgo treba čakati na odgovor, ko pride gostilničar in nas po-veči, da mora plačati vsak avto, ki pelje od tu do gradu grofa Thurna, imenovanega »Urškin dvor«. 70 Din takse. Torej so že celo v oddaljenem Suhem dolu vpeljali avtomobilski davek na ceste? Tega ne, — ampak grof hoče baje s to takso kolikor mogoče omejiti avtomobilski promet na tej progi, da ne bi avtomobili z ropotom in emradom kalili planinskega miru. Pa ima grof prav. Kamor enkrat začne voziti avto, tam je konec prave planinske idile. Moderna tehnika in planina bosta vedno ostali hudi nasprotniki.

Kmalu za Maletovo gostilno je prvi večji klanec. A kaj to za »Tatro!« Z neovirano brzino jo koražno reže naprej po ozkih ovinkih mimo visokih skal in kmalu smo na dvorišču lovškega gradu »Urškin dvor«. Tik pred nami kipi proti nebu strma Urška gora. Motrimo visoke stene in bregove, ne-mo pogledujemo drug drugega: — Kako bo šlo na vrh? Pri oskrbnik dvorca, svo-lasi gozdar Kuhar, že petdeset let v tem kraju služi svojega gospodarja, nezaupljivo gleda nas, gleda avtomobil:

»Kaj, na Urško hočete? Težko, težko bo šlo. Pa voz je tudi preširok — In kar devet vas je? Nu, srečno pot!...«

Ni šlo vse to sedemdesetletnemu starčku v glavo. Odkimal je in vzdihnil: »Čuden svet!«

Zavijemo na levo mimo gradu v hrib še po precej lepi cesti. Po kratki vožnji pri-speemo do kapelice z razpotjem in štiri kra-je: ena cesta vodi proti Guštanju, druga proti Šoštanju, tretja v Urškin dvor, a četr-ta naravnost strmo v hrib na Urško goro. Možgovo zapoje motor našega »Tanka«. Glej, že lezemo po strmi, s kamenjem po-suti, nad 50 stopinj strmi stazi v hrib. Dr-žati se moramo sedežev, da ne zdrsne-mo nazaj — ho, zdaj naj bi odpovedala zavo-ra! A pogled na g. Stigerja, ki tako mirno vodi volan, nas navda z največjim zaup-njem. Zavijemo na desno, o, pred nami je še strmejši nepregledni breg. Pa krepko, zmagovito jo reže avto čez korenine in ka-menje. Že vidimo hišo Šišernika, zadnjega kmeta pod Urško goro. Krasen je od tu razgled: Peca, Svinjske Planine, Šoštanj, in tam daleč Celje, naše belo Celje. A ni dovolj časa za ogledovanje. Že smo krenili mimo Šišernika desno v gozd. Cesta je zo-pet malo boljša, avto celo zviša brzino in čez četrt ure smo že na sedlu, kjer se kri-žata poti Guštanj - Slovenjgradi. Tu nas ves preplašen sreča pastirček s svojo čre-do ovčev. V rokah ima velik šopek murkic — nemo nam jih pada, kot prvi planinski pozdrav — ves je preplašen, saj je siromak mogoče prvič v svojem življenju videl avto-mobil in to tu gori in tem svojem visokem planinskem kraljestvu...

Pride zadnji del poti, ki je pač najbolj nevaren. Tudi je šele pokazal »Tatra«, kaj zna. Kakor želva je lezel po strmem bre-gu, zanj ni nobene ovira. Že smo zasukali proti predzadnjemu ovinku, ki je zelo oster, opek in strm.

»Naginite se vsi na desno stran!« koman-dira vođa naše ekspedicije, kajti na levo je prepad in vsak nepostojljivi smuk v Kotlje nam bi gotovo hudo osunak glave. Da je bilo povelje na mestu, je bil najbolji dokaz to, da je voz stal že »koraj samo na levih kolesih in torej »smuk« v Kotlje že kar ni bil izključen...

A motor je zopet zapel svojo pesem, premagali smo tudi to zadnjo oviro in zopet lezli po strmi poti navkreber. Prispe-mo do razpotja Slovenjgrada - Šoštanj - Črna. Avto se ne zmeni za na stezi ležeče skale. Pride zadnji ovinek in pred nami se razprostira Urška gora s cerkvico v vsej svoji planinski krasioti. Hura — na vrhu!

Ni bil zastoj naš trud, po kratkih čestit-kah vozaču g. Stigerju še parkrat zabobni motor in že se ustavimo pred Turistovskim domom. Vsa presenečena nas sprejme oskrbnica Mimica:

»Mislite sem, da pride aeroplan!«

»O ne, tako nobel pa še nismo! — Mo-goe kdaj poznejše! Brez vsakega najmanj-šega defekta smo torej dospeli na vrh v višino 1700 metrov. Vsa vožnja iz Sloven-jgrada na Urško je trajala le poldrugo uro. Ni vrag, da si ne bi bili sami radovedni

ogledali zmagovitega vozila ki nas je pr-vič zmagovito privleklo tu gori. Otipali smo z zrakom hlajeni motor in vseh šest koles s kolosalnimi pnevmatikami. Ko pa smo sa-nato v pravem planinskem razpoloženju razgledovali daleč naokrog po lepem svetu pod nami, nam je oskrbnica sverja pet ne-dolžnih žrtev v podobi piščancev. Ni da bi tajili, kako nam je dišala jed in kako se je prilgel tudi kozareček vinca rujnega. Saj je take »gospode« je menila Mimica, ki ee pripeljejo z avtomobilom na Urško, se pač ne »šikajo« žganci in mleko.

Kaj hitro je minil čas v prijatni družbi, treba je bilo misliti na odhod; navzdol fantje bo šlo še težje! Pred odhodom se na vseh straneh žigosamo »Tatro« s štampilj-kami Turistovskega doma, ki naj »neverjet-nim Tomažem« dokažejo, da je tudi ta avto prešel v vrste slovenskih planincev. Točno ob 18. odinomo z vrha po isti poti nazaj v dolino. Avto je bil tudi topot kos vsem zahtevam, ki jih je stavil naš težavni gor-ski teren. In tako smo po dveh urah srečno prispeli v Slovenjgradi. Tu nas je obkobil-a cela skupina radovednežev, ki kar ziso mo-gli verjeti, da smo res bili na vrhu. A tam daleč se je emehljala Urška gora v večer-nem solncu in nas vabila: Na evidenje!

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v obekah in povrnitkih
najcenejši

Novice iz Šmartna

Šmartno, 19. junija

Šmartno v cerkvenem oziru Litili pred-niči, saj ima v svoji sredi dekana. Pred dnevi je dosedani dekan odšel v Kamnik, na njegovo mesto pa smo dobili novega gospoda.

Danes, na praznik sv. Rešnjega telesa se je udeležila procesije tudi pevka družina »Zvona«. Dvaset let tega ne pomnilo, da bi vihral pri kakr cerkveni slavnosti pra-por »Zvona«. ljudem je to všeč. Žele, da zid, ki je delil do sedaj farane v dve sku-pini, izginel! O prejšnjih razmerah bi se dali navesti neprilietni spomini...

Z letošnjo šolsko prireditvijo, na kateri so razstavili svoja dela učenci in učenke osnovne in obrtno-nadaljevalne šole, je pokazal lep uspeh podrobneja učnega de-la. Ves dan so prihajali ljudje tudi iz od-daljenejših okolič in niso mogli prebraviti izdelkov šmarnskih otrok. Seveda so bile te pohvale leono sprečevalo za učitelstvo šmarnske šole. Zvečer so morali razstavo za pol ure podaljšati toliko je bilo obisko-valcev. Ženskemu svetu so bili posebno všeč izdelki šolaric, ki so jih izvršile pri-ženskih ročnih delih: posrečene so bile tu-di skupine, ki so jih izdelali dečki pri roč-nih delih, zlasti moderna slovenska kmeti-ja, ki jo bodo bržkone poslali na beozrai-sko razstavo. Litilski šolski nadzornik g. Ivan Bezeljak je učitelstvu iskreno čestit-al k lepim uspehom.

Včeraj so pozdravili Šmarčani v svoji sredi bivšo osnovnošolsko učiteljico zed. Milo Čerinovo, ki je bila odšla v Zagreb na Glasbeno akademijo. Mlada dama je hčerka znanega slovenskega glasbenika z. dr. Čerina in se je povsem posvetila mu-ziki. Baš te dni je položila vse izpite z oddiko Gospodična se je muzikalno udele-stvovala že pred pri nas: aranžirala je več koncertov v Zasavju, Litlanom pa le še v dobrem spominu koncert, pri katerem so sodelovali rodbeniški dravski divizijske godbe nastopila na je z uspehom tudi zed. Čerinova.

Zadnji čas je podietni domačin g. Fran-celi Izošek močno povečal svojo lesno industrijo. Svojo delavnico je spopojil z najmodernejšimi stroji: zanimivo je, da iz-važa izdelan, pohištvo celo v Dalmacijo. Prevezel je celotno opremo nekaterih novih hotelov na Jadranu. Taka industrija se po-zna v vsem našem okraju med ljudi pride le precej novcev, ki so po redukcijah v predilnici in ustavitvi dela v točilnici za ves kraj še posebno potrebni.

Za Šmartno je velika škoda, da ni zidal pri nas tvarne za čevljarstvo industrijo domačin g. Ivan Razboršek, kakor je to prvotno nameraval. Kuži je bil že pri-merno posestvo na so se našli ljudje, ki so mu v njegovem stremilenu postavili ovire Zato se je premislil in se nasešil v Tržicu, ki je že itak center slovenskega čevljarstva, kjer na so vseno nove in-dustrije in novega vira dohodkov izredno ve-seli.

Pri hemoroidalni bolezni, zagatenju, natrganih črevah, abcesih, sečnem pritisku, odebelili jetrih, bolečinah v križu, tesnobi in prsih, hudem srčnem utripa-nju, napadili omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice ved-no prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za no-tranje bolezni svetujejo v mnogih sluča-jih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefo-ve« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spe-cerijskih trgovinah.

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Danes premiera!

Grandiozni monumentalni historijski velefilm ljubezni in lepote!

„Poslednja ljubezen admirala Nelsona“

LADY HAMILTON — CORINNE GRIFFITH

Telefon 2124.

Znižane cene!

Elitni kino Matica

Domače vesti

* **Odklikovanje.** Kralj je odklikoval z zlatim svetinjom miss Mabel Green, rodom iz Londona, za zasluge, ki si jih je pridobila za zaščito dece in mladine v Srbsko-ameriškem detem domu v Kamenici.

* **Izpremembe v vojaški službi.** Za upravnika slavonsko-brodskočasne vojnne bolnice je postavljen sanitetni major dr. Miroslav Puher, za vršitelja dolžnosti upravnika celjske časne vojnne bolnice sanitetni kapetan I. stopnje dr. Nikolaj Jurković in za vršitelja dolžnosti upravnika pirotehničnega oddelka v artiljerijsko-tehničnem zavodu viš. vojaški uradnik IV. stopnje Franc Kolman. Za poveljnika broda »Jastreba« je imenovan fregatni kapetan Milan Dominik, za vršitelja dolžnosti komandanta torpiljarke »T 8« poročnik bojne broda I. stopnje Josip Meniga, za poveljnika torpiljarke »T 1« korvetni kapetan Aleksander Uhlík in za vršitelja dolžnosti poveljnika broda »Drava« poročnik bojne broda I. stopnje Anton Debevec.

* **Spremembe v justični službi.** S kraljevim ukazom sta bila na predlog ministra pravde odpuščena iz državne službe sodnika 6. skupine I. kategorije Josip Hribar, ki pri sreskem sodišču v Perlezu in Dobroslav Pakota pri ekspozituri somorskega okrožnega sodišča v Čakovcu — oboja s trimesečno odpravnico.

* **Napredovanje pri Dravski finančni direkciji.** Kako doznajemo, so s 15. junijem t. l. pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani napredovali, za finančne svetnike v I/IV skupini Angelo Savnik, Stefan Sušec, Ivan Ditz, Avgust Sedlar, Hinko Perne in Roger Bassini; za finančne svetnike v I/IV skupini dr. Robert Tomšič, dr. Bogomil Pavlič, Ivan Volčič in Nikola Kostić, za višjega finančnega sekretarja I/IV pa Emil Kandare.

* **Sodniški izpit** sta napravila včeraj pri apelacijskem sodišču v Ljubljani s pravim uspehom gg. Dolfe Schauer in Vinko Pance, sodniška pripravnika pri okrožnem sodišču v Ljubljani. Naše čestitke!

* **Promocija.** Danes bo promoviran na ljubljanski univerzi dipl. pravnik g. Josip Mihelak za doktorja prava. Včeraj sta diplomirala na juridični fakulteti ljubljanske univerze gg. Emil Korber s Hrušice pri Ljubljani in Heljodor Modic iz Ljubljane. Čestitamo!

* **Diplomirala** sta včeraj na rudarskem oddelku tehniške fakultete v Ljubljani gg. Ladislav Glša iz Sarajeva in Romuald Golia iz Ljubljane. Čestitamo!

* **V našo državljansko** je sprejet zidar Peter Košir, skupno z ženo Frančiško in maloletnimi otroci.

* **Velika šolska razstava** v Beogradu. Dne 21. avgusta letos bo v Beogradu otvorjena prva šolska razstava iz vse naše kraljevine. Njena svrha je, da nam predloži delovanje in napredek našega osnovnega šolstva od osvojenosti do danes. Hrvatsko učiteljsko se je predvčerajšnjem zbralo v Zagrebu, da se dogovori glede organizacije te razstave, ki se prireja v Beogradu ob priliki jubilarnega kongresa Udruženja jugoslovenskega učitelstva. Na sestanku, katerega se je udeležil tudi referent ministrstva prosvete g. Pavel Flere, je bilo sklenjeno, da bo zagrebško poverništvo UJU storilo vse potrebno, da bo njegova udeležba na razstavi čim reprezentativnejša.

organizacijo, v kateri se bo odslej zbiralo.

* **Važna dijaška institucija** v Berlinu. Nemčija in mesto Berlin sta ustanovila v Berlinu dijaški dom (Humboldthaus), ki si je nadel nalogo, da nudi inozemskim akademskim gostom prijetno zatočišče in shajališče. Dom je zamišljen kot središče inozemskih dijakov in akademikov, ki naj bi navezali v svrhu medsebojnega spoznavanja osebne stike. V domu se prireajo predavanja in diskusije večeri o znanstvenih, umetniških, gospodarskih in drugih važnih aktualnih vprašanjih, dalje koncerti, jezikovni cirkli itd. Člani in gostje dobivajo v domu tudi ceneno hrano. V njem imajo tudi svojo čitalnico s številnimi časopisi in bogato knjižnico, klubske prostore itd. Dom je odprt vsak dan od 10. dopoldne naprej. Dijaki in akademiki, ki bi se želeli zadržati v tem ustanovi, naj se obrnejo za pojasnila naravnost na upravo doma (Berlin N. W. 87, Klopstockstrasse 55).

* **Ameriški Sokoli** so se izkrcali v Cherbourg in ne v Havru, kakor je bilo včeraj pomotoma objavljeno.

* **Ponovno opozarjamo** na izredni občini zbor SPD, ki bo jutri v nedeljo 22. t. m. ob 10. dopoldne v Mestnem domu v Ljubljani. Opozarjamo je enkrat, da se mora vsak udeleženec izkazati s člansko legitimacijo.

* **Prodaja neuničenih poštinih znamk.** Računsko-ekonomski oddelk ministrstva za zgradbe v Beogradu razpisuje licitacijo glede prodaje neuničenih poštinih znamk. Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem oddelku.

DANES in JUTRI KONCERT

v hotelu „BELLEVUE“

svirva Sonny Boy Jazz. — Priznana izborna VINA in PIVO, prvovrstna KUHINJA. — Cene zelo zmerno, postrežba točna. — Ena najlepših razglednih točk. Krasne tuje sobe; zelo prijetno bivanje za letovišarje. Penzion 65 Din.

Interurban telefon 3042. 8275

* **Pouk v narodnem vezenju.** Prejeli smo štev. 6 mesečnika »Vežilja«, ki izhaja iz redakcije ge. Drage Kovačević-Dugački. Naslovna stran prinaša narodno vezivo z rokavov posavske srca, a na prvi strani vidimo nekoliko blazin, izvezenih v lepem narodnem slogu. Priloženo je točno navodilo, kako se veže narodno vezivo. Razen tega prinaša list mnogo krasnih predmetov, izdelanih v raznih tehnikah in načrt smirne preproge. V listu je natančno opisano azuriranje v več vrstah. Priloga z vzorci je zelo bogata. »Vežilja« izhaja enkrat mesečno, naročnina znaša četrtletno 30 Din. Naroča se: »Vežilja«, Zagreb, Samostanska ulica 2.

* **Fotografski posnetki** ob priliki izleta rumunskih avtomobilistov. Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, vljudno naproša vse one gospode, ki so slikali rumunske izletnike tako v Ljubljani, na Bledu, v Rogški Slatini itd., da izvolijo poslati tajništvo Kluba Kongresni trg 1/1, nekoliko svojih posnetkov z navedbo odkodnine.

* **Prva lastnica lekarne** v naši državi. Ban Vrbaske banovine je podpisal odlok, s katerim se magistri farmacije gospodični Slavki Pantičević dovoljuje otvoritev lekarne v Banjalici. Razni listi pripominjajo, da je to prva žena v naši državi, ki je dobila dovoljenje za otvoritev lekarne. Ta trditve pa ne drži, ker imamo na Bledu lekarno, za katere ustanovitev je prejela koncesijo gospodična Marija Zamidova, hči upokojenega direktorja bivših deželnih uradov g. M. Zamide.

* **Aretacija ciganske družbe.** Orožniki v Rogatu so se dne aretirali družbo ciganov, ki so se potepali v tamonjski okolici. Glavar ciganske družbe je bil Janko Križ, pri katerem so našli orožniki najrazličnejše blago. Zaplenili so 6 m modne tkanine, 2 m rdečaste flanele, 1 moder telovnik, več metrov manufakturnega blaga, več namiznih prtov, več moških in ženskih srajc, nekaj žemperjev, 3 ženska krila, 1 pernico, nekaj moške obleke in baržunast klobuk. Vse te predmete so cigani pokradli najbrže v okolici Rogata, vendar se doslej lastniki še niso javili. Cigani se nahajajo zaenkrat v zaporu, dočim je zaplenjena roba spravljena na orožniški postaji v Rogatu.

* **Obledela obleke barva** v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich. Obleke in klobuke kemično čistijo, barva, plisir in lika tovarna Jos. Reich.

* **Gramofonisti,** nove krasne plošče smo prejeli, blagoraj! Če vam je na tem, da izpopolnite repertoar z res lepimi komadi, pridite k nam. Najbolje in najlepše blago dobite pri nas. »Gramofon« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva 34.

Iz Ljubljane

* **Francoska razstava** v Narodnem domu bo danes v soboto odprta do 9. zvečer. Vodstvo z razlago bo ob 8. na kar opozarjamo vse, ki še niso videli razstave. Razstava se definitivno zapre v torek 24. t. m.

* **IV. poslednja javna produkcija** gojencev tukajšnjega konservatorija bo v ponedeljek 23. t. m. v Filharmonični dvorani. Prvi del sporeda obsega Haydnovo simfonijo v g-duru, katero bo igral konservatorijski orkester, dirigiral pa gojenci solopesevskega oddelka, in sicer Šipe Josipina, Zivko Avgust, Marček-Olip Mara, Jug Milan, Meze Ana in Gostič Josip. Vse njihove samospeve bo spremljal konservatorijski orkester pod vodstvom ravnatelja Polića. Gojenci oddelka za solopetje obiskujejo pouk pri ravnatelju Hubadu, ge. Foedranspergovi in Wistinghausnovi. Vstopnice v Matični knjigarni.

* **Kaethe Staller-Stotter,** ki je v zadnjih letih pogosto gostovala v naši operi, je bila angažirana od mestnega gledališkega oddelka občine v Gradcu za prihodnjo sezono kot lirčna pevka na grški operi. V naši operi bo odlična pevka nastopila danes zadnjič kot Jacinta v »Pohujšanju v dolini šentflorjanske«.

* **Jubilej.** Danes praznuje poleg godu in rojstnega dne 30letnico svojega poklicnega delovanja g. Alojzij Klasek, solastnik restavracije »Stone. Zelo uslužen in vnet za narodno stvar si je pridobil g. Klasek v Ljubljani, Trstu, Sv. Petru na Kvasu, Mariboru in drugod mnogo prijateljev, ki mu iskreno čestitajo.

* **Poslednja operna predstava** v letošnji sezoni bo drevi. Peli bodo Bravničarjevo izvorno trojeansko operno farso »Pohujšanje v dolini šentflorjanske«. Zasedba običajna, dirigira kapelnik Nefat, režijo ima g. Ciril Debevec. Predstava je za red C.

* **IX. redni občini zbor društva »Soča«** se bo vršil danes 21. t. m. v salonu pri »Levu« ob pol 21. z običajnim dnevnim redom. V primeru nesklepčnosti se bo vršilo zborovanje pol ure kasneje, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov. Predsedstvo.

* **V obrambo Rožnodolcev.** Prejeli smo: Zadnje čase je dnevno časopisje poročalo o dveh gostilniških izgredivih v Rožni dolini. Prvič so bile pobite šipe na Zgončevi hiši (Fegičeva gostilna in kavarana), drugič so se klali z noži v nekdanji gostilni pri »Mostičku« (najemnik Urh). Obe gostilni sta še v mestu, pri nobenem teh incidentov ni bil soudeležen kateri Rožnodolčan. Prvi napad so izvršili baje »inteligentni« pobalini iz mesta, z noži pa so se obdelavali zidarski delavci iz ptujске okolice. Gostilničarja sta seve žrtvi brez lastne krivde. Da so Rožnodolci dostojni in miroljubni, o tem priča dejstvo, da je bil isti večer, ko se se v sosednji gostilni obdelovali z noži, veliki vrt Ravnikarjeve gostilne (restavracija Rožna dolina) poln gostov — seve je bilo tudi mnogo Ljubljancov — a ni prišlo niti do najmanjše disharmonije. Ta dejstva je treba pribiti že glede na bližajočo se jubilejno proslavo dne 6. julija (25letnica Olepševalnega društva).

* **V ljubljanskih vrtovih in privatnih** gozdovih se opažajo suhe in oslabiljene smreke. Ker je nevarnost, da napade smreke lubadar in se razširi po mestnih in privatnih gozdovih, opozarja mestno načelstvo vse lastnike gozdov in vrtov, naj smreke, ki so kolikolič sumljive, posekajo in jih, če je lubadar že v njih, obelijo in lubje sežgo na licu mesta. Če bi tega ne upoštevali v najkrajšem času, se opozarjajo lastniki, da se bo proti njim postopalo strogo po zakonu o zaščiti gozdov.

* **Prah v Mostah.** Iz Most nam pišejo: Ze od rane pomladi se govori, da je občina nabavila škropilni avto, pa ga še do danes ni. Ker je prah zaradi velikega avtomobilskega prometa neznošen, naj bi se občina pogodila vsaj z mestno občino, da bi škropila, dokler ne dobi lastnega avtomobila. Tako pa je o higijeni v Mostah le težko govoriti.

* **Samomor** v Ljubljani. Kakor smo poročali v včerajšnji številki se je v svojem stanovanju na Sv. Petra cesti zastrupila predsinčojm z lizolom 34letna Marija Kobljerjeva, bivša učiteljica, pristojna po svojem možu, ki pa se nahaja sedaj v Rusiji, v Litijo. Imenovana je bila rodod Čehinja. V smrt je šla zaradi nesrečne ljubezni in ne zaradi odpovedi stanovanja, kakor so govorili nekateri in kakor smo zabeležili tudi mi.

Hotel Turist Restauracija Bled

prilopaca izborna domača kuhinja, fine delikatese ter pristno vinsko kapljico. Na razpolago moderne sobe, kegljišče, vrt. — Cene zmerno. 8764

Srajce za gospode

bele, prvovrstne šifon, modne, cefir in popelin, panama športne, spalne srajce, vseh vrst delavne srajce, spodnje kratke in dolge hlače, fine in navadne, po konkurenčnih cenah nudi

F. & I. GORIČAR, Sv. Petra cesta 29.

Avtotaksi J. Bačko

naznanja svojim cenj. gostom, da zaradi odpoklica k orožnim vajam začasno ne obratuje. 8874

PEGE odpravi hitro in brez sledu

„CREME ORIZOL“ Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičklova 23. Telefon 49—99.

STONE POLJŠAK

Ljubljana, Aleksandr. c. 5. Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov.

* **Nenadna smrt** v kopaljšču »Ilirije«. Kakor smo včeraj obširno poročali, se je pripetila na praznik v kopaljšču Ilirije nenavadna nesreča. Tam je nenadoma tragično preminul neznan mladenič, ki se je v bazenu vtopil, nakar je zdravniška komisija ugotovila, da je nastopila smrt zaradi srčne kapi. Ker v utopljenčevi obleki niso našli ničesar drugega nego vizitko Marice Sokličeve z Bleda, iz katere je bilo razvidno na podlagi neke beleške, da mu je najbrže ime Blaž, policija do včeraj ni mogla doznati njegove identitete. Obrnila se je telefoničnim putem na Bled do Marice Sokličeve, ki je včeraj poročala, da gre najbrže za 30letnega krojaškega pomočnika Blaža Krušiča z Vižmarji št. 53 pri St. Vidu. Izkazalo se je, da je domneva pravilna, kajti včeraj so se oglašili v Ljubljani tudi njegovi sorodniki, ki so spoznali v mrtvem v mrtvašnici pri sv. Kristofu Blaža Krušiča. Nesrečnež je prišel v Ljubljano na praznik popoldne z namenom, da si ogleda življenje kopalcev kopaljšča »Ilirije«. Ker pa je blehal na srcu že dalje časa, ga je baš tam dohitela usoda.

* **V procesijo** sta se zaletela. Prod cerkvi v St. Vidu nad Ljubljano se je na Telovo primeril neverjetno surov dogodek, ki sta ga zakrivila dva pijana mesarska pomočnika. Ko se je pomikala procesija proti cerkvi, sta pridrla naproti na mesarskem vozičku mesar Ivan S. ter neki njegov tovariš, oboja iz ljubljanske

okolice, ki sta zapodila konja naravnost med ljudi tik za nebom, tako da je bila ogrožena monstra in kajpak tudi ljudje. Ker sta pijana fanta ravno naravnost in namenoma, so se pričeli ljudje silovito razburjati in bi ju skoro dejansko napadli. Ker pa so že bili orožniki na mestu, so ju ljudje spustili in so nadaljnje opravili orožniki sami. Obema je bila napovedana aretacija, nakar so ju orožniki popoldne, uklenjena odpeljali v zapore deželnega sodišča.

* **Dr. Milan Perko** v Vodmatu ob 23. do 29. t. m. ne ordinira.

* **Kanarček** (pisan) se je izgubil v okolici Delavske zbornice. Kdor bi kaj vedel o njem, naj blagovoli poroči hišniku Delavske zbornice.

* **Izgubila** se je zlata damska zapestnica z obeskom na poti od Rimske skozi po Križevniški ulici čez šentjakovski most na Prule. Odda naj se v upravi lista proti nagradi.

Iz Maribora

* **Deputacija mariborskega okrajnega** cestnega odbora v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je deputacija okrajnega mariborskega cestnega odbora pod vodstvom načelnika g. Frana Zebota in podnačelnika g. Robiča zglasila pri banu inž. Sernecu in podbanu dr. Pirkmajerju ter jima izročila spomenico, ki utemeljuje potrebo, da ostane mariborski okrajni cestni odbor v dosedajni obliki in nedeljen, za kar govorijo narodnogospodarske in splošne prilike mariborskega obmejnega okraja. Kakor poročajo, je dobila deputacija od bana in podbana zagotovilo, da ostane mariborski cestni okraj nedeljen.

* **Gimnazijški ravnatelj** g. dr. Josip Tominšek nadzira sedaj kot ministrski odposlanec gimnazijo v Murski Soboti.

* **Za proglasitev** Sp. Polskave v trg. V nedeljo, 22. t. m. se bo ob 3. pop. vršil v dvorani g. Zihlerla na Sp. Polskavi sešestanek vseh občanov. Na sestanku se bo razpravljalo o proglasitvi Sp. Polskave v trg. Ker je ta zadeva za občino zelo velike važnosti, apeliramo na vse občane, da se sestanka točno in polnoštevilno udeležijo.

* **Usmiljenim srcem.** Jakob Drofenik, tovarniški delavec v Latjersperku, Pekl 357, ki je na posledica dolgotrajne bolezni popolnoma oslepel, se obrača na usmiljenca na srca s prošnjo za podporo. Je brez sredstev in ima vrh tega bolno ženo. Prispevke sprejema tudi podružnica »Jutra«, Aleksandrova cesta 13.

* **Okrog 3000** obiskovalcev je imelo na praznik naše idilično kopaljšče na Mariborskem otoku. Natrpani avtobusi so v nemer prevajali številne posetnike in kopalce. Došli so tudi že prvi mednarodni gosti in sicer iz Gradca, kjer vlada za našo kopaljšče veliko zanimanje in je pričakovati vedno večjega poseta od tam. Okoliške izletne točke Radvanje, Pekre in Limbuš so bile na praznik slabo obiskane. Niti veselice in koncerti več ne vlečejo ljudi v okolico, odkar je otvorjeno kopaljšče na Mariborskem otoku.

* **Smrtna kosa.** V cvetu svoje mladosti je umrl na Telovo zasebni uradnik, g. Albert Sakside, sin policijskega nadzorika g. Srečka Sakside. Pogreb se bo vršil danes, ob 17. uri izpred mrtvašnice na pobreško kopaljšče — V splošni bolnici je umrl na Telovo 29letni trgovski pomočnik Anton Molnar. Blag jima spomin!

* **Smrt dekleta** pod vlakom. Na Telovo zvečer, ko je skozi postajo v Limbušu okrog 21. vozil zadnji osebni vlak v Maribor, so ljudje našli pred postajo opazili, da je nekdo prišel pod vlak. Našli so 20 do 25letno boljše oblečeno dekle z zlomljeno desno nogo in roko in razbito lobanjo, iz katere so izstopili možgani. Dekle je bilo seveda takoj mrtvo. Studenska policija je tekoma poizvedla doglana, da je imela samomorilka pri sebi ročno torbico, v kateri je imela papirje. Predno je skočila pod vlak, je torbico skrila v živo mejo ob železniški progi. Ta torbica je bila včeraj dopoldne najdena, v njej je bilo 400 Din, nekaj drobiža, robc z monogramom D. S. ter listek z napisom Dora Selinšek, Maribor. Ze popoldne je bilo nesporno dokazano, da je to res pravo ime nesrečnice, ki je šla prostovoljno v smrt, spoznala pa jo je tudi njena v Mariboru živeča omožena sestra. Kakor je ugotovila policija je mladenka do februarja službovala v Mariboru, na to je odšla v Subotico in se sedaj zopet vrnila v Maribor, ne da bi se javila pri ožjih sorodnikih. Kaj je bilo povod obupnega dejanja, je popolnoma nejasno.

* **Od doma odšel in izgubljen** se je na Telovo fantek Ernest, ki ga je stražnik na Koroski cesti našel okrog 21. ko se je oziral na vse strani in ni vedel ne kod ne kam. Oddan je začasno v banovinski dežji dom.

* **V Nemčijo** je hotel pobegniti 15letni dijak Hans Leisser z Bjeline v Bosni, kjer je njegov oče zobotehnik. Rojen pa je v Erfurtu v Nemčiji, kjer ima tudi teto. Dobil je domotožje po Nemčiji, videti je hotel tudi teto, a starši mu tega niso dovolili, zato je vzel očetu 1100 Din in pobegnil. Našli so pri njem še 738 Din. Policijski komisariat, ki je fanta prevzel od obmejne komisarijata, je takoj obvestil očeta, ki je že brzojavil, da pride sam po sina. Fant bo pričakal očetov prihod v zaporih policijskega komisarijata.

* **Brez potnih dokumentov** je tekoma zadnjih dveh let devetkrat prekorajčil avstrijsko mejo 43letni železostrojar iz invalid Anton Pristolč iz Bizeljskega. Ima tudi že celo vrsto predkazni zaradi tatvin in podobnega. Včeraj zjutraj so ga avstrijski organi zopet odgoneskim potom priveli v Maribor in oddali policijski oblasti, ker je zopet prišel brez dokumentov v Avstrijo. Sedaj je oddan sreskemu načelstvu.

Iz Celje

* **Koncert CPD v Rogški Slatini.** V nedeljo 22. t. m. bo priredilo agilno Celjsko pevsko društvo v Rogški Slatini koncert, katerega bodo slatinski gostje gotovo posetili polnoštevilno, kar tudi v polni meri zasluži.

* **Kupite srečke!** Vse interesente opozarjamo, da imajo še do 6. julija priložnost, da kupijo srečke pri celjski podružnici »Jutra« v Kocenovi ulici 2.

* **Celjski mestni avtobus.** Celjski mestni avtobus prične voziti na progi Celje—Šoštanj v torek 24. t. m. ob 16. izpred celjskega kolodvora, od koder bo vozil dnevno dvakrat v Celje in nazaj. Odhajal bo iz Šoštanja ob 7.15, skozi Velenje 7.31, Prnovo 8.09. Medlog 8.23 in prihodom v Celje ob 8.40; iz Šoštanja ob

13.45, skozi Velenje 14.01, Prnovo 14.39, Medlog 14.53 in bo prihajal v Celje ob 15.10. Iz Celje bo odhajal ob 11.30, skozi Medlog 11.47, Prnovo 12.01, Velenje 12.39 in bo prihajal v Šoštanj ob 12.55. Drugi avtobus bo odhajal iz Celje ob 18., skozi Medlog 18.17, Prnovo 18.31, Velenje 19.09 in bo prihajal v Šoštanj ob 19.25. Cene so: iz Celje v Šoštanj 24 Din, Velenje 21 Din, St. Janž 18 Din, Prnovo 11 Din, Medlog 7 Din; iz Šoštanja v Velenje 6 Din, St. Janž 12 Din, Prnovo 18 Din, Medlog 21 Din.

* **Zrtev avtomobilske nesreče.** Na praznik Rešnjega telesa se je pripetila v neposredni bližini Sv. Jurija ob južni železniški huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala smrtno človeško žrtev. Iz Zagreba se je pripeljal v svojem avtomobilu lastnik založbe kolektarjev »Jugografija« v Zagrebu g. Fran Lentič; z njim so sedeli v avtomobilu še šofer Vidkovič, Lentičev uradnik Bartol Juršič in trgovski potnik Miodrag Milčič, po rodu iz Splita. Avtomobil, o katerem se je šofer že v Zagrebu izrazil, da nima trdnih prednjih koles, je na nekem ovinku zdrčal s ceste in se prevrnil. Dočim sta dobila šofer in g. Juršič več lažjih poškodb na rokah in nogah, je obelžal trgovski potnik Milčič na mestu. Bil je pri polni zavesti in so ga odpeljali v Celje zaradi pomanjkanja motornih vozil z navadnim kmečkim vozom. Milčič se je zvečer razgovarjal v bolnici s svojimi znanci pri polni zavesti in ne bi mogel nihče misliti na smrt. Danes zjutraj pa je Milčič, ki je nedvomno prejel hude notranje poškodbe, nekaj minut pred 7. v celjski javni bolnici umrl. Če bo pokopan v Celju ali drugod, bo odločil še njegov brat, ki je bil brzojavno pozvan v Celje. Pokojnik je bil pred vojno in med njo komita v srbski vojski. Blag mu spomin!

* **Najdeno kolo.** Pred par dnevi je bilo ukradeno sinu tovarnarja Maksu Westnu v Skobernetovem hotelu ob Ljubljanski cesti kolo znamke »Steyr«. Kolo pa je neznan tat vrnil na neobičajen način, lastnik je našel včeraj kolo v kinematografski dvorani v istem hotelu.

* **Izgubljena listnica najdena.** Pred dnevi smo poročali, da je izgubila Katarina Peterlova, doma iz Škofje Loke, ki prodaja čipke po tukajšnji okolici, v mestu svojo listnico, v kateri je imela 650 Din. Listnico je našla hčerka ge. Kovačeve, trafikantke v Aleksandrovi ulici, in jo je po prijavi tudi izročila lastnici.

Z Jesenic

* **CM družba.** Jutri, v nedeljo 22. tega meseca bo na Jesenicah dan bonbončkov v korist družbe. Naše geslo: mali dar, domu na oltar!

Iz Litije

* **Učiteljsko litijskega okraja.** Zborovanje učiteljskega društva bo v ponedeljek 23. ob pol 9. dopoldne na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani.

Iz Zagorja

* **Velika udeležba** Zagorjanov na sokolski proslavi v Celju. Za proslavo jubileja Celjskega sokolskega društva in župe je vladalo v zagorski dolini izredno veliko zanimanje. Ze v soboto zvečer je odšlo večje število telovadcev na telmo. Ostali člani in občinstvo so se odpeljali z jutranjimi in popoldanskimi vlaki in je njih število naraslo na 165. Razveseljivo je zanimanje za sokolsko idejo, ki pridobiva v vseh krogih zaupanje. Je nekaj izjem, ki niso naklonjene Sokolu, akoravno bi bila njihova dolžnost posvetiti svoje moči sokolstvu; kljub vsemu pa razumeha ne morejo ovirati. Ker bo zagorski Sokol v avgustu praznoval svojo 40letnico in otvoril letno telovadišče, žigar naprava je stala veliko svoto, vabimo že danes sokolska društva in občinstvo, da se polnoštevilno udeležijo naše prireditve.

* **Prvi promenačni koncert.** V nedeljo je Rudniška godba priredila pred rudniško restavracijo lep promenačni koncert. Spopolnjena s številnim naraščanjem, dosega pod svojim kapelnikom g. Godino razveseljive uspehe. Zeleti je, da se take prireditve prej najvijo, ker jih je občinstvo željno. To nedeljo pa priredijo akademiki iz Ljubljane v naši farni cerkvi koncert. Sodeloval bo na orglah msgr. Stanko Premrl iz Ljubljane. Na sporedu je 14 točk. Začetek ob 17. Ker je čisti dobiček namenjen rudarskim otrokom, je upati da se bo koncerta udeležilo mnogo občinstva.

* **Gasilno društvo na Lokah,** za šigar ustanovitev se je pred letom pobrigal ondotni župan g. Cencelj, lepo napreduje. Nabavilo si je motorno brizgalno in je sedaj naročilo nov voz, kar vse bo skunno v nedeljo 6. julija slovesno blagoslovljeno. Popoldne se bo vršila veselica s sodelovanjem rudniške godbe.

* **Zaigiranje kresa** na Sv. Planini. Pod. odbor SPD v Zagorju priredi danes, v soboto na Sv. Planini podružnični občinski kres, in vabi vse žlane in prijatelje, da priprizhijo k njemu. Pododbor je tudi nabavil 3 kompletne nove postelje z mrežami in madracami. Namenjene so predvsem planincem, ki nameravajo prebiti več dni na Planini. Ker je cena prebitosti in prehrani zelo ugodna, je upati, da se bo javilo večje število letoviščarjev.

* **Nekaj šolskih izletih.** Majski izleti naših šolarjev na razne kraje so bili izvršeni v splošno zadovoljstvo staršev in učencev. Le nameravani izlet učencev 7. razreda do topliške soke, ki je bil dovoljen, je bil nato brzojavno preklancn. Učencet so nameravali pod dobrim vodstvom obiskati naš gorrenjski biser Bled, in tamkaj prenočiti, drugi dan bi si pa ogledali velesejem v Ljubljani. Pa se je nekdo prižložil v Ljubljano, odkoder je na predvečer prispela brzojavna prepoved. Razumljivo, da je bila ogorčenost staršev velika.

* **Prišljaka bolezen.** V zagorskem okolišu se je pojavila bolezen pri svinjah, in je že večje število svinj poginilo. Svinjereje opozarjamo, da vse primere obolenosti takoj prijavijo živnozdravniku.

* **Kurji sovražniki.** Pri nas imamo dvoje vrste kurjih sov

Iz Braslovč

Br.— Karambol celjskega avtobusa. V ponedeljek ob 19.15 je trčil celjski mestni avtobus, ki vozi do Gornjega grada, na ostrom ovinku za cerkvijo z dirkalnim avtom g. Czerja, veleposelnika iz Braslovč, ki je šofiral sam. Cesta je na tem mestu ožja kakor normalno, razen tega je na nožnji strani ovinka visokobraščena živa meja, ki zakriva vsak razgled, na drugi strani pa je lesen plot. Pri sedanjem velikem avtomobilskem prometu je pač že skrajni čas, da se cesta na tem nevarnem mestu razširi in da se odstranijo ovire na obeh straneh. Oba avtomobila sta vozila pravilno po desni strani z ne preveliko brzino, pri križanju pa sta trčila drug ob drugega. Avtobusu se je skrivila karoserija in železna lestevica. Czerjev avto pa ima zvit sprednji blatnik in prizadel to os kolesa. Le izvrstni soferjema je pripisati, da nesreča ni bila hujša. Potnikom se ni pripetilo ničesar. Pri avtih se je zbralo precej radovednih tržanov. Neki potnik iz Rečice ob Savinji, očitno vnet pristaš svetovnega boksa, je takoj začel boksati rezervna kolesa na avtobusu. Sunil je v kolo s tako silo, da se mu je zlomil desni prstanec, dlančnica je izstopila in roka takoj zatekla.

Br.— Nesreče pri telovadbi. Pri sokolski telovadbi je padel z droga Josip Puncer tako nesrečno, da si je nalomil levo roko v podlehtju. Na Polzeli pa je pri večbi padel s krogov neki učenec 4. razreda in si tudi zlomil roko. Več pažnje pri otrodi telovadbi!

Iz Slovenjgradca

sg.— Kopalna sezija. Vroči dnevi so zvalili nebroj kopalcev v Mislinjo, ki je imela zadnje dni celo nad 20 stopinj.

sg.— Dvorni dobavitelj za kraljevski dom na Bledu je postal trgovec g. Ludvik Sevršek iz St. Florjana.

sg.— Naprava trotoarja. Slovenjgraško olupševalno društvo namerava napraviti trotoar na poti v Stari trg, in sicer od mosta pri Vovku pa do gostilne Ulbing. Komisijiski ogled se je že vršil.

Iz Konjice

ko.— Sokolski društvi Konjice in Oplotnica sta priredili v nedeljo pesnik z nastopom v Ločah, kjer se snuje nova sokolska postojanka. Telovadni nastop je zelo dobro uspel in je privedel prisostvovalce velikemu ločanju in okoličano.

ko.— Koča Dravinjskega podružnice SPD na Pesku je osobito ob sobotah in ob nedeljah zelo obiskana. Posebno je priljubljena mariborskim turistom zaradi izredno lepe lege in izrednega sončenja.

ko.— Prepoved obiskovanja gostiln. Srečno sodišče v Konjicah je Alojzu Rošarju, p. d. Sopotniku, delavcu iz Bežine pri Konjicah, za 10 mesecev prepovedalo zahajati v gostilne. Po novem kazenskem zakonu je strogo kaznovan vsakdo, četudi ni gostilničar, ki bi tak osebi postregel z alkoholnimi pijačami.

ko.— V duševni smedenosti se je nedavno v Malahorni pri Konjicah v domači kleti obesila posestnikova žena Marija Tič. Ze dalje časa so na njej opazili znake duševne bolezni.

Iz Ljutomer

lj.— Telovadni nastop Sokola se je vršil v nedeljo na telovadnici Sokolskega doma. Udeležili so se ga člani in članice iz Križevca, Veržice, Gornje Radgone, Sv. Jurija ob Ščavnici, Beltincev in Murske Sobote. Vendar pa je bilo civilnega občinstva malo, osobito kmetskega ljudstva smo pogrešali. Vzrok je tudi tu v glavnem gospodarska kriza. Spored so otvorili starejši člani z vjami s palicami, nato so se ob zvokih mestne godbe vrstili naraščaj, deca, člani in članice s prostimi vjami, s telovadnimi igrami in na orodju. Nekateri oddelki so bili zelo dobri, razmeroma slabe so bile proste vaje članov, ki so jim je poznala neenotna navezbanost. Po tehmi v odbojki med moštvo domačega društva, je lepa skupina, ki jo je sestavila nad 200 pripadnikov Ljutomerskega Sokola, zaključila telovadbo. Po sklepih naslednjega dne, ki je pozival na nadaljnje delo, se je razvila prijetna zabava. Gostje so se večinoma odpeljali z večernimi vlaki. — Tudi ta nastop je pokazal, da so postali vzporedi naših telovadnih prireditev prenečelniki in da jih bo treba na primeren, sokolski ideji odgovarjajoč način izziviti.

lj.— Smrtina kosa. Dne 18. t. m. je po daljšem bolehanju umrl grobokop na našem pokopališču, g. Peter Lebar, v starosti 68 let. N. p. v. m.

lj.— Motorno škroplilke sicer ne namerava mestna občina nabaviti, ker take obremenitve njen proračun ne prenesa, pač pa se zanima za nakup še dobro ohranjene škroplilne voza na konjsko vprego, ki bo tudi stal par tisočakov. In če nam bo ta voz redno škroplil ceste, ne potrebujemo motorne škroplilke, ki se je pojavila oni dan v predalih nekega dnevnika.

SOKOL

Na območju ljubljanske župe je še mnogo krajev, kjer bo treba osnovati sokolska društva, da se razširi naše delovanje vsepovsod vključno odporu, ki ga stavijo napram Sokolstvu gotovi krogi. Prepričani smo, da bo župna uprava storila takoj po vsesokolskem zletu vse, da se pomnoži število društev in seveda tudi sokolskih delavcev. Zato bomo po zletu posvetili temu vprašanju več pozornosti.

Uprava sokolske župe Ljubljana je imela v tork zvečer svojo redno sejo. Poleg nekaterih osebnih sprememb v upravnih raznih vžupljenih društev je bila imenovana uprava za novo ustanovljeno ljubljansko društvo Ljubljana III. Nadalje je bilo sprejeto v župo društvo št. Vid-Stična. Savez v Beogradu pooblašča župo Ljubljana, da ga zastopa na slovanskem gasilskem kongresu, ki se bo vršil v Ljubljani pričetkom avgusta. Obpravnavale so se razne društvene zadeve, spadajoče v kompetenco župe. Ljubljanski Sokol pripravlja, da napravi 10. avgusta izlet v Gornji grad ter vabi župo. Nadalje poroča, da bo slavil 1933. svojo 70-letnico ter želi ob tej priliki, da se priredi v Ljubljani kak večji zlet. — Obpravnavale se je obračun zadnjega župnega zleta in se je ob tej priliki uredilo vpraša-

ZVEČER za namakanje

Schichtova
Ženska hvala
Prasek za pranje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichtova
terpentinovo milo

pa je pranje gotovo!

nje podpor župe za Beograd. Br. načelnik je podal najprej poročilo o zletu župe, ki se je vršil 8. junija v Ljubljani in nato podal vse potrebne informacije o odpravi župe v Beograd.

Sokolsko društvo Ljubljana III. župna uprava je imenovala na svoji redni seji dne 17. junija sledečo društveno upravo: starosta Šaplja Danilo, podstarosta Zorž Leopold, tajnik Pleteršek, prosvetar Blagajne, podnačelnik Pristout Andrej, načenica Gregoričeva Mara, podnač. Šapljeva Božena. Člani uprave so: Špunt Ivan, Virant France, Koren Josip, Deržič Ivan, Gnezda Franc, Accetto Ferdo, dr. Novak Janž, Zagar Ilija, Jovanović R. in Frece Slavko; namestniki pa so: Pajman Miroslov, Ličen Jože, Sitar Karol, Marolt France, Kačič Karol, Lazar Ferdo, Accettova Anita. V nadzorni odbor so imenovani: dr. Lapajne Stanko, Zajc Bruno, Zorec Janez ter namestniki Jerab Franc, Sever Hrabroslov in Pristov Franc. — Načelnik bo imenovan naknadno.

Sokolsko društvo št. Vid-Stična je pripadalo dosedaj novomeški sokolski župi. Na lastno prošnjo in po tozadevnih formalnih sklepih novomeške in ljubljanske župe od 16. VI. oziroma 17. VI. pripada omenjeno društvo sedaj župi Ljubljana.

Slovenjgradec. V nedeljo se je vršil ob najlepšem vremenu in obilni udeležbi občinstva nastop tukajšnjega Sokola. Vse mesto je zaplapolalo v državnih trobojnicah, pri čemer je posebno omeniti dejstvo, da so razobesili zastave tujih dni, ki niso Sokolu naklonjeni, a so vseeno z razobesjanjem zastave manifestirali razumevanje za veliko jugoslovensko sokolsko idejo. Popoldne so se vršile na dvorščici osnovne šole akcije za popoldanski nastop. Isti se je pričel popoldne ob 4. po prihodu vlaka, ki je pripeljal tudi mnogo zunanjih gostov. Po nagovoru br. staroste dr. Železnikarja, ki je pozdravil navzočega župana gosp. dr. Bratkoviča in ostali občinski odbor, nato a prekrasnimi besedami bodril članstvo k vztrajnemu delovanju in vspodbujal bodočnost našega naroda: našo dečo in naraščaj, se je pričel javni nastop z najprejstnejšim sporedom. Posebno je ugaljal nastop deca, ki si je s svojim izvajanjem takoj pridobil srca vseh navzočih. Vzoren je bil tudi nastop članic in članov s prostimi vjami. Po orodni telovadbi se je razvila mogočna povorka z godbo na čelu, ki je skozi mesto odkorakala v Sokolski dom, kjer se je vršila animirana zabava, ki je gotovo prinesla lep delež k zgradbi našega Sokolskega doma. Stevilni nastop članstva in obilna udeležba občinstva je pokazala, da prodira sokolska ideja v najširše sloje, kar nam daje novega upanja, da ni več daleč dan, ko bo vsak zaveden Jugosloven tudi Sokol. Sokolskemu društvu čestitamo na njegovem uspehu, ki je z nedeljskim nastopom jasno pokazal bilanco svojega delovanja. Pri tej priliki pa vabimo tudi vse one, ki še niso v naših vrstah, da pridejo k nam na sodelovanje pri graditvi naše narodne države.

SPORT

I. internacionalne veslaške tekme v naši državi

Po dolgem poizkušanju je SK Bled uspelo zainteresirati lokalne in druge faktorije, da se bodo vršile letošnje veslaške tekme na blejskem jezeru, ki je za te vrste prireditve kot nalašč ustvarjeno. Bled je že po svojih naravnih krassotah silno privlačna točka za letne prireditve vseh vrst. Posebno privlačnost pa nudi zaradi bivanja naše kraljevske nobdnice, katere preko poletnih mesecev pritegne v svojo okolico vse odločilne faktorije v naši državi, poleg zastopnikov tujih držav ter vedno večjih množic, ki se tukaj počutijo nad vse udobno.

Vse to je soodločevalo, da je loak Bledu pripadla častna naloga izvesti doslej največje veslaške prireditve v Jugoslaviji. Ta naloga je nad vse težka. Pripravljalna dela so zelo obširna in otekočena, zlasti zaradi dejstva, da je baš ta privlačni sport v naši ožji domovini povsem neznan. Edino izjemo tvori ljubljanski sportni klub, ki pa se, žal, tudi ne udeležuje dovolj aktivno. V drugih državah tvorijo baš veslaške tekme višek sportnega užitka. Kdo še ni čul o silnih pripravah za vsakoletni dvo-boj univerzitetnih moštev Oxford - Cambridge! Je pa veslaški sport velikega pomena predvsem za razvoj telesa in mišičevja. Zahteva povsem podobne gibe kot smučanje ter se izvaja v najčistejšem zraku. V naši državi imamo predvsem v pomorskih mestih že več močnih veslaških klubov. Takoi za njimi ranžirajo veslaški klubi v Zagrebu in Beogradu. Za njimi pa ne zaostajajo mnogo klubi iz ostalih manjših mest, ležečih ob Savi in Dunavu. Le v dravski banovini se doslej nismo pospeli prek, začetnih poskusov. Treba bo vsakekor slediti lepim vzgledom ostalih krajev posebno na inozemstvu, odkoder smo dobili pobudo tudi za druge panoge sporta.

V propagandi veslaškega sporta pri nas, predvsem kot priprava za evropske šampionate, kateri se vrše leta 1932, v Jugoslaviji, leži največja važnost blejskih internacionalnih tekem. Na drugi strani bodo pa tekme nudile tukajšnjim letovščarjem že dolgo zaželjene sportne atrakcije prvega reda. Bledu samemu pa služile kot nai-

učinkovitejša propaganda in reklama me-zovih izrednih lepot in privlačnosti.

Tekme se bodo vršile 5. in 6. julija, vsakokrat popoldne ter se zaključijo z javno razsvetlavo blejskega jezera. Prvo popoldne je na programu državno prvenstvo ter nekaj domačih točk. Drugi dan slede internacionalne tekme, na katere so bile pozvane vse evropske države. Upati je, da se ugodnemu povabilu tudi odzovejo. Udeležba s strani naših klubov obeta po dosedanjih prijavah sodeč, postati uprav rekordna.

Tekmovalni odbor je izbral preko jezera 1900 m dolgo ravno progo, ki bo na obeh straneh omejena na vrvi. Proga b. 90 m široka ter bo dopustila istočasen start 6 čolnov. Start bo poleg sportnega stadiona v Zaki, cili nasproti Parkhotela. Takoi za startom se gradi velik hangar za 36 tekmovalnih čolnov v širini 32 m in dolžini 20 m, pred istim pa široko mostišče za spuščanje čolnov v vodo. Poleg hangarja se gradi, še potrebne garderobe za veslače, slačilnica in umivalnica. Velike težave so se pojavile posebno pri rezerviranju stanovanj za tekmovalce, katerih se pričakuje preko 200! Kako izredno veliki so stroški za te tekme, je razvidno iz proračuna, ki naveda vsoto pol milijona dinarjev! Pri tej priliki je potrebno posebno polvalno omeniti zdraviliški odsek in občinski odbor občine Bled, ki sta prevzela nase vse te ogromne stroške in finančne obveze. Intenzivna propaganda našega kraja in dalekovidnost, posebno potrebna baš pri tuskem prometu, sta voljvali na naš občinski odbor, da se je zavedal ogromne važnosti take prireditve za naš Bled.

Nadejati se je, da se izpolnit želje, ki se jih stavlja na te velike veslaške prireditve. Kakor čujemo, je v nameri tekmovalnega odbora, izposlovati na pristojnih mestih več posebnih viakov za te dni, predvsem iz Ljubljane in Zagreba na Bled. Te velikanke sportne prireditve utegnejo privabiti prve dneve julija na Bled rekordno število posetnikov, ki bodo zaradi izredno dobro sestavljenega in obširnega programa gotovo prišli na svoj račun.

Vodstvo tekme je v rokah Jugoslovenskega veslaškega saveza. Iste dni se vrši na Bledu tudi občni zbor tega saveza, prvi tekmovalci pa so nalaščeni že s koncem junija, zlasti zaradi temnina.

Službene objave LNP

(Iz seje poslovnega odbora 18. junija 1930)

Prisotni: Sečina, Kovač, Aceto, Kačar, Kovač J. Rovar. Popravila se verifikacija Rada Vidmarja (SK Krakovo) na 14. VI. 1930. Z dnem 29. VI. 1930 se verifikiralo za SK Krakovo: Rudolf Sušteršič, za SK Slovan: Ludvik Znidarič ter za novosprijeti ter po JNS potrjeni SK Korotan: Henrik Antosiewicz, Josip Kavsek, Marjan Tičar, Ivan Kic, Josip Beranek, Viktor Jenko, A. Javornik, Stane Sušnik, Bozomir Purkart, Janko Božič, Stefan Kührar, Ivan Pirc, Ervin Struna, Franc Uršek, Ivan Trček, Al. Šter, Marjan Purkart, Silvester Petrič.

Naprosila se SK Jadran, da javi do 24. VI. 1930 eventualne zadržke proti verifikaciji Mira Vidmarja za drug klub, isto za izralca Karla Logarja, izralca Ivana Pšoi se verifikirala za SK Rapid. Šam prelmemo odločeno prečnega kluba.

Poziva se SK Natakard, da do 24. VI. 30. odda postavbo moštev v tekmi Krakovo: Natakard dne 15. VI. 1930. Zaradi te tekme se preda SK Natakard u. o. Določita se termina za tekmovalne province 20. VII. 1930 Javnik: Disk in 27. VII. zmagovalac s SK Elanom.

Predlaga se u. o. za sprejem SK Svobode. Vič.

Odobre se prijateljske tekme: SK Bled: SK Reka 15. VI. 1930 na Bledu. SK Amater: SK Jadran 19. VI. v Trbovljah. medmestna tekma Maribor: Celje 29. VI. v Celju. SK Rapid: Hakoah, SD Rapid: SK Sturm 8. in 9. VI. 1930 v Gradcu. SK Gralka: SK Ilirija rez. 19. VI. 1930. Talmik II.

Sportnike bo nedvomno zanimal članek »Tiden — kralj tenisa« (s slikami), ki ga prabčuje zadnja številka tedenske revije »Življenje in svet«. V isti številki je tudi nadaljevanje »Misli o sportu« (francoski napisal Jean Girardoux).

Primorje (rez. jun.): Svoboda I. (Jesenice) 17:2. Mladi Primorjani so v četrtke izvrstno zastopali ljubljanski nogomet s svojo vzorno igrjo na Jesenicah. Z dovršeno igrjo in brezhibno disciplino so bili središče simpatične številne publike in so tako na najučinkovitejši način propagirali nogometni sport.

SK Svoboda Rezerva igra v nedeljo ob 9. trenine tekmo s SK Natakariem. Ob 8.30 naj bodo v naši garderobi Krivačič, Milčević, Gašperšič, Batič, Smolnikar, Tassotti II., Podrekar, Jakša, Starman II., Hočevar, Drnovčič, Počovič. V četrtke trening I. in II. moštva.

SK Jadran. Danes ob 20. sestanek I. moštva v gostilni Svetič. Zaradi važnosti udeležba dolžnost.

SK Krakovo obvešča vse članstvo I. moštva in rezerve, da mora prinesiti vso opremo d. ponedeljka do 12. ure g. Novaku nazaj. Obenem se opominja g. Soragerja. Kdor ne prinese, se bo proti niemu postopalo.

SK Natakard poziva k tekmi SK Svoboda

rezerva: SK Natakard, ki se vrši v nedeljo 22. junija ob 8.30 popoldne na igrišču Primorja, naslednje igrače: Ozebek, Dolinar, Otič, Podgornik, Jelnikar, Suštaršič, Vizjak, Zajc, Strnad, Novak, Slapar, Wohlfart, Er. Kobala, Kuček in Zajc II. Prosi se točnost!

Dopisi

ZAVRČ PRI PTUJU. Ko so v petek 13. t. m. rumunski izletniki z avtomobili pasirali Zavrč, jih je pozdravljala vsaka posamezna hiša z izvešeno državno zastavo. Ob česti jih je klicalo v pozdrav prebivalstvo, učiteljsvo pa je tvorilo s šolsko mladino špalir, ki je navdušeno mahal mimo se vozeči avtomobilski koloni in pozdrav z zastavicami, obspirajoča jih s cveticami.

RUSE. Sokolski odbor ponovi v nedeljo 22. t. m. v dvorani br. Črka burko »Pred porokom«, ki je dosegla pri prvi vprizoritvi izreden uspeh. Da se omogoči poset tuij okoličanom, bo predstava popoldne ob 15. Predvidoma je to zadnja predstava na starem odru. Čisti dobiček je namenjen za zletni fond za Beograd. Upamo, da bo naše občinstvo znalo ceniti poštvrtovalnost naših igralcev ter bo tudi tokrat napolnilo dvorano.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Sobota, 21. junija

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Nawode časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Nemščina. — 19.30: Sportno predavanje. — 20: Prenos koncerta iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Lahka godba.

Nedelja, 22. junija

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Prenos sokolske povorke iz Beograda. — 15: Prenos sokolskih vežb iz Beograda. — 20: Prenos sokolske akademije iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Lahka glasba.

BEograd 10: Prenos sokolske povorke. — 12.30: Opoldanski koncert. — 15.30: Prenos sokolskih vežb s telovadišča. — 20: Prenos sokolske akademije. — 22: Poročila. — 22.15: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB: Ves važnejši program iz Beograda. — PRAGA 20: Koncert ruskih nar. pesmi. — 20.30: Koncert pevskega zbora filharmonije. — 21: Koncert godbe na pihala. — 22.18: Lahka glasba. — BRNO 18.15: Arlje in pesmi. — 20: Prenos vsega programa iz Prage. — 23: Reproducira glasba. — VARŠAVA 17.25: Koncert godbe na pihala. — 20: Klavirski koncert. — 21.15: Koncert orkestra. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.30: Koncert na orgle. — 11.05: Koncert dunajskega simf. orkestra. — 16.30: Koncert solistov. — 19: Orkestralni koncert. — 21: Operni večer. — 21.30: »Mala menažerija«. — 21.30: Godba za ples. — 24: Slovo od pomladi. — BERLIN 18: Klavirski koncert. — 18.20: Zabaven program. — 20: Iz opernega arhiva. — Godba za ples. — FRANKFURT 19.30: Prenos opere iz gledališča. — 22.30: Prenos iz Stuttgarta. — Godba za ples. — LANGENBERG 20: Plesne melodije. — Jazz-band. — STUTTGART 19.30: Prenos opere iz Frankfurta. — 22.30: Iz španskega albuma. — Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 16: Madžarska glasba. — 17.30: Koncert orkestra. — 19.30: Prenos iz Vel. Kanize. — Ciganska godba. — RIM 17: Popoldanski koncert. — 21.02: Godba za ples.

Kino

Kako je pisati filmske scenerije

Piškim dramaturgom je zelo težko, včas: celo nemogoče popisati režiserem fantastične pokrajine, katere so si disaleli manuskriptov izmisliili v svoji domišljiji. Zatezadeli morajo kolikor toliko poznati kraj in celoten milje, v katerem se bo odvijalo dejanje bodočega filma. Poznati morajo ljudi, ki tam prebivajo, njih običaje in v najnovejši dobi zvočnega filma celo posebnosti njih govorice. Spoznanje in pro-

učevanje teh okoliščin na zahteva zelo mnogo časa, včas: celo več kot izdelava manuskripta samega.

Frances Marion, ena najboljših znanih in najboljših filmskih pisateljic Amerike, je skoro leto dni proučevala manuskript za prvi govoreči film Grete Garbo, za film »Anna Christie«. Odsila je v Evropo, na Švedsko, študirala je tam milje kraljev, bivala deli časa v huki Sv. Tedra, kjer je opazovala običaje in vedenje švedskih mornarjev in poslušala njih govorico. Ka. je končala svojo nalogo, je prešla na telmično obdelavo posameznih prizorov. Sele čist, na koncu je prišel na vrsto diahoz. Pri tem ji je pomagal kot strokovniak v pomorskih izrazih in v posebnostih govorice izkušeni mornariški kapetan William Collins.

Pisanje filmskega scenarija zahteva torej zelo velike točnosti in natančnosti. Znamo so primeri, ko pisatelj cirkuških filmov poučilo s kakim cirкусom, žive v niem, da na ta način kar najvešneje proučijo vse okoliščine dotičnega življenja. Nekateri pisatelji zahajajo v zakotne kavarne ali bazine, v shajališča potepuhov in zločincev, kjer se družijo z njimi, tvežajo pri tem celo svoje življenje zroili za to, da čim točneje preštudirajo dotični milje. Da je taka točnost potrebna, je popolnoma jasno, če pomislimo, da si film odziedalo ljudje najrazličnejše vrste, starosti, stroke, izobrazbe itd. Da se torej scenariist izogne nepopolni kritiki gledalcev, o katerih je marsikdo prav gotovo točno poučen o pravem dejanskem stanju, je najbolj potrebno, da pozna sam prav natančno vse, kar je v zvezi s filmom.

Jackie Coogan bo sopot igral. Po dveletnem odmoru se bo na filmskem platnu opet pojavil Jackie Coogan. Angažiran je za zvočni film. Govoril in predstavljal bo Toma Sawyerja, malega junaka iz znanega Mark Twainove knjige.

II. evropski kongres kinolastnikov. Od 2. do 7. julija t. l. se bo vršil v Bruslju kongres lige evropskih kinolastnikov. Dve leti sta minuli, odkar so se lastniki evropskih kinogledališč strnili v veliko zvezo za obrambo svojih pravic. Prvi skupni kongres se je vršil lani v Parizu, drugi bo letos v Bruslju.

Walter Hasenclever angažiran v Ameriki. Znameniti nemški dramatik W. Hasenclever je angažiran od ameriške filmske družbe Metro Goldwyn. Pisatelj zapusti 13. t. m. Evropo na parobrodu »Columbus«.

»Težka odločitev! Imam dva oboževalca. Prvi je reven in tega ljubim. Drugi je bogat, a mi je zopern. Kaj naj storim?«

»Voli po svojem srcu! Vzemi za moža tistega, ki ga ljubiš — v domišljiji pa si predstavljal, da živiš z onim drugim.«

Repertoarji

LJUBLJANSKA OPERA. Sobota, 21.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Zabelek ob 20.

Petek, 20.: Bolezni večer članov ljubljanske opere. C. Drameke cene.

Sobota, 21.: Zaprio.

Nedelja, 22.: Zaprio.

Naročilnice za srečke

državne razredne loterije smo priložili današnji »Domovini«, da bodo mogli tudi nje čitatelji in čitateljice pravočasno naročiti srečke. Prvo žrebanje se bo vršilo že dne 8. julija, zato je prav, da oni, ki namerjajo poskusiti svojo srečo, takoj naroče srečke. V preteklem kolu smo izplačali srečnim našim igralcem dobitke po 100.000, 80.000, 40.000, 30.000 Din, več po 10.000 Din in mnogo dobitkov po 4.000 Din. Srečka stane malo. Dobitki so veliki. Vsaka druga srečka mora biti izrečbana. Kdor ne igra, seveda ne dobi nič. Zato naročite takoj srečke.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št 19.

KULTURNI PREGLED

„Naša domovina“

Ob desetletnici Ferialnega saveza je izšla slavna izdaja »Naše domovine« v redakciji g. Franca Zupana. Obsežni zvezek, ki ga že na zunanji oznaki označuje naslovna ilustracija (lesorez) slikarja E. Justina, je prav za prav cel almanah, v katerem imajo prvenstvo Slovenci, ki so preselili med Srbe in Hrvate pri nas že pred vojno obdobjem. Zvezek je po vsebini zelo zanimiv, saj je dijaško počitniško zvezko. Ferialni savez je postal važno sredstvo za čim tesnejše zблиževanje in spoznavanje vsega jugoslovenskega dijaštva — pač ena vseh pozitivnih mladinskih organizacij v Jugoslaviji. Jubilejna izdaja »Naše domovine« je tako, da so lahko naši študenti in učenci, ki pri njej omenimo omenimo vnanjo opremo: prilogo (prestonaslednik Peter) v bar. tiskani, številne lepe izvedene in nekatere celo kolorirane slike, številne, vse to pa na dobrem papirju. (Tisk in oprema Delniške tiskarne v Ljubljani).

Vesbino je 82 strani 4° broječi zvezek posebej zanimiv zaradi tega, ker je zavezan naša mlada, povojna literatura generacija z izbranimi prispevki. Tako so pod skupnim naslovom »Z mladosti slovenske književnosti« zbrani leposlovnih sestavki v vezani in nevezani besedi iz peres naslednjih literatov: Juš Kozak, Alfonz Gspan, Anton Ocvirk, Ivo Grahor, Franc Ogrš, Franc Borio, L. Mrzel, E. Frigid, Slavko Grum, Vinko Košak, Vladimir Premur in Bratko Kreft. Nekatera teh imen so pri nas že sprejeta v najnovejšo našo književnost, vsa pa vedno pogostje srečujemo v slovenskih revijah. Če ne bi imeli drugih dokazov, bi nam lahko preverili se ta zvezek »Naše domovine«, kjer so se vsi zbrali in se nam predstavili nekako kot skupina, da ima mlada literarna rod resno bolezen in nevednost, ponekod manj obsejane sposobnosti. Omeniti je tudi v ta okvir spadajoče spomine Cirila Kočevarja za enega izmed umetniških najmočnejših med mlado generacijo — na pokopnem Srečka Kosovelu.

Spiro izrazito literarnega dela Mevilke je vse drugo bolj v ozadju, vendar ni zaradi tega manj zanimivo. Tako je Radoje L. Knežević lepo opisal desetletno delovanje Ferialnega saveza in poudaril njegovo slovensko zvezo za to organizacijo. Dr. D. J. Popović piše o Jugoslovenih in Jugoslovij v preteklosti, A. Sič o slovenskih narodnih običajih in nošah, dr. Prvišavl Grigoš o psihologiji Dalmatincev, dr. I. C. Oblak o koroški Sloveniji, dr. Tominešek o Triglavu, Vilko Bojc o Kočevski itd. Slike in vsebina nam vodijo po vsej naši domovini — od Vrbskega jezera do Jadrana in doli na jug Srbije. Pogled mladega rodu ne pozna starih meja in gore predsojlov, med prvo ločenimi deli naroda so se znižale na nizke brežuljke, ki jih je lahko prehajati in celo — preokčiti. Tudi gre pot v bodočnost! Mi jih pri tem delu toplo pozdravljamo!

Slovenska antologija v srbohrvaščini

Beograd, 17. junija.

Kakor smo že dopisovali, se pripravljajo za tisk antologija modernih slovenskih pesnikov v srbohrvaškem prevodu. Antologijo prireja naš znan pesnik g. Gustav Krklec, ki je delo po veliki večini že dovršil: preostala mu samo še dokončanje redakcije prevodov. Delo bo objavil v svoji založbi znanj poljudni knjigarnar-založnik v Beogradu g. S. B. Crlijanović. Uvod o slovenski literaturi in slovenskih pesnikih bo spisal prevajalec sam.

Mednarodni kongres Pen-klubov

Na lanskem dunajskem kongresu Pen-klubov je bila na povabilo poljskih zastopnikov soglasno določena Varšava kot kraj letošnjega kongresa Pen-klubov. Kongres v poljski prestolnici je bil odprt na petek dne 20. t. m. in bo trajal do 24. t. m. Varšavski Pen-klub, ki združuje najodličnejše poljske pisatelje, je izdelal podoben program; kongresisti bodo med drugim sprejeli pri Pilsudskem in pri zunanjem ministru, priredili bodo izlet v Krakov in pod Tatre itd.

Delovni program kongresa obsega poleg splošnih poročil o delovanju te mednarodne književne organizacije in o njenih specialnih zadevah sklepanje o ustanovitvi književne nagrade Pen-kluba (tudi pisatelji malih književnosti bodo lahko tekmovali za priznanje, ki bo imelo res mednarodni značaj, ker so Pen-klubi razširjeni po vsem svetu), dalje o ustanovitvi mednarodne nagrade za najboljši prevod, o sodelovanju Pen-klubov pri podeljevanju velike mednarodne literarne nagrade, ki jo namerava ustanoviti Liga narodov, o izdaji mednarodnega imenika prevajalcev,

ki ga pripravljajo z ozkim sodelovanjem Pen-klubov Zavod za intelektualno kooperacijo v Parizu ter o izdaji Mednarodne bibliografije prevodov.

To so točke, ki ustegejo zanimati široko javnost. Omeniti je še, da bodo mogli zastopniki vseh narodov, ki imajo svoje Pen-klube, na varšavskem kongresu poročati o položaju svojih književnosti. Tako lahko zlasti mali narodi opozorijo na najboljše plodove svojih slovstev. Vsako poročilo je omejeno na deset minut, kar pomeni, da bo poročevalec mogel povedati samo najvažnejše.

Hvalevredno je, da se v tej veliki mednarodni organizaciji pravično upoštevajo tudi mali narodi, oziroma male literature, ki prej niso imele nikjer prilike, da bi pred širokim svetom manifestirale svoj obstoj. Tako je mednarodni sekretariat komite Pen-klubov nedavno priznal avtonomijo ljubljanskega Pen-kluba kot predstavništvo samostojne slovenske književnosti.

Pen-klubi združujejo pesnike, pisatelje, esejiste, prevajalce in druge literarno delujoče osebnosti vseh, predvsem evropskih narodov v duhu prave mednarodne solidarnosti, ki ne pozna v duhovni kulturi načela kvantitete in upošteva vsako stremiljenje in vsako delo, ki izvira iz različnih jezikov in tipov. Medtem ko je ob ustanovitvi prevladovalo načelo, da naj se Pen-klubi organizirajo po državah, je lani prodorlo načelo, da naj tvorijo njihove edince samostojne literature.

Stremiljenje Pen-klubov in v njih organiziranih pisateljev je na lanskem kongresu lepo izrazil Galsworthy, ko je dejal, da so Pen-klubi poklicani, biti »večja sila miru in prijateljstva na svetu, nego smejo sami pričakovati in upati«.

V tem duhu bo potekel tudi letošnji varšavski kongres, ki se ga iz Ljubljane udeležita gg. dr. Izidor Cankar in Juš Kozak.

Českoslovaško-jugoslovenska revija

V septembru bo začela izhajati v Pragi pod zgorajim naslovom revija, ki naj smotneje od vseh dosedanjih poizkusov te vrste, deluje za razširjenje in poglobitve kulturnih, narodnogospodarskih in političnih stikov med Českoslovaki in Jugoslovenci. Pravičar čitamo v časopisu »Českoslov.-jugoslov. Liga« program te nove revije. Izdajatelj sta Českoslov.-jugoslov. liga v Pragi in Zveza jugoslov.-českoslov. lig v Beogradu, urejevala pa bosta revijo dr. Antonia Uhlir v Pragi in Momčilo Milošević v Beogradu poleg gener. tajnika Ant. Beringerja in odgovornega urednika dr. Karla Paula ter redakcijskega sveta. Iz programa posnemamo:

Revija naj vodi k uresničenju kulturno-gospodarske in politične vzajemnosti slovenskih narodov in držav srednje in južne Evrope in sicer z vnetim teoretičnim in praktičnim sodelovanjem obeh strani ter s sistematičnim in smotnim organizacijskim in propagandnim delovanjem na notranjem in mednarodnem področju. Izhajajo iz dejstva, da niti doma ni ti v tujini ideja kulturno-politične vzajemnosti teh slovenskih delov nove Evrope ni bila dovolj dovolj objasnjena in ocenjena, niti programatično izpeljana v praksi; zato tudi ni povsod zadosti respektiranja, čeprav je realnost in naravna nujnost te ideje dana v zgodovinskem razvoju enako kot v dejanski situaciji mednarodne politike.

Nato ugotavlja program, da je ideja globlje delovne vzajemnosti ostala zgolj v pripravljalnem stadiju. Ni še dovolj ob sebi umljivo, da je potrebna neka enotnost v pravnih, šolskih, političnih, gospodarskih in sploh javnih napravah, kakaj o Zedinjenih evropskih državah je mogoče govoriti le kot o končnem smotru. Pred njim je treba ustvariti regionalne skupine in sicer na najnaravnejši podlagi, kakor je brez dvoma etnična sorodnost. Se vedno ni dovolj ob sebi umljivo, da je treba resnične solidarnosti ne samo v moralnih, marveč tudi materialnih interesih. V trgovinski politiki in v praksi sploh, če hočemo omogočiti ne le carinsko premirje, temveč celo gospodarski mir in pravo kooperacijo nove Evrope.

Českoslovaki in jugoslovenci narod imata v tem okviru posebno važne naloge. Nujni potrebi, da se goji in razvija ta ideja, bo posvečena »Českoslovaško - jugoslovaška revija«, ki bo kronika in dokument sodobne zgodovine slovenskih narodov in držav srednje in južne Evrope in ki naj kaže in vzpodbuja razvoj in napredek v njihovem kulturnem, gospodarskem in političnem sodelovanju.

V ta namen bo Českoslov.-jugoslovaška revija prinašala aktualne kulturno-politične, narodnogospodarske in politične članke in razprave, kroniko vseh važnejših in za razvoj teh narodov značilnih dogodkov, bibliografijo in ilustrirano prilogo.

Paul Claudel

Pesnik in diplomat Paul Claudel, ki že dve leti zastopa francosko republiko v Washingtonu in čigar spisi vzbujajo v francoskem in inozemskem literarnem svetu vedno večje odmeve, je pred tedni obrnil novo pozornost nase z originalno opero Kristof Kolumb, ki jo je v glasbeni prireditvi Marija Mihanda uprizorila berlinska državna opera Unter den Linden. Tudi njegova nova drama »La Soulier de Satin« je bila sprejeta s posebno pozornostjo. Claudel je katoliški pisatelj, toda način, kako nme spajati v svojih delih srednjeveško-gotskega duha s moderno, skoraj ekspresionistično obliko, ga dela zanimivega za vsakogar, ki sleduje sodobno književnost in njene smeri.

Nedavno je imel s Claudelom daljši razgovor ameriški publicist Carell Kenworthy. Iz intervjuja posnemamo:

Veleposlanik je s svojo maturo postavo, svojo brado in velikimi naočniki z rožnim robom bolj podoben ameriškem trgovcu nego lirskemu pesniku.

Pisatelj je bil, kot je dejal, že kot mlad konzul takoj v prvih letih ko sem vstopil v diplomatsko službo. Temu je že precej let. Moje poklicne dolžnosti niso bile tistokrat kdove kako težavne. Imel sem dovolj časa, da sem se lahko bavil s tem svojim nagibom, kakaj pisateljstvo me je vsekar mikalo. Kolikor se spominjam, se je najprej pojavljalo v tem, da sem si zapisoval misli. Danes ne vem več niti tega, kdaj sem se odločil stopiti v javnost kot pisatelj. Toda za poklicnega pisatelja se ne morem smatrati niti sedaj,

Revija bo izhajala mesečno na treh tiskovnih polah. Članki o jugoslovenskih zadevah bodo natisnjeni v češčini ali slovaščini, o českoslovaških pa v srbohrvaščini ali slovenščini. Prva številka izide v septembru.

Pri Felixu Weingartnerju v Baslu

Basel, 16. junija.

V Baslu živi eden najslavnejših dirigentov sveta, Felix Weingartner. Po umiku iz javnega koncertnega življenja se je velik mojster z njemu lastno natančnostjo in vztrajnostjo posvetil napredku muzikalne kulture na svojem službenem mestu kot ravnatelj glasbene šole in konservatorija ter vodja koncertov glasbenega društva v Baslu. V tem starodavnem mestu Švice, ki je v pravem pomenu besede mednarodno kulturno središče, se je nastanil v krasnem domu, ki je kmalu postal zbirališče in žarišče vsega muzikalnega življenja v Baslu.

Weingartner je sedaj v 67. letu. Na prvi pogled mu ne bi tega prisodil. Spošt in čil je kakor mladenič, slok in eleganten, z ognjevitim pogledom, ki te takoj zavzame, čim se mu približaš. Njegovo življenje je polno zanimivih doživljanj in srečanj; dalo mu je poleg vnaganja beske, bogastva in slave tudi srečo, da se je mogel imenovati prijatelj največjih svetovnih skladateljev Liszta, Wagnerja, Čajkovskega. To zanimivo življenje nam je opisal v dveh obsežnih knjigah: »Življenjski spomin«. Tu s temperamentalnim zanosom, a brez vsakršnih osebnih osti riše s krepkimi črtami glavne poteze svojega brezprimernega raneja in močnega uspeha.

Po štirih desetletjih muzikalnega delovanja, ki je velikega mojstra privedlo ne le v prva središča evropske kulture, temveč tudi ponovno v severno in južno Ameriko, kjer je z dunajskimi filharmoniki žel lovorike slave, kakršne ni bil pred njim deležen morda noben svetovni dirigent, si je sedaj nadel nalogo, da tajnosti svoje obuč-

dovane umetnosti zaupa peščet ambicioznih dirigentov, ki se vsako leto iz vseh delov sveta udeležujejo njegovega mojstrskega tečaja.

Letošnji tečaj se je pričel prvega junija. Zbral je okrog 20 dirigentov najrazličnejše starosti in narodnosti, ki z vsemu zasledujejo njegova umetniška zaleta polna predavanja in posnemanja njegove elegantne, a vendar izrazite, enega in obenem mehke kretnje. Njegova domena so klasična dela. Insistenca, s katero v podrobnostih razlazuje in analizira posamezne takte velikih simfoničnih mojstrov in ne očitje samo neizprnega vira bogatih izkušenj in temeljitega znanja, temveč tudi gorečnost za umetniški polet. Občudovanja vredna je lahkotla, s katero obvladuje vse težkoče in ume pramošnosti slednjega oviro, ki jo stavi na pot realizaciji njegovih idejnih predstav bodisi krikot orkestralnega materijala, bodisi ne, soglasje med skladateljevo voljo in praktično izvedljivostjo. Pri tem mu služi temeljita naobrazba, pa tudi v nemali meri usno izročilo njegovih velikih vzorov in prijateljev, predvsem Liszta, ki ga silno ceni. Pri učenih najbolj upošteva umetniški zanos in razumevanje skladateljeve želje. Opetovan je pripraveval o mojstru Lisztu z opazko: »O da bi spet enkrat ugledal v mladih očeh

tlenje onega ognja, ki ga je toli radodarno sipalo Lisztovo oko, potem ne bi dvomil več o bodočnosti naše glasbe«.

Tako imamo vsak dan pod njegovim vodstvom vaje z velikim in odličnim orkestrom baselskega glasbenega društva v veliko zaželenje in pouk udeležencev, katerim pripadati si šteje v čast tudi podpisani

L. M. Škerjanc.

130 let Petersovega založništva

Po vsem kulturnem svetu znano založništvo muzikalij Peters v Lipskem (Leipzigu) slavi letos 130letnico obstoja — primer, ki ima v evropskem založništvu le malo enakih. Založništvo je po svojih Edition Peters uprav popularno tudi v našem muzikalnem svetu. Njegove izdaje glasbenih klasikov so že zdavnaj prešle meje nemškega jezika, velika muzikalna biblioteka, ki jo je podjetje ustanovilo v Lipskem, pa je v nekem oziru edinstvena na svetu.

Kdor je čital Beethovenovo korespondenco, se utegne spomniti, da je mojster nekatera svoja najpomembnejša dela (med njimi močni septet, 1. simfonija i. t. d.) izročil takrat ustanovljenemu založništvu, ki sta ga započela skladatelj Hoffmeister in Ambroz Kühnel. Založništvo si je takoj zastavilo za tiste čase drzen program: izdajo zbranih skladb Sebastiana Bacha. Največji razmah Petersovega založništva je v zvezi z izjaidbo tiskarskega stroja za note. Zdal je trdka začela velikopotezno izdajati klasike evropske glasbe. V novejšem času so razširili podlago založništva skladatelji Grieg, Moszkowski, Hugo Wolf i. dr. Danes lahko Edition Peters imenujemo glasbeno univerzalno knjižnico (po primeru znane nemške Reclamove zbirke). V njen sotrudiški štab se štejejo sloveči umetniki in glasbeni pedagogi, kakor Sauer, Straube, Paup, Teichmüller, Flasch, Klengel, Stuckewsky, Singer in dr., medtem ko moderne avtorje zastopajo imena Bossi, Niemann, Pfizner, Scharwenke, Mahler, Schönberg, zlasti pa Roger.

Omenili smo Petersovo muzikalno knjižnico v Leipzigu. Leto je še vedno največja javna muzikalna knjižnica Nemčije in se vzdržuje z zasebnimi sredstvi. Steje kakih 26.000 zvezkov muzikalij in spisov, ki se tičejo glasbe. Tu najdemo razne redkosti: posebno slovi zbirka rokopisov s skladbami Bacha, Beethovena, Mozarta, Haydna, Glucka, Wagnerja in drugih. Knjižnica izdaja svoj »Letopis Petersove muzikalne knjižnice« z edinstveno bibliografijo v vseh kulturnih deželah izšlih knjig in spisov o glasbi. Znamenita je tudi zbirka portretov slavnih skladateljev, ki jo najdemo v Petersovi knjižnici.

Brez dvoma je Petersovo založništvo s svojimi izdajami mnogo prispevalo k onim kulturnim dobrinam, ki so že danes v najboljšem pomenu besede vseevropske.

Dva nova francoska akademika

Institut franšais je razdeljen v tri sekcije, katerih ena (za literaturo, jezikoslovje in duhovne vede) ima staro, častljivo ime Académie française. Steje samo 40 sedežev. »Les quarante immortels« so predmet hude zavisti in kajpa, velikega čuđenja. Nobeden nesmrtnik ne pozabi pristaviti, imenu na svoji knjigi ali članku »à l'Académie française«.

V zadnjem času sta bila izbrana dva sedeža: po dramatik François de Curelu in po politiku G. Clemenceau. Slednji je bil izvoljen zaradi svojih zaslug za Francijo med svetovno vojno, vendar te časti ni jemal kdo ve kaj resno in pravijo, da sploh ni maral prihajati k sejami.

Na njegovo mesto so ondan izvolili z 26 glasovi zoper 5 Andréa Chaumeixa, medtem ko je letelj François de Curela zasedel Charles le Goffic, ki ni šel zlahka skozi akademsko volilno ročeto: šele pri tretjem glasovanju je dobil 20 glasov.

André Chaumeix je uvažen publicist desničarske smeri. Njegovo ime je dobro znano čitateljem »Journala des Débats« in »Revue de Deux Mondes«, kjer so izhajali ali se izhajajo Chaumeixovi bistroumni in globoki, čeprav — z drugega vidika — enostranski članki o javnih vprašanjih. Ima bleščečo in ostro izbruseno pero, ne beži kot literat od politike in kot politik ne od zveze službe duhovnim idealom.

Charles de Goffic je znan literarni zgodovinar in kritik, v mlajših letih pa se je udeleževal tudi v leposlovju ter je izdal več pesniških zbirk in romanov. Znamenita je njegova studija o Racinu, potem

sklepam, da je dramsko razdobje za me končano. Posihal sem bom bavil samo z modroslovjem in pisal zgolj eseje«.

O Claudelu pravijo, da mu njegovo pesniško delovanje v diplomatski karieri ni zmerom tako koristilo, kakor bi kdo mislil. Tako ga je baje nemška vlada, ki je po svetovni vojni videla v njem »personam non grata«, odklonila kot veleposelnika v Berlinu, ker je l. 1915. objavil pesniško zbirko z naslovom »Trois Poemes de Guerre«, ki je bila po nemškem okusu in mnenju prehudo »patriotična«.

Claudel, ki se je rodil 8. avgusta 1868 v Villeneuve sur Fin v departementu Aisne, je dovršil gimnazijo Ludovika Velikega in šolo za politične vede v Parizu. Konzularna kariera ga je privedla v letih 1892 do 1895 kot vicekonzula v Newyork. Odtod ga je vodila službena dolžnost preko Sanhaja, Fucua, Pekinga, Tjencina, Prage, Frankfurt, Hamburga, Ria de Janeira na Dansko, kjer je bil med vojno francoski poslanik. L. 1921. je bil imenovan za poslanika v Tokiju. Ondi je spisal eno svojih najznamenitejših del v slogu japonskih dram. Tam je preživel — mi je pravil — edino dobo v svojem življenju, ko je pridno posejal gledališče. Japonska drama ga je tako navdušila, da je nekaj časa izživil svoje umetniške potrebe samo v tej formi.

Omeniti bi bilo, da imamo Slovenci v prevodu dr. Debeljaka Claudelovo dramo »Marijino oznanjenje«, ter nekaj krajših člankov in beležk v naših katoliških časopisih.

spis »La littérature française au XIXe et XXe siècles« i. dr. Najvišje priznanje za izvršeno literarno delo ga je doseglo šele v poznih letih, kakaj — sicer vseučilišni profesor — je star že 77 let. Kandidat za Akademijo ni bil samo enkrat; lani mu je manjkalo le en glas do izvolitve. Sprito tolikere izbire zaslužnih mož je boj za sedež pod veliko kupolo Akademije težaven in marsikak kandidat zapusti svet po javnem čakanju, da ga uvrste med »les quarante immortels«. V tolažbo je marsikomu, da so bili med njimi tudi taki, ki so danes že precej pozabljeni in bodo še bolj v daljni bodočnosti. Tudi ta poštitev je torej relativna, kakor vse, kar je človeškega.

Vesti iz prestolnice

Beograd, 17. junija.

Dve slikarski razstavi.

V mali dvorani Umetnostnega paviljona je bila odprta razstava slik g. J. Seremeteta. Razstavil je 60 del, v glavnem pejzaže s Tater, kjer je slikar prebil mnogo let. Pjesaji so mu najboljši med vsemi razstavljenimi deli, vsekakor boljši od njegovih t. a. o. t. a. o. portretov in kompozicij. Vse te slike kažejo talent, ki je še v razvoju, čas bo pokazal, kako in kam se bo razvil.

V paviljonu v Oficirskem domu je razstaval g. Boca i. e. v. nacionalnih slik. Izdelane so vestno in s trudom. Slikar si prizadeva, da kolikor se da doume težke momente našega naroda. V slikarskem oziru razstavljene slike ne pomenijo mnogo, vendar je poizkus g. Bocarića brez dvoma pri kupen in utegne vzpodbuditi druge umetnike, da se res na slikarski in umetniški način oddolže svojemu narodu.

Prvi knjižni sejem.

Pod pokroviteljstvom Zletnega odbora za Vsesokolskega zleta kraljevine Jugoslavije v Beogradu je priredilo 13 združenih knjigarn — založnic v Beogradu svoj prvi knjižni sejem, ki je bil odprt 17. junija in bo trajal do 1. julija t. l. Knjigarji so izdali okusen knjižni katalog, v katerem se nahaja seznam knjig, ki se v času sejma prodajajo z 30 % popusta. Če se uvažimo, da knjigarnarji morajo vrhu tega odstopiti 10 % Solu, 10 % pa gre za kritje režija (saj sam katalog stane kakih 12.000 Din), tedaj bomo spoznali, da prodajo dotične knjige v času knjižnega sejma za 50 % ceneje, pri čemer gre 30 % v kupčevu dobro. Sem ima namen da propagirajo našo izvirno slovenščino. Tudi Srpska književna zadruga je udeležena s svojimi ličnimi in pestrimi izdajami.

Kako razpravane so naše književne iz kulturne vezi, pričuje tudi to, da v katalogu ni ne ene slovenske tiskane knjige. Izmed Slovencev smo zasledili dva spisa ar. Vošnjaka, vendar oba natisnjena v srbohrvaščini, in znano knjigo »Slovenaštva«, ki je v redakciji dr. M. Kosa in dr. A. Melika izdala »Srpska književna zadruga«.

Sicer je v katalogu označen kakih 1000 knjig; zastopane so vse panoge, zlasti lepa, slovje, znanstveno slovstvo, mladinska knjige, pravo, zgodovina itd.

Brez dvoma je ta knjižni sejem koristna novost v naših kulturnih prizadevanjih.

Kratka povest.

Uredništvo »Politike« se je domislilo dobre ideje, da je v velikiomni številki razpisalo natečaj, ki je dolocal tri nagrade za najboljšo kratko povestico, ki ne smejo presegati 2000 besed. Prva nagrada je znašala 5000 Din, druga 3000 Din in tretja 2000 Din. Zanimivo je, da je prišlo 75 povesti. To je brez dvoma lep rezultat natečaja in pouda, ki naj bi jo pomenili tudi drugi listi. Znamenit del doposlanih povesti je vreden polne pozornosti, ker imajo vse literarni vrline. Akcija »Politike« je imela namen, da pozivi tudi med našimi pisatelji zanimanje za tip kratke povesti, ki na zapadu tolikanj cveti in ki je žurnalistika dames od pisateljev največje zahteva.

Zirajo so tvorili člani redakcije. Prvo nagrado je dobila povest »Delič pntac, druga »Bodljikava žica« tretjo »iz težkih dnac«. Avtorji so v hipu, ko to pišemo, še neznan. Izven natečaja je list nagradil še dve drugi povesti, 44 povesti pa bo natisnjenih pod običajnimi pogoji.

Slovenski pejsali in Grki.

Pretežna večina grških gospodarstvenikov in častikarjev, ki je one dni potovala po Jugoslaviji, je bila prvič v slovenskih krajih. Grki so, kakor znano, obiskali na Slovenskem Ljubljano, Vevče, Bled, Maribor in Rogaško Slatino. Vrhu tega so se vozili z vlakom tudi skozi druge kraje v tej smeri. Poezija in romantika slovenskih pejsalcev (pokrajina), kakor jih Grki v svoji dogovini nimajo, jih je tako navdušila, da so se nekateri takoj odločili, da bodo že v juniju in avgustu prišli s svojo rodino na letovišče v Rogaško Slatino in na Bled.

Kako so jih očarali slovenski kraji, pričuje naslednje, kar je sicer šala, vendar pa je v nji značilen znak nastrojenja naših gostov:

Neka skupina Grkov je v družbi s piscom teh vrstic občudovala sfrizirano ljubkost Rogaške Slatine, neznane čare Bleda in njegovega jezera in čisto prirodno lepoto Bohinjkega jezera in izvirja Savice. Te očarljive lepote so Grke pravzaprav porazile in jim dale občutiti bolesto spoznanje, da oni takih lepote nimajo. Pa je dejal neki Grk za šalo: — Glejte, dragi gospod, smo trzovci in industriji, pa radi kupujemo. Sklenimo neko kupčijo. Dajte nam kos te lepote, mi pa vam damo, kar si izberete...

— Ali hočete, da Vam damo semo za kosček vaše prirode naš Hotel, sedež bogov? Pisec teh vrstic ni hotel za tako ceno pristati na skupčijo, ker dobro pozna večno meglene vrhove Olimpa, ki se zbog meglice in oblakov nikdar ne vidijo (zato so stari Grki namestili ondaj galerijo svojih nočutih bogov). Ko so moji prijatelji izpod Olimpa spoznali, da njihova ponudba zame ni sprejemljiva, so ponudili celo Akropolis, ponos slednjega Grka, ki za njihovo turistično politiko predstavljajo neizpržen in obilen vir dohodkov ter pomagajo v znatni meri kriti deficit njihove trgovinske bilance.

Ker tudi tega nisem sprejel, ni prišlo do kupčije in ostal je obojestranski status quo. Toda etvar je imela dobro posledico: prvi grški gostje bodo še letos obiskali slovenska letovišča. Drugi pridejo za njimi, Grki so spoznali, da imajo Savo blizu nego so doslej mislili. In tudi cenejšo nego je prava Svica...

Dd.

GOSPODARSTVO

Velik gospodarski pomen soje

Če zasledujemo zgodovino uvažanja novih kulturnih rastlin, vidimo, da nobena ni bila sprejeta z odprtimi rokami. Riž so na primer pričeli Kitajci saditi šele pod pretno meri kazni. Pa nam ni treba niti hoditi na hudihi kazni. Pa nam ni treba niti hoditi na hudihi kazni. Pa nam ni treba niti hoditi na hudihi kazni.

Odkar je piec tega člana lanske pomlad omenil na sojo, se je prelo precej črnila za sojo in proti njej. Nekaj naprednih gospodarstvenikov se je pričelo resno petati a poskusni sasanja soje, dočim so jo drugi odločno odklonili, češ: smo že poskusili in se pri nas ni obnesla. Ne da se reči, da nimajo ti ljudje do neke mere prav, saj je res, da se takrat pred vojno in med njo niso obnesli poskusi. Temu se pa ni čuditi, če pomislimo, da je bilo treba to rastlino, ki je doma v topli Mandžuriji, šele privaditi na naše podnebje, izbrati iz velikih števil sojinj sort (preko 800 jih je) najboljšo in jih s križanjem popleniti. Treba je bilo povedati in pokazati, kako naj izkoristimo pridelek soje, oziroma sojino moko. Moka od soje je grenka in težko prebavna. Kitajci so si pomagali na kaj enostaven način: prežvečiti in prepljuvati so jo to sojino moko in jo pustili ekviriti, kar je predelalo sojo v tečno in lahko prebavno sojino kašo. Taki in slični recepti so pa za nas malo priključni.

Tako je bilo prišlo vprašanje gojitve soje na mrtvo točko in bi vporabljali v Evropi domačo in uvoženo sojo (samo Nemčija je uvozila 1928. let 800.000 ton soje) le za izdelavo olja, saj je olje prav dobro za jed, napravilo mila in najfinjšega fižeža. Vendar pa so cene olja danes take, da ne kaže pri nas gojiti soje za oljno industrijo. Dočim so drugi strokovnjaki s tem zaključili vprašanje o soji z nepopolnim rezultatom, je dr. Ladislav Berzelius v dunajskem zavodu za fiziologijo (nauk o življenju) delal, ne meneč se za tisoče neuspehov, poskušal, kako bi vendarle odzvel sojini moki neprijetnogrenki okus in preprečil razkrajanje maesti v soji, da postane žarka. Uspelo mu je najti tak način, ki ima še to prednost, da pri tem postopku ne trpijo prav nič na beljakovina in tudi ne vitamini v soji. Dr. Berzelius imenuje tako sojino moko olemniteno sojo (Edelsoja). S tem je odstranjena glavna in edina zapreka, ki je do sedaj zavirala praktično izkoriščanje bogate sojine vsebine, ki nam predstavlja gotovo najbogatejši in najcenejši vir prehrane najširši plasti človeštva.

Sojina moka je kakor fin, svetlorumen prah, ki se masno otiplje. Je brez duha, okus ima po mandeljini. Od navadne moke se razlikuje po svojih sestavinah, saj ima namesto glavne sestavine žitnih moki škroba (škrobe) 60 odstotkov beljakovin in masti, snovi, ki so nam za življenje neobhodno potrebne in ki jih dobimo šele po dragem potu preko živali za našo hrano. Zato ni nič pretirano, če pisec tega članka ponovi, kar je zapisal pred dobrim letom: Pridelovalci bomo meso naravnost na polju kakor sedaj krompir.

V Avstriji se prodajajo oplemeniteno sojo moko, in sicer po 12,80 Din. Če pomislimo, da nadomestilo 1 kg soje 4 kg govedine, ki stanejo 80 Din, 58 jajc, ki stanejo okrog 58 Din, vidimo iz teh števil jasno brez nadaljnjega komentarja veliko narodno gospodarsko važnost soje, da ne govorimo o pomenu soje za zdravje, saj spada soja tudi hrana, ki imajo največ vitaminov: razen tega soja ne tvori kakor meso v telesu škodljive sečne kisline, ki povzroča podagra (gibt).

Se en vzrok neuspeha poskusov so odkrili. Zemlja nima za sojo potrebnih zračnih dušik ustvarjajočih bakterij, ki bogatijo kakor pri fižolu pridelek. Če pa cepimo semens material bakterijami, nam daje soja v 4 mesecih prav bogate prideleke. Tu ne gre za jalove poskuse, nego za rešitev in pocelitev prehrane širokih ljudskih plasti. Zato je dolžnost tistih, ki jim je napredek kmetijstva poklic, da se krepko zavzamejo za izdatno širjenje nove rastline. Pri tem pa ne smejo pozabiti, kar se pri nas čisto rado dogaja, na pravočasno osvajanje industrije za oplemenjevanje in drugo izrabo soje, da bo kmet, ko pridela s trdom sojo vedel, kaj početi z njo.

— Stanje Narodne banke. Iz izkaza Narodne banke je razvidno, da so se devizne rezerve zavoda zopet znatno zmanjšale. Posojila na menice so se za malenkost povečala. Žirovne obveznosti so se povečale za 87 milijonov na 1133 milijonov; obenem pa so se državne vloge zmanjšale za okroglo 155 na 235 milijonov in razne obveznosti za okroglo 76 na 147 milijonov. Stanje 15. t. m.

J. Ribičič:

Škorenj

Srečam lepega dne mecenca. Namuzne se mi in mi daruje dvojce vstopnic za razstavo najmlajših, združenih v društvu »Kanon«. Hitim domov, da razveselim ženo. In ne mine ura, že jo mahava oba čedno opravljena proti razstavi. Društvo »Kanon« je razobesilo toliko bogastva, da je moja žena, ki jo ob vohodu vzkliznila: »Joj, kako so produktivni!»

Jaz pa sem molče sledil, ker sem plačal za katalog čega kovača. A kaj sem hotel? Brez kataloga bi se težko kretal med kanoni.

»Kar od kraja začniva!« de moja žena in se ustavi pri prvi sliki.

Slika je predstavljala žensko glavo v profilu, čeravno je bilo videti dvojce očes. Profil ima sicer le eno oko, a je drugo viselo v zraku.

»To je zato,« mi pojasni žena, »ker to ni pravo oko, ampak le duševno. Le kaj pomeni škorenj?»

Res zagledam škorenj. Velik, temen škorenj! Takoj pod vratom je bil začetek škornja doli ob nogah pa konec. »Morda pa slika ne predstavlja ženske, ampak vse skupaj le posebejben

(v oklepajih razlike napram 8. t. m.): aktivna: kovinska podlaga 386,5 (—57,5), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 1243,1 (—163,0), posojila na menice 1110,6 (+2,9), lombard 228,5 (+0,5), dolg za odkup kronskih novčanic 929,3 (0); pasiva: obrok bankovcev 5204,8 (—67,4), vloge države 235,1 (—154,6), žirovne obveznosti 1133,1 (+87,4), razne obveznosti 146,6 (—76,5).

— Intervencija za ustanovitev ljubljanske podružnice Državne obrtne banke. Zastopniki slovenskega obrtništva, ki so se udeležili obrtniškega kongresa v Beogradu, so v ponedeljek posetili predsedstvo in ravnateljstvo Državne obrtne banke ter ponovili zahtevo po podružnici te banke v Ljubljani in opozorili na nujno potrebo, da se obrestna mera za obrtniške kredite zniža. Odločilni činitelji so našim obrtnikom obljubili, da pride zadeva ustanovitve podružnice Državne obrtne banke v Ljubljani in Sarajevu na razgovor na prihodnji seji bančne uprave.

— Mednarodni nakaznični promet. Ministrstvo za gradbo razglasa, da se bo uvedel s 1. julijem mednarodni nakaznični promet ter promet z odkupnimi pisemskimi pošiljkami, paketi, vrednostnimi listi in skatami z Italijo, Švico in Madžarsko. Nakaznice za Italijo se morajo glasiti v italijanskih lirah in centesimih. Največja vsota, ki se lahko pošlje z eno nakaznico, znaša 1000 italijanskih lir (papirnatih). Na nakaznicah za Švico se označuje nakazani znesek v švicarskih frankih in centimih. Največja vsota ene nakaznice je 250 švicarskih frankov. Na nakaznicah za Madžarsko je treba nakazani znesek označiti v pengih in filerjih. Največji znesek za vsako nakaznico je določen na 300 pengov.

— Zadaci i značaj privrednih komora kraljevine Jugoslavije. Napisala generalni tajnik Zbornice za TOI v Zagrebu dr. Adolf Cuvaj in tajnik zbornice za TOI v Ljubljani Ivan Mohorič. V Zagrebu 1930. Tisk Novinske štamparije v Zagrebu. Oba gospodar. delavca in pisca sta v knjigi pod gornjim naslovom z njima lastno temeljito obdelala snov, kakor jo kaže naslov knjige, naloge in značaj gospodarskih zbornic v naši državi. Na 140 straneh knjige je zbrano mnogo dragocenega materiala, ki bi se morali z njim seznaniti vsi naši trgovski, industrijski in obrtniški krogi. Dr. Cuvaj in Mohorič sta nam v 23 sestavkih orisala zgodovino, ustroj, vso pestrost dela in obsežnost delokroga gospodarskih zbornic ter s tem pokazala, kako zelo važna in potrebna je ta institucija.

— Stalna razstava fruškgorskih vin. Na vzpodbudo kmetijskega oddelka zagrebske banke uprave se je začela akcija za organizacijo stalne razstave vin iz fruškgorskega vinorodnega področja. Na zadevnem posvetovanju se bo ta razstava otvorila že v jeseni. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo izdelal pravila in pripravil potrebno. S pomočjo te razstave bodo omogočeni inozemskim interesom neposredni stiki s fruškgorskimi vinogradniki, kar bo lahko povečalo naš vinski izvoz, ki je bil vsa povojna leta majhen. Morda bi bilo prav umestno, če bi temu vzgledu sledili tudi slovenski vinogradniki, zlasti štajerji, katerih prvovrstna vina že iz prejšnjih časov slovijo vsaj po bližnjem inozemstvu.

— Ustanovitev Zadruga mlinarskih obrtnikov v Zagrebu. Nedavno se je ustanovila v Zagrebu Zadruga mlinarskih obrtnikov z neomejenim jamstvom. Svrha zadruge je, da nabavljajo članom pšenico in prodaja njihove proizvode. Predsednik uprave je Mirko König.

— Iz zadrugnega registra se je izbrisala Konzuma zadruga v Gornjem gradu, r. z. z. o. z. v likvidaciji, zaradi razružitve.

— Dobave. Strojni oddelki direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave batnih teles iz jeklene litine. Gradbeni oddelki direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 1. julija ponudbe glede dobave 30 tisoč komadov zidne opeke. Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 2. julija ponudbe glede dobave 3000 kg bencina za jamske bencinske svetiljke. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. julija ponudbe glede dobave 10.000 komadov zidne opeke, 1 električne prevodne drvesne žage, raznega železa, pločevine, ležalšč, matičnih vijakov, tračnikov itd. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 3. julija ponudbe glede dobave 2 ur, 3 stalnih skretin, 15 komadov ključavnic za sobna vrata, 60 komadov mazal in 15 plošč iz kotlovske železa. Dne 2. julija bo pri upravi policije v Skopju ofertalna licitacija glede dobave 110 kompletnih letnih uniform za policijsko stražo in 3. julija pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 22.000 kg žebeljev. Predmetni oglasi so v Zbornici za TOI v Ljubljani na vpogled.

— Prodaja starega papirja in lesenih sodov. Dne 23. t. m. bo pri srednjem stavarstvu materiala v Subotici ofertalna licitacija glede prodaje 60.000 kg starega pa-

škorenj, pravim.

»Kaj pa pravi katalog?« vpraša žena. Pogledam in čitam: »Deklica.«

»No, vidiš!« me žena pouči. »Deklica je, pa ne škorenj!«

»No, da, deklica!« pripoznam pomoto in se zamislim: »Ali kaj pomeni škorenj?« Gledam, buljim, stopim bliže, odstopim do druge stene, zamežim na eno oko, zamežim na drugo in se mi končno zasveti: »Že vem! To je deklica, ki je požrla škorenj!«

Me zaničljivo zavrne žena: »Kako si prozaičen! Saj ne predstavlja röntgenove slike!«

»Kaj pa naj tedaj pomeni škorenj pod vratom?«

Se zamislil moja žena in de, vsa obžarjena od navdušenja in ponosa: »Vidiš, to je deklica, ki jo tlači življenje kakor škorenj črva. Pogled jo, kako ji je obraz zbit in trpeč od peze življenja!«

»Hm,« odgovorim. »Ali pri tem je čudno, da je obraz zgoraj, škorenj pa spodaj. Ne drži, kar praviš. Če bi jo škorenj tlačil, bi bila ona spodaj, škorenj pa zgoraj.«

»Pa ti razloži!« se našabi moja boljša polovica.

»Morda pa ni škorenj, ampak je copata in ima ona koga pod copato, slika

pirja in dne 25. t. m. istotam ofertalna licitacija glede prodaje 2000 komadov starih lesenih sodov od mineralnega olja. Pogoji na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.

BORZE

20. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo majhen. Največ se je trgovalo z devizo na Prago, ki se je okrepila od 167,79 na 167,90.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je ostala vojna škoda v glavnem brez spremembe. Trgovala se je za kaso po 432,5 — 432,25, za junij po 432,75, za jul. po 432,75, za avgust po 432,5 in za december po 433,5. 7% Blair je bil zaključen po 85. V zasebnih papirjih je bilo nekaj več prometa. Od bančnih vrednot sta zabeležili zaključke Poljo po 58 in Zemaljska po 135, od industrijskih pa Danica po 108. Sečera na 375, 370, 367,5, 365 in 360 ter Isis po 33.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22,755, Berlin 13,50, Bruselj 7,8932, Budimpešta 9,9014, Curih 1094,4—1097,4 (1095,9), Dunaj 7,9874, London 274,96, New York 56,485, Pariz 222,17, Praga 167,50—168,30 (167,90), Tret 296,42.

Zagreb. Amsterd. 22,755, Dunaj 7,9724 do 800,24, Berlin 13,485 do 13,515, Bruselj 7,8932, Budimpešta 9,8818 do 9,9118, Milan 295,343 do 297,343, London 274,56 do 275,36, New York 56,385 do 56,585, Pariz 221,17 do 223,17, Praga 167,50 do 168,30, Curih 1094,40 do 1097,40.

Curih. Zagreb 9,1275, Pariz 20,27, London 25,09, New York 51,6375, Bruselj 72,05, Milan 27,05, Amsterd. 207,60, Berlin 123,16, Dunaj 72,85, Sofija 3,745, Praga 15,32, Budimpešta 90,325, Bukarešta 3,065.

Dunaj. Beograd 12,5025 — 12,5425, Berlin 168,72 — 169,22, London 34,37375 do 34,47375, Milan 37,055 — 37,155, New York 707,25 — 709,75, Pariz 27,745 — 27,845, Praga 20,9775 — 21,0575, Curih 136,91 do 137,41; dinarji 12,465 — 12,505.

Efekt.

Ljubljana. 8% Blair 97 blago, 7% Blair 85,5 bl., Celjska posoj. 160 den., Ljubljanska kreditna 122 den., Praštediona 905 den., Kreditni 170 den., Vevče 119 den., Stavbna 40 den., »Sešir« 105 den., Rušbe 275 denar.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžna in kasa 432 — 433, za junij 432,5 do 433, za julij 432,5 — 432,75, za avgust 432 — 432,5, za november 432,5 — 433,5, za december 432,5 — 433, investicijsko 87,25 do 87,75, agrarne 54,25 — 54,75, 8% Blair 95,5 — 96,5, 7% Blair 84,25 — 85, 7% posojilo Državne hipotekarne 84 — 84,75; bančne vrednote: Katoliška 95 — 98, Poljo 58 — 58,5, Kreditna 96 — 100, Union 196 do 197, Jugo 78,5 — 79, Narodna 8150 do 8280, Praštediona 900 — 910, Srpska 180 do 185, Zemaljska 132 — 136; Industrijske vrednote: Našice 1300 denar, Gutmann 160 do 169, Slavek 68 — 72, Slavonija 200 do 210, Danica 107 — 110, Sečera na Osijek 363,5 — 366,5, Brod zavag 110 — 120, Union mljn 115 — 125, Vevče 120 denar, Isis 33 — 34, Dubrovačka 395 — 400, Oceania 222,5 — 230, Trbovlje 415 — 420, Jedranska plovstva 500 — 510.

Blagovna tržišča

Žito.

+ Ljubljanska borza (20. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Ponujali so pšenico (slov. post. mlevska tarifa, plač. 30 dni): baško, 80 kg po 260 do 262,5, 78 kg po 252,5 do 255, 77 kg po 245 do 247,5; rž: baško, 72—73 kg po 197,5; koruzo: baško, za junij po 150—152,5; ječmen: baški 62-63 kilogramov 162,5—165; oves: baški po 180 do 185, Zemaljska 133 — 136; industrijske pri odjemu celoga vagona plačljivo po prejemu 410—415.

+ Novosadska blagovna borza (20. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 43 vagonov pšenice, 22 vagonov koruze, 9 vagonov moke in 8 vagonov otrobov. — Pšenica: baška, 77 kg 205—207,5; 78 kg 207,5 do 210, gornjebanaska, 78 kg 207,5 — 210; banatska, Tisa, šlep, 78 kg težka 212,5 do 215; sremska, 78 kg težka 187,5 — 190; slavonska, 76 kilogramov 177,5 — 180. Ječmen: baški, 63/64 kg 107,5 — 112,5. Oves: baški in sremski 125 — 130. Koruza: baška in sremska 95 — 97,5; ladja Dunav 100—102; za jul. 101—103; baška Somb. in sremska Sid 98—100. Moka: baška »Ogze« in »Og« 340 — 350; »24« 300 — 310; »5« 240 do 250; »6« 170 — 180; »7« 110 — 120; »8« 80 — 90. Otrobi: 65 — 75.

+ Somborska blagovna borza (20. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet skupno 150 in pol vagona. — Pšenica: baška, Tisa, šlep, promptna 205 — 210, baška, železnica, promptna, 77 kg 202,5 — 205, banatska in slavonska, železnica, promptna 180 — 185, banatska, Bega, šlep, promptna 195 — 203, banatska, Bega, kanal, promptna 200 do 205, Oves: baški 125 — 130, sremski in slavonski 130 — 135. Rž: baška, promptna 120 — 130.

+ Budimpeštanska termska borza (20. t. m.) Promet srednji. Pšenica: za junij

19,92 — 19,95, za oktober 19,14 — 19,15. Rž: za junij 11,23 — 11,25. Koruza: za julij 12,80 — 12,82, za avgust 13,02 — 13,04, transita za julij 11,40 — 11,50, transita za avgust 11,70 — 11,80.

Les.

+ Ljubljanska borza (20. t. m.) Tendence za les nespremenjena. Zaključki: 1 vagon remeljnov, 1 vagon letvic in 2 vagona jelovih hlodov ter eksekutivno: 1 vagon hrastovih podnic, 1 vagon neobrobjenih bukovih desk in 1 vagon neobrobjenih bukovih plohov. Eksekutivna prodaja: 1 vagon hrastovih podnic (48 mm, 2,05 metra, 1, 11, 18 do 28 cm, dobava promptna; plačljivo takoj po prevzemu; cena fco vagon Postojna) po 700 Din; 1 vagon, okrog 15 kub. metrov, neobrobjenih bukovih desk (60 mm, od 16 cm širine naprej in od 2 m dolžine naprej, moate) po 400 Din; 1 vagon, okrog 15 kub. metrov, neobrobjenih bukovih plohov (in sicer po vagona 50 mm, od 16 cm širine naprej in od 2 m dolžine naprej, pol vagona 120 mm, od 20 cm širine naprej, moate; pri plohih 120 mm erce izrezano tako, da se vname iz sredine hloda ena deska 50 ali 60 mm; fco vagon Postojna; plačljivo pri prevzemu) po 700 Din.

Ali ste že naročeni na poučno ilustrirano tedensko revijo

Življenje in svet

Mesečna naročnina znaša le DINARJEV 8 DINARJEV

Razbojnik Kajfež

Kajfež jo je mahnil med razbojnike zaradi razočarane ljubezni. Prav za prav je zatrjeval, če kot smrkolin: »Ko bom velik, postanem razbojnik.« Toda posebnih zmožnosti za ta posel ni imel. Pobegnul je iz svoje rodne vasi v hosto in si je izbral za bivališče votlo drevo, v katerem je bral detektivske romane od jutra do večera. Čim je srečal kakšnega varuha javnega reda in miru, mu je postal obraz čez in čez rdeč.

Lepega dne je poskusil svojo prvo pustolovščino.

Postavil se je v zasado za živo mejo, ki je robila cesarsko cesto.

Dan pozneje je privozil mimo koretelj najbogatejšega kmeta v vasi, ki je peljal svoje prideleke v mesto na trg. Kajfež je menil, da se mu je nudila izvrstna prilika. Pobral je kameček in ga zalučil v kmeta. Zadel ga je baš v nos. Kmet je mahoma ustavil konja. Tudi koretelj se je ustavil.

»Kdo je tisti razbojnik, ki si dovoljuje takšne šale?« je zatulil kmet in skočil na tla.

Kajfež je tedaj uvidel, da so ga odkrili in jo je pobral v goščavo, kar so ga nesle pete.

Nekega večera je srečal na samotni poti izobraženega človeka.

Kajfež ga je ustavil in: »Denar ali življenje!«

Izobraženi človek pa je odvprl vidno nevneljen: »Kakšne zaupljivosti pa si dovoljuješ!«

In Kajfež: »Mislim čisto resno.«

Izobraženi človek mu je tedaj pripeljal eno naravnost za uho in menil: »Govedo neotesano!«

Razbojnik Kajfež bi bil v tem trenutku rajši onkraj sveta, nego da je moral igrati na tem koncu tako klavirno ulogo, zlasti še vpricho izobraženega človeka. Ko je videl, da se ne more uveljaviti kot resen mož, se je odstranil v noč. In srce mu je bilo zelo žalostno.

mitivizem! Otok je naraven, od kulture nepokvarjen in kar dela, naredi kakor mu narekuje narava. Pozneje pozabi in dela kakor mu narekuje kultura. Blagor mu, kdor se ohrani naravi in premaga vsiljivost kulture. Ta »kanonar« je ohranil svoj primitivizem kljub vsemu. V tem tiči njegova moč! Zato so roke in nos in vse tako kakor vidi preprosto oko ... naše oko jih vidi božjastne, pa niso!

Sprožil sem to misel glasno, da me je vsa dvorana čula in so se ljudje zbrali okrog mene kakor okrog govornika. Žena se je naslonila name in me zaljubljeno gledala. Jaz pa sem bil vesel svojega spomina, zakaj ta stavek sem bil nekoč neke čital. Roko v roki sva sedela z ženo še dolgo in se nisva mogla ločiti od škornja in deklice.

Oba je mučila želja izvedeti, kaj pomeni škorenj na sliki.

Pa jo primaha mimo umetnik, ki sem vedel, da spada v družbo kanonarjev. Potegnem ga za suknjo na prazen stol poleg sebe in mu dem: »Oprostite, ali veste, kdo je naslikal »Deklico«?«

»Jaz!« odvrne on in se nasmehe.

»Tako?« zamrmram in se odkašljam: »Hm! Veste, z ženo se pripravala zaradi vaše slike. Vse je lepo in

Po treh letih, polnih razočaranja, se je vrnil med ljudi. Ker ga je priporočil zapovednik domače orožniške stanice, so ga sprejeli v neki banki v mestu za slugo. Ta dokaz neomejenega zaupanja ga je najbolj grizel. In res mu je nekega dne počilo srce, ko so ga poslali, da poneso v sosedni kraj pol milijona dinarjev in tri in petdeset par.

»Vedno, kadar sedem k klavirju, se začne ta tepec čreti.«
»Draga moja, meni se zdi, da je otrok — preveč muzikaličen.«

Norec pri Hindenburgu

Dostojno opravljen prileten mož se je oglasil te dni večer v predsednikovi palači v Berlinu in je zahteval, naj ga takoj povedejo k Hindenburgu. Priporočili so mu, naj se vpiše v knjigo in označi svojo zadevo. Toda obiskovalca se je hudobno razburil: »Govoriti moram s predsednikom o svoji ženi, ker ograža njeno vedenje javno moralo. Razumeli boste, da to nerad storim in nikomur ne bom o tem pripovedoval razen Hindenburgu. Samo do njega imam zaupanje.« Stražniki so nasvetovali neznanec, naj gre domov. A ta se je razvnel in po daljšem prerkanju jih je dejansko napadel. Pokazal je neverjetno moč in šele po 10 minutnem ruvanju so ga mogli zvezati. Zdravnik je ugotovil, da je umobolen in namesto v predsednikovo sprejemnico je romal nesrečni zakonec v norišnico.

Mokro poslaništvo

Dokler je vladal v Washingtonu Colidge, so postali niemu na ljubo vsi inostanski poslanski pristaši suhe politike, čeprav imajo vse eksteritorialne pravice. A pred kratkim imenovani novi britski poslanik sir Ronald Lindsay ne mara suše in je naročil iz Anglije veliko zalogo pijače za poslaniško sobo in goste. Te dni je dospelo naročeno blago preko Filadelfije v Washington in je romalo v spremstvu stražnikov na konjih s tovornim avtomobilom skozi ulice prestolnice do poslaništva. Na sušo obsojeno domače prebivalstvo je pretakalo sline. Sir Lindsay je prejel nad 200 zabojev različnega via, šampanja in whiskija. Vse te zaloge so zaklenjene v posebni kleti in ključ varuje poslanik osebno. Baje bodo sledili temu zapeljivemu vzgledu tudi zastopniki ostalih držav.

Akrobatska družina se solnči po kopelji.

Kuhinjsko posodo

v največji izbiri in po najnižjih cenah dobite edino le pri tvrdki: z železno

Stanko Florjančič 7340

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 35.

Poletne obleke

za gospode, platnene in lister suknjičke, modne hlače najcenejše pri tvrdki

Iz življenja in sveta

K otvoritvi odlične znanstvene konference

V Berlinu se je otvorila konferenca za izkoriščanje svetovne energije, ki se je udeležuje mnogo najbolj znanih znanstvenikov, gospodarstvenikov, tehnikov in diplomatov. Zgoraj levo: Zunanji minister dr. Curtius sporoča pozdrave državne vlade konferenci. Sreda: Pogled na prostor za poslušalce. Desno: Slavni profesor Einstein med svojim senzacionalnim predavanjem o »vprašanju fizikalnega prostora in vprašanju etra«. Spodaj: Predsednik Oscar v. Miller odpravlja konferenco.

Nadnaravni pojavi

Francoska pisateljica o svojih čudežnih doživljajih v Tibetu — Du-hovi ali utelešena miselna energija? — Eksperimenti z Evzapijo Palladino

Nadnaravne pojave delimo v duševne in fizične. Med prve štejemo dvojni vid, prenašanje misli, preroški dar in slično. Obilo takšnih primerov prinaša dragocena knjiga »Mistiki in magi v Tibetu«, ki je izšla lani v Parizu s predgovorom prof. D'Arsonvala, predsednika Parapsihološke akademije. Njen avtor, Parižanka gospa Aleksandra David-Noel, je prestopila v buddhizem in bivala 14 let v samostanih vrh zasneženih Himalajskih planin. Pripoveduje, da so oblikovale prastare izkušnje tibetsko vzgojeslovje v čudežno umetnost, ki pa tvori privilegij maloštevilnih izvoljenih krogov. Tibetski lame pošiljajo lahko na poljubno daljavo katerokoli vest ali celo vidno obliko. Nekeč je »čital« samostanski predstojnik željo gospe Davidove po starem rokopisu in v mislih zapovedal stanovskemu tovarišu v oddaljeni naselbini, naj ga pošlje na ogled. Sel iz oddaljenega samostana je točno izvršil povelje! Drugič je poslal lama, spremljevalec gospe Davidove, slično »zračno« vest, da bi ji pripravili darila, s katerimi bi lahko stopila pred »telesnega Buddho«, Dalaj-lamo. Potovalka ni mogla dobiti potrebnega blaga in kovin. Kakor rečeno, je bila oddana vest med potjo. Karavana se je pomikala skozi neko sotesko. Dva dni pozneje je stopila iz nje in že so nanjo od nekem studentu čakali jahači. Prinesli so iz planinskega samostana zahtevane stvari ter so z njo jahalni ost in dan proti soteski. Prišli so na določeni kraj nekoliko ur pred karavano...

Navedli bomo iz istega vira še primere za fizično nadnaravne pojave (t. zv. materializacijo). Gospa Davidova je dovolila tritedenski dopust svojemu vodniku, mladeniču Uanguju. Sel je obiskat starše ter bi se moral vrniti v živili in nosači. A izostal je dva meseca. Nekega dne je sanjala gospa, da prihaja Uangu s cilindrom na glavi. Preje ni nikoli nosil takšnega pokrivala. Drugega dne je prišel neki sluga s poročilom: »Uangu prihaja!« — Gospa je stopila v spremstvu treh služabnikov ven in vsi so videli v daljavi karavano; na čelu je korakal Uangu s cilindrom. Toda kmalu se je slika razpršila in naproti ji poslani sli so javili, da ni videti nobene karavane. V resnici je dospel Uangu še dan pozneje in je gospa takoj ugotovila, da ga ne bi mogla videti čez hribe v trenutku, ko se ji je prvič prikazal. To je bila slučajna materializacija.

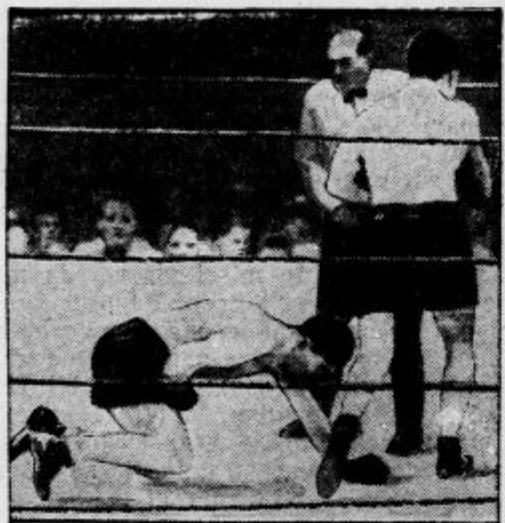
Navedli bomo še primer smotrane, iz hotenja rojene materializacije. Gospa Davidova je korakala za nekim tibetskim slikarjem, ki je upodabljal po pagodah pošastne malike. Nenadno je zagledala, da je zrastle poleg njene, kakor oblak, velikanska postava enega izmed teh krvoločnih bogov. Gospa je stegnila roko in otipala mehko, prožno snov, ki se je udajala kakor žoga pritisku prstov. V istem trenutku je prikazen izginila. Gospa je vzkliznila. Slikar se je ozrl in vprašal, kaj ji je. Ni videl prikazni, a na vprašanje je povedal, da že več tednov misli samo na ono pošast, ki jo hoče zdaj slikati: prosil je boga, naj se mu prikaže!

V izrednih, fantastičnih okoliščinah zabeleženi podatki gospe Davidove so zelo slični stvarim, ki se dogajajo tu-

di pri povprečnih spiritističnih sejah. Med splošno znane duševne nadnaravne pojave štejemo čitanje misli, pošiljanje vesti, napovedi bodočnosti popis nekdanjih, ostalih navzočim nepoznatih dogodkov in podobno, neposredno po mediju ali s pomočjo abecede. Slične stvari se lahko dogodijo tudi izven spiritističnih sej in kažejo samo, da je medij dovzeten za ono »osebno radiacijo«, ki uide povprečnemu človeku. Trši oreh pomenijo fizični nadnaravni dogodki: od medija neodvisno premikanje ali letanje raznih predmetov po zraku, skrivnostna godba ali celo materializacija. Spiritisti tolmačijo vse to z udeležbo »duhov«.

Oglejmo si še te fizične pojave. Znamenita Evzapija Palladino iz Neapolja je nastopila v letih 1905.—1906. večkrat pred odličnimi znanstveniki, n. pr. pred zakoncem Curie, pred D'Arsonvalom, Bergsonom in drugimi. Njih imena jamčijo, da ni govora o sleparstvu. Nasprotno, o nedvomnosti skrivnostnih dogodkov sta se prepričala znani italijanski psiholog Morselli in Američan Carrington, ki sta nalašč prišla, da bi razkrinkala Evzapijo, da ne govorimo o drugih. Med tem ko niso izpustili opazovalci niti za trenutek njenih trdno zvezanih rok in nog, so občutili vsi navzoči na lastnih telesih rahle udarce in dotikljuje. Citra, ki je ležala daleč od mize, na oknu, je zasvirala, zletela v zrak in padla na tla. Charles Richet je v Parizu sam stisnil »toplo in nervozno« nevidno roko ter jo držal 29 sekund. V Milanu, kjer se je v zraku prikazala bradata moška glava, je zapustila nevidna roka sled na sajastem papirju, dočim je imela Evzapija popolnoma bele roke. Naposled so v Parizu fotografirali dve roki, ki sta se spustili iz zraka Evzapiji na glavo, dočim so njene zvezane roke držali opazovalci.

Ali res povzročajo takšne pojave nevidni »duhovi«? Od kraja so mislili zastopniki materialistične znanosti, da gre za sleparstvo, a zdaj je to stališče že

Kako je postal Schmelting svetovni mojster

Brezčično iz Amerike odposlana slika nam kaže Nemca nekoliko trenutkov pozneje, ko ga je Sharkeyev nizki udarec vrgel nezavestnega na tla. Sodnik Crowley je ukazal Sharkeyu, naj gre v svoj kot. Kakšno minuto pozneje je padla sodba: Sharkey diskvalificiran, Schmelting svetovni mojster.

precej premagano. Seveda so bili med spiritisti nepošteni ljudje. Charles Richet je celo dejal, da kažejo najboljši mediji pri slabem nadzorstvu nagnenje, da bi z roko ali nogo pomagali uspehu prireditve. Takšen polom je doživela n. pr. Evzapija sama leta 1895. v Cambridgeu, kjer so ji nalašč pustili popolno prostost: trkala je po mizi, ki se ni hotela zganiti. A poznejša opazovanja so sijajno dokazala njene nadnaravne zmožnosti. Ni misliti, da bi utegnili otroci (kakor znani medij Florense Cook) ali neizobražene kmetice (kakor Evzapija) ogoljufati vsakokrat odlične znanstvenike z njihovimi točnimi aparati. Ko je propadla ta domneva, so pričeli govoriti o množinski hipnozi. A tudi vodilni zastopniki teh nazorov, Podmore, ni vedel, kako bi utegnili tedaj fizikalni aparati in fotografske plošče zabeležiti skrivnostne pojave. Včasih se je sesul n. pr. stol, katerega se ni bil nihče dotaknil. Ta podrtja je ostala, kakor je bila tudi po koncu seje in jo je vsak lahko otipal. Mar je bilo tudi to samo navidezno? Naposled je menil Tommasini, da premika pohištvo, trka z mizo itd. eden med opazovalci v hipnozi. Medij mu deli povelja, ostale navzoče pa hipnotizira, da ne vidijo tega. Torej bi imeli nenaravni dogodki povsem naravne vzroke. A tudi ta razlaga je propadla. Vsi opazovalci se ne dajo ugnati in tudi vsi mediji nimajo toliko zmožnosti za hipnotiziranje. Moramo pa priznati, da se spreminjajo po neznatnih potih medijeva duševna energija (oz. energija pod njegovim vplivom navzočih oseb) v neko fizično moč. Samo na ta način lahko tolmačimo premikanje predmetov in tudi materializacije. »Realni pojavi duševne energije prav tako vplivajo na daljavo kakor elektrika, magnetična ali privlačna moč.« To je zapisal de Laplace! Moskovski raziskovalec dr. Kotik je pred vojno kot prvi fotografiral misli na posebnem svetlobnem ekranu: dobil je uspešne slike števil, črk in celo predmetov, na katere je napeto mislil kakšen človek. Zenevski profesor Flournoix je ugotovil svetle madeže pri razvijanju skrbno zavitihi fotografskih plošč, ki so ležale blizu medija. Torej ima duševna energija slične učinke kakor n. pr. nevidni žarki. Znano je, da povzroči vsaka misel električni tok, ki ga takoj zazna občutljiv galvanometer. Leta 1909. je predaval prof. Alruzz v Zenevi na V. mednarodnem psihološkem kongresu poseben aparat, ki je beležil, da utegne medij premakniti kakšen predmet, ne da bi napejal mišice, edino s tem, da napeto misli na to stvarno dejanje. Kakor Charles Richet in drugi ne veruje niti že omenjeni profesor Morselli v čudeže. A po eksperimentih z Evzapijo Palladino se je prepričal, da izžareva medij energijo, pogaja tuje misli in slike ter jim daje gmotno obliko. Evzapija je ležala zvezana na postelji. Stirje opazovalci so ji držali roke in noge. Med tem je v zraku nastala prikazen, v kateri je spoznal navzoči dr. Perro svojo nedavno prej umrlo hčerko. Spiritisti pravijo, da se je prikazal pravi duh, ki mu je podelil medij le vidno podobno. Morselli pravi, da čudeža ni. Medij je uganil spomine na mrtvo dete, ki jih je podzvestno nosil njegov oče. Nato je ustvarila medijeva domišljija snovno postavbo pokojnice. Torej bi bil ta dvojni proces sličen onemu dogodku s tibetskim slikarjem, ki je pričaral malika pred oči svoje francoske spremljevalke.

Krema „Sonnenbräune“

daje koži prirodno temnorjavo barvo in štiti pred solnčarico. 154

Živa bitja na „novem“ planetu X

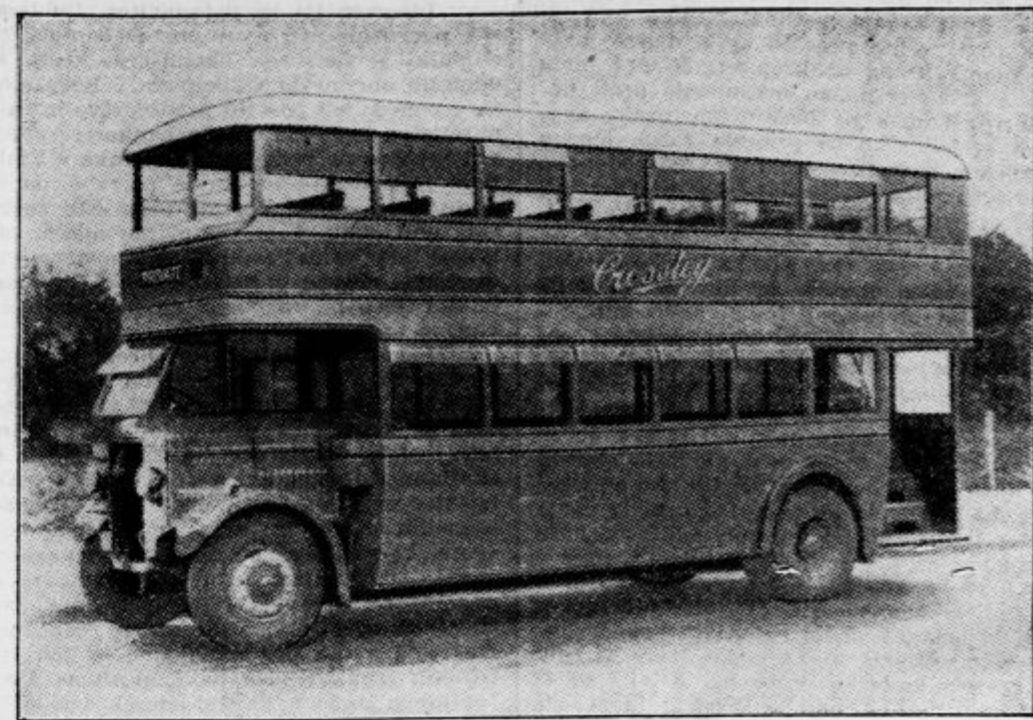
Kakor smo že poročali, so odkrili v flagstaffskem observatoriju v Ameriki nov planet, ki so mu dali začasno ime X. Čuden slučaj je dejstvo, da je obstoj tega planeta natančno pred 56 leti napovedala jasnovidka Danton, ki je napisala v svoji knjigi »Duša stvari« naslednje:

»Neptuna smatrajo za najoddaljenejši planet v solnčnem sistemu, toda mene navdaja slutnja, da je še daleč od Neptuna v neskočni daljavi drugi planet, ki je mnogo večji od naše zemlje in nad katerim ne sveti noben mesec. Ljudje na tem planetu so jako slični angelom.« Celot kritično usmerjena znanost ne izključuje možnosti živih bitij na Marsu, zakaj naj bi bilo torej izključeno življenje na planetu X? Astronom Sowell, ki je določil lego novega planeta, piše: »Konservativizem je lepa beseda in prikriva nagoto nevednosti in bojznosti. Celot na zemlji je človek plod naključja, ne pa rezultat najvišjega razvoja fizičnega organizma. In ni niti najpopolnejše živo bitje med sesalci. Sredi življenjskih pogojev na Marsu, ki se tako močno razlikuje od naših, so se razvile nam neznane življenjske oblike.«

Dokler nismo gotovi, da so na našem planetu edina živa bitja, je dobro, da živimo v veri, da nismo edino človeško plemo. Mnogo boljše je upati, da smo le člani velike družine, ki živi na dalekih svetovih neskončnega ozvezdja, in da pride dan, ko se bomo seznanili z daljnimi sorodniki. In ta dan — kakor poroča zadnja številka tedenske revije »Življenje in svet« — je po mnenju ameriškega astronoma dr. Whapleya mnogo bližje nego si moremo misliti.

Tehnični del rubrike urejuje avtotehnični oddelček Vacuum Oil Company, d. d.

Velik enonadstopen avtobus znamke Crossley, kakor ga vidimo vsak dan na londonskih ulicah.

O bencinu

Ameriški petrolejski zavod je izdal zelo poučno knjigo o bencinu. Obravnava 65 vprašanj, ki so v zvezi s funkcijo bencina v avtomobilskem motorju, s kakovostjo, z njegovo ekonomično uporabo itd. Nekatera poglavja te knjige so tako zanimiva, da jih objavljamo v prevodu.

Delo, ki ga izvrši avtomobilski motor med zgorevanjem smesi zraka in bencinske pare, se v odstotkih deli takole:

- 36 % učinka se odvaža z vodo za hlajenje;
- 38 % se zgubi z izpušnimi plini in z izžarovanjem toplote motorja;
- 5,5 % se porabi v motorju zaradi trenja;
- 3 % se zgubi ob priliki prenosa moči;
- 7 % se porabi za obvladovanje zračnega odpora;
- 5 % se zgubi na trenju koles pri vožnji.

Kakor vidimo, gre v izgubo 94,5 % moči, ki jo razvija motor.

Specifična teža in kakovost bencina.

Na vprašanje, ali vpliva specifična teža na kakovost bencina, odgovarja rečena knjiga, da ne. Kakovost pa zavisi od vrste oglikovodikov, iz katerih je sestavljen bencin. Specifična teža pa ni merilo za te spoje.

Bencin, ki po kakovosti odgovarja za obratovanje motorja, mora imeti predvsem polno mejo vremena. V glavnem so vrste bencina, ki se dobe na tržišču, takšne kakovosti, da omogočajo brezhibno delovanje motorja. Le nekatere vrste, običajno cenejši, niso dobre, ker nimajo dobre meje vremena (vrelišča), da si je njih specifična teža zdi lažjo dovoljna. S takim bencinom pa nismo nič prihranili kljub nižji ceni, ker zmanjšamo učinek motorja, oziroma ga mnogo več porabimo.

Kdaj porabimo preveč bencina?

- 1.) Če postavimo razplinjač tako, da daje prenamastno zmes.
- 2.) Če prečesto uporabljamo dušilko za zrak.
- 3.) Če pogosto poganjamo motor. Poizkusi so v tem oziru popolnoma točno ugotovili, da porabi motor, ki so ga 50 krat samo pognali, ravno toliko bencina, kakor za vožnjo 30 km. Pozimi in pri hladnejšem vremenu pa je poraba bencina v takih primerih še večja.
- 4.) Če motor dela po nepotrebnem pri prazenem teku.
- 5.) Če vozimo s preveliko hitrostjo.

Kako prihranimo bencin.

Kadar pravilno postavimo razplinjač, lahko brez nadaljnega prihranimo bencin. Izkušnje so dokazale, da porabi tudi mnogo modernih avtomobilov dvakrat toliko goriva, kakor ga zgori v motorju. Povprečno zgori v motorju osebnega ali tovornega avtomobila le 70 % bencina, t. j. kolikor ga dobavlja razplinjač. To pomeni, da je razplinjač tako reguliran, da dobavlja prenamastno zmes. Če predpostavimo, da bi se s porabo gotove količine bencina (pri pravilno reguliranem razplinjaču) lahko povečalo doseženo število kilometrov za 20 %, bi se prihranilo ogromne svote na bencinu pri vseh vozilih.

Plin oglikovega oksida.

Oglikov oksid je plin, ki nastane pri zgorenju bencina in zraka v motorju avtomobila. Če oglikov - vodič, ki jih vsebuje bencin, popolnoma zgorejo, nastane iz vo-

dika teh oglikov - vodičev in kislika iz zraka vodna para a iz oglikov teh spojin ter nadaljnega kislika iz zraka se stvori oglikov oksid. Oglikov oksid je medprodukt, ki nastane pri zgorenju oglikov ob nedovoljnem dovodu zraka. Ta pojav nastane pri motorju avtomobila tedaj, kadar dajemo prenamastno plinsko zmes. Količina nastalega oglikovega oksida je posebno velika, ako zžigamo motor s pomočjo dušilke za zrak.

Oglikov oksid je strupen in zato motor v zaprti garaži ne sme delati del časa na mestu. (Konec prih.)

Popravi. V zadnji rubriki »Avtomobili« zame se je glasil pogrešno naslov »Iz avtomobilске prakse«, namesto »Iz prakse motokiclistov«, kar so naši čitatelji glede na vsebino članka gotovo že sami popravili.

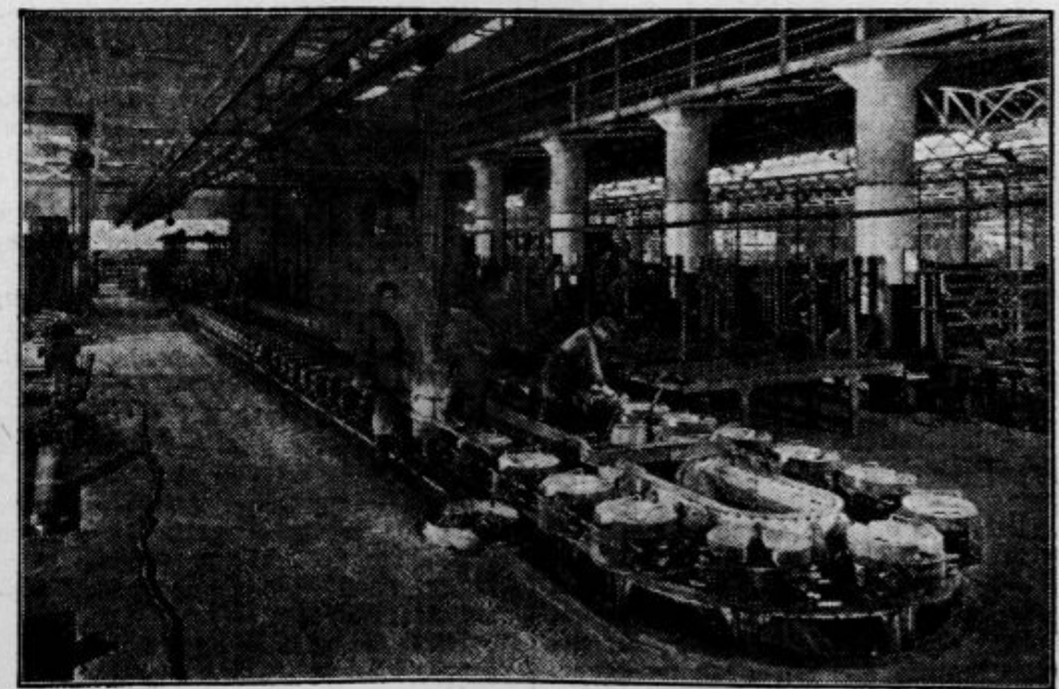
Potujoča rentgenska klinika. Za bolnika, ki se iz katerikoli razlogov ne zdravi v bolnici, ampak v domači oskrbi, je navadno zelo neprijetno, če se morajo voziti k preiskavi ali zdravljenju z rentgenovimi žarki na oddaljeno kliniko. Doselej so se vršila taka zdravljenja večinoma na posebnih klinikah. Avtomobil pa omogoči, da more bolnik ostati doma in pride razširjena klinika k njemu na dom. V Ameriki grade avtomobile, ki vsebujejo vse potrebne predmete v ta namen. Zdravnik se pripelje z avtomobilom, ki ima kovec s kompletnimi pripravami. Zice, ki dovajajo tok, napeljujejo od avtomobila skozi okno ali pa po stopnicah v sobo, kjer leži bolnik. Napeljevanje toka in vse priprave ne trajajo več kakor nekaj minut. Nato odpro tok, ki ga proizvaja avtomobilov motor. Fotografiranje ali zdravljenje se sedaj lahko prične; ko je gotovo, se cela naprava lahko spet v nekaj minutah pospravi in avtomobil se odpelje domov ali pa k drugemu bolniku.

Gumijaste ceste, ki so jih napravili v Londonu pred kakimi 10 leti, so se odlično obnesle.

V državi New York so sprejeli zakon, da morajo biti vsa javna motorna vozila opremljena s steklom, ki se ne razbije (safety glass). Glavna mitivacija za ta zakon je bila konstatcija, da povzroči najtežje poškodbe pri nesrečah razbito steklo.

Stare vozove, ki niso več za uporabo, kupuje v Ameriki Ford. Za vsak tak avto plača 20 dolarjev. Kovinske dele separira in stavi ter jih uporablja za nove avtomobile. Po drugi strani je pa popolnoma zase in neodvisno od Forda določila National Automobile Chamber of Commerce vsoto 16 milijonov dolarjev za nakup neuporabnih vozov. To vsoto naj bi zbrali skupaj tovarnarji in trgovci; ž njo mislijo kupiti kakih 900 tisoč starih vozov.

Packardovi aeroplanski motorji. Packard, v Ameriki vodilna tvrdka za aeroplanske motorje, je konstruirala po treh letih udeleževanja na tem področju devetcilindrski Dieslov motor v obliki zvezde za letala. Motor ima učinek 225 Ks pri 190 okretih na minuto ter porabi 165 do 220 g sirovega olja po konjski sili in minuti. Cilindri so jekleni, z zračnim hlajenjem, dotranji premer je 122 mm, dvig znaša 152 mm; postavljeni so v krog okrog enostavno prevrnjene ročnice gredi. Zgostitev je 1:16. Teža motorja po Ks znaša 1.03, tako da bo postavil zračni promet v ekonomskem oziru na čisto novo podlago.

Del kovaničnice v pariški tovarni Renaultovih avtomobilov

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tisto se malih oglasov naj priloži 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. St. ček, rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije slične se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »Jutra« v

Novem mestu

Ljubljanska cesta št. 42

in na Jesenicah

pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročate v naših podružnicah.

Službe dob

Trg. učenca
s primerno solsko izobrazbo sprejme v trgovino mešarstva blaga Ivan Bojce. Poljane. Predstaviti se je potrebno. 25455

Ključavničarja

dobrega železnoručarja sprejme takoj e hrano in stanovanjem v hiši. — Ponudbe z opisom dosežnih službovanj in zahtevam za plačilo na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vojen 304«. 25452

Mizar. pomočnika

sprejme, sprejemni takoj za vsakršno delo. Viktor Puc, mizar. mojster. Močista. 25325

Vajenca

poštenih starih sramec v trgovino s mešanim blagom. Pogoj: Gorojce. — Posrednik na oglasni oddelki »Jutra« pod »Trgovski vajence«. 25319

Izdelovalca

foto-amaterskih del dobro izurjenega sprejemni takoj. Ni treba biti izkušen, samo da je dobro izurjen vseh fotografiranih poslih. Služba stalna. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Ce 77«. 25395

Dobre šivilje

na trikotnike, repasiranje, izmenjevanje perila za navadne in avtomatske stroje, za izboljšanje nočav in

učenke

sprejme tovarna »Kra« v Kranju. 25144

Dobre šivilje

na trikotnike, repasiranje, izmenjevanje perila za navadne in avtomatske stroje, za izboljšanje nočav in

2 mizar. pomočnika

dobro izurjenega sprejme v vsako delovno mesto. Prevaljah. 25456

Kroj. vajenca

sprejme Josip Novak, Ljubljana, Breg št. 2. 25485

Hlapec

ki se razume tudi na govedarstvo, priden in pošten, dobri etalno službo v hotelu Bellevue. Ljubljana. 25368

Penzionista

ali steno, okrog 50 let star, ki bi pomagal pri hišnih delih, posebnega in na vasa mesta do gostilne, sosem prihrani in stanovanju. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Poleje 804«. 25312

Trg. pomočnico

sosem za delatnost trgovine. Posrednik na oglasni oddelki »Jutra« pod »Delikatna trgovina«. 25322

Vajenca

(vzdrževalna ročica) sprejme v trgovino mešarstva blaga. Predpogoji: dober račun, krepak, miran, pošten, marljiv in vrljen. — Ponudbe e sliko in spričevali na naslov: M. P. Furber, Tebovče 1. 25484

Plačilne natakariče

posrednik, modri, kavejce, zmožne priporočiti posredovalni zavod Ruzg, Celje, Glavni trg 12. 25365

Brivskega

pomočnika mlašega, ki zna tudi buči enič sprejme takoj Ernest Pinter, Selo-Moše pri Ljubljani. 25331

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite

prigode Tomija Popkinsa

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

95.
Rum — bum — pink — pok... Blazno hitro je odneslo našega profesorja v dimu, ognju, prahu in trsu. Kakor da je bil ustrejen iz topa, ga bliskovito nese skozi zrak, da ga mine sluh in vid. Ključ... panka!... se napovedi ustavi raketa in profesor precej trdo poljubi star, debel zid.

Več kuharic

sosem za gostilne, trgovine in privatne hiše. Isto tako posreduje tudi služkinje za vsa opravila in ki znajo kuhati. Ponudbe na posredovalni zavod Ruzg, Celje, Glavni trg. 25364

Tekaja

zdravica, v starosti od 15 do 16 let sprejemni takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25497

Trgovski potniki

verziranje v manufakturni stroki, za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici sprejemni takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25138

Potnike

verziranje v manufakturni stroki, za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici sprejemni takoj. Ponudbe na naslov: Otmar Habo, Novo mesto. 25498

Potnike (ce)

eposne za posredovanje pri- tavnih strank, 1800 m za takoj. Možnost dnevnega zaslužka 150—200 Din. — Predstaviti se je v dokument mod 8 in 12. uro v kavarni »Lone«, Kolodvor, aka ulica 29. 25398

Zaslushek

važe in agne, za vsi Sloveniji sosem za razpo- delavo novoropežanega in dobro izdelanega predmeta. — Dnevni zaslužek najmanj 100—200 Din. Mramorna industrija. Rogaska Slatina. 25143

Vsakovrstne načrte

za vile izvršuje po zmerni ceni stavbni tehnik. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 25337

Prov. zastopnika

ki bi redno obiskoval vse stavbe v Ljubljani in okolici, sprejemni takoj. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Dobro zaslužek«. 25344

Zastopnika

e edenem v Celju sprej- mosem pošten plači in proviziji. Prednost imajo kavejce zmožni ter pri stavbnih strokih dobro vajeni. — Ponudbe pod »Dobro zaslužek« na oglasni oddelki »Jutra«. 25345

Knjige

Najcenejša knjiga je nedvomno »Zivljenje in evet«, ki jo dobite proti mesečni naročnini 8 Din. Kalja obsega 700 strani najzanimivejšega vsebina, e par sto ilustracij in slikami slovenskih znamenitostov. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Kna- ljeva ulica 5. 25340

Kolesa

Žensko kolo dobro ohranjeno za 800 Din napredaj v Prulah. — Sredina 14. 25316

Prodaj

Premog in drva prodaja Jezerski. Vodmat. 800

Kino aparat

proda po nizki ceni So- kolek družstvo v Trbov- lah. — Aparat je dobro ohranjen in na ogled v So- kolek dom. 25334

Tehtnica

za trgovino, sistema Schels Universal, za 15 kg, ugodno napredaj. Vrnati pri Gospodarski zvezi na Da- naki cesti. 25301

Kopalne obleke

vseh vrst po meri dobite na Aleksandrovci cesti št. 3. prtiljeje. 25304

Otroški voziček

dobro ohranjen napredaj pri hišniku v Gosposki ul. št. 15. 25332

Otroški voziček in

košarica za 300. Din napredaj v Škofji ulici št. 12/II, levo. 25484

Nemško govoriti

šolski deo tudi nemško štiti in pisati poučuje na prostem, v parkih ter na sprehodih v bližini okoli- co, tudi za nemški jezik neposredna osnovnošolska učiteljica. Pook se vrši v »Kupinski«. Kdor se zanima, naj pošlje svoj naslov in želje opanje na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vesta in cenena vzgoja«. 25465

Deklica z dežele

izučena v mešani trgovini, vajena tudi goštilne del- jih drugih gospodinjstkih del, želi službo v mestu ali na deželi. Cenene ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Poštena in zanesljiva«. 25333

Službo oskrbnika

veljega posestva, ali slično, 1800 m let star slovenski mladenič, neženjen, vo- jašine prost ter viden vse- ga poljskega dela. Ponudbe pod »Oskrbnik 1900« na oglasni oddelki »Jutra«. 25318

Službo potnika

sosem na deželi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25351

Mesarski pomočnik

starejši, vzdržljivo zane- ljiv, povprečen delavec in sekač, a najboljšimi dol- goletnimi izkušnjami. Hče namoženja v redni mesar- jski, event. kot kuhinjski me- sar v večjem podjetju, ali vohja podružnice. Po- loži lahko tudi kavejce. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25389

Prodajalka

verziranja v trgovini me- šanega blaga, želi več- nalajne izobrazbe premo- niti službo. Nastopi lahko takoj. Cen. dopise na po- štovni »Jutra« na Jesen- tihah pod šifro »Prodaj- alka 31«. 25453

Mesto komerc. po- slovodje

želi izobražen trgovec pri povprečnem podjetju. Pri- stopi tudi kot družinskih z člani z zmožnostjo in po- vsem zmožnostjo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Sodelovanje«. 25492

Avto limuzino

ali novo športno tipu, do- bro ohranjeno kupim. Po- nudbe z navedbo znamke in koliko km kilometrov, na oglasni oddelki »Jutra« pod »Dobro vozilo«. 25351

Avto

(dobavni) darva prost. 4/20 PS. skora) nov, posebno pripravljen za peka, za pre- voz kruha ali druge, pro- dam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25340

2 motorni kolesi

zozmaka »Puche, 220 m, v najboljšem stanju radi nabave močnejših ugodno rodam. — Na ogled pri Clementu, Glince, c. IX/20. 25476

Kolesa

Žensko kolo dobro ohranjeno za 800 Din napredaj v Prulah. — Sredina 14. 25316

Prodaj

Premog in drva prodaja Jezerski. Vodmat. 800

Kino aparat

proda po nizki ceni So- kolek družstvo v Trbov- lah. — Aparat je dobro ohranjen in na ogled v So- kolek dom. 25334

Tehtnica

za trgovino, sistema Schels Universal, za 15 kg, ugodno napredaj. Vrnati pri Gospodarski zvezi na Da- naki cesti. 25301

Kopalne obleke

vseh vrst po meri dobite na Aleksandrovci cesti št. 3. prtiljeje. 25304

Otroški voziček

dobro ohranjen napredaj pri hišniku v Gosposki ul. št. 15. 25332

Otroški voziček in

košarica za 300. Din napredaj v Škofji ulici št. 12/II, levo. 25484

Čebelnjak

e 13 obljubljeni in 7 praz- nini A. 2. panji poceni prodam skupaj ali posa- mezno. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 25319

Otroški voziček

poceni napredaj v Rožni dožni, cesta 11/40. 25315

Fotoaparat

10 x 15, Zeiss Teas 6, 3 objektivi, drojni anastigmat Fleming, skafja z posodi, skafja z objektivni barva- mi, krepni aparat itd. — Mesto trg 17, dvoristi, deono. 25469

Pozor, stavbeniki in graditelji!

Samokošnice iz bukovega lesa, dobro okovane, po 65 Din komad razpoložljive dokler traja zaloga Rudolf Degan, trgovec, Lesko. 25495

Kupim

Hrastove bouds in beloge po Dia 1200 pro- dam 1000 m³ smrekovih drogov in 25 bi brezalo- holnega sadnega vina liter 4 Din, kupim ali zamenjam mali avto ala Dixi. Takse prost. 25394

Železen možnar

kupim. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Možnar«. 25336

Decimtalno tehtnico

dobro ohranjeno kupim. — Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »100—200 kg«. 25367

Pohištvo

Starinsko pohištvo ogledala, slik. itd. napre- daj na Glukah, Trtaška cesta št. 6. 25338

Kompletno spalnico

za eno osebo, v dobrom stanju kupim. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 25354

Lokali

Krasno skladišče enopodstropno veliko, pri- pravno tudi za tovarno, v električno razsvetljavo in pišarno z lokali

Delavnico

za kleparsko obrt 150 m za takoj. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Kleparstvo«. 25336

2 motorni kolesi

zozmaka »Puche, 220 m, v najboljšem stanju radi nabave močnejših ugodno rodam. — Na ogled pri Clementu, Glince, c. IX/20. 25476

Kolesa

Žensko kolo dobro ohranjeno za 800 Din napredaj v Prulah. — Sredina 14. 25316

Prodaj

Premog in drva prodaja Jezerski. Vodmat. 800

Kino aparat

proda po nizki ceni So- kolek družstvo v Trbov- lah. — Aparat je dobro ohranjen in na ogled v So- kolek dom. 25334

Tehtnica

za trgovino, sistema Schels Universal, za 15 kg, ugodno napredaj. Vrnati pri Gospodarski zvezi na Da- naki cesti. 25301

Kopalne obleke

vseh vrst po meri dobite na Aleksandrovci cesti št. 3. prtiljeje. 25304

Otroški voziček

dobro ohranjen napredaj pri hišniku v Gosposki ul. št. 15. 25332

Otroški voziček in

košarica za 300. Din napredaj v Škofji ulici št. 12/II, levo. 25484

Vnajem

Gostilno ali trgovino dobro obzračje, event. tudi obce skopaj vzajem v najem, ostanu kupim hče e trgovino in goštilno. Po- nudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Promet- na točka«. 25338

Pekarijo

v Ljubljani ali prosti Siki vzajem v najem. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Takoj prevzem«. 25327

Pozor, Amerikanci!

V najem oddam, event. prodam hišo z zemljiščem v industrijskem kraju. — Pojasnila daje Josip Pog- nar, Kamnik, Glavni trg št. 22. 25339

Pridelki

Detelje lepe in suhe, 8 dober na- loženih stanov povsem pro- dam po dogovoru Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25311

Prostovoljna dražba

košnje treh travnikov se vrši 22. t. m. ob 3. uri popoldne na Hamski cesti — poleg mestnega kopališča. 25329

Les

Tesan les popolnoma suh, za takoj- ima uporabo pri stavbah ima stalno v zalogi Ilirija dr. z o. t. Ljubljana, Du- najska c. 46. telefon 91197

Bukove gozde

z lepim drevjem (tudi ne- ugodna lega) kupimo za posek. Ponudbe z natanč- nimi podatki na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Bukovina«. 25342

Stanovanje

2, 3 ali 4 sobe sodo družina (samo odrasli) za avgust ali prej. Cen. dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Čisto stanovanje«. 25480

Soba in kuhinjo

oddam v sredini mesta. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25481

Sostanovalca

sprejemni blizu Tabora. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25392

Soba

lepo opremljena, v sredini mesta, s posebnim vzhodom o ddam skupno ali posa- mezno. Naslov pove ogl. oddelki »Jutra«. 25472

Soba

z dve ostanu oddam štrna gosposkičana (dijakinja) na Taboru. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 25483

Solnčno sobo</

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epopeja velike francoske revolucije.

V nekdanji kraljevi palači je vladal trušč, kakor v kakem bazaru. Na vrtu je sviral godba, lastniki loterijskih iger so napolnjevali ozračje s hripavim vpitjem. Ljudje so se gnetli sem in tja in pred kavarnami ni bila niti ena miza nezasedena. Z največjim trdom je Hektor naposled našel prostor pred gostilno »Milles Colonnes«, kjer so ga izvrstna jedila in izbrano vino prepričala, da je bil glad v Franciji za one, ki premorejo denar, le prazna bajka. Bilo je vse polno odlično oblečenih ljudi, gospodje v svilenih dokolenkah in frakih, vsi brez izjeme močno parfimirani, dame v razkošnih toaletah, popolnoma v skladu z razsipno modo tiste dobe. Vsa ta damska oblačila so razodevala ženske čare tako neovirano, da se Hektor ni mogel načuditi... Ko pa je tako okrog sebe opazoval vrvež, se mu je zdelo vse nekam prisiljeno, brez prave prirodnosti in pristnosti. Bilo je, kakor da se je vsak izmed tu zbranih zavzel, da bi za kratek večer pozabil veliko morišče, ki je komaj miljo oddaljeno od tistih štrleto svoje škrlatno rdeče opore proti zvezdnemu nebu in neusmiljeno žaloko naslednjega jutra.

Večerja je z napitnino vred, ki je republika nikakor ni odpravila, veljala 5000 liber, — vsoto, ki je svoj čas približno predstavljala letno rento Hektorjevega ubogega strica Sainte Valentine, usmrčenega na morišču...

Hektor je vzel klobuk in s težkimi misli odšel skozi nočne ulice. Engstrom, h komur se je namenil, je stanoval v neki hiši v ulici Vivienne, v neposredni bližini prefektore, torej tudi ne predaleč od Hektorjevega hotela.

Vrata Engstromove hiše so bila odprta. Hišnica je sedela v svoji predsobi na stolu in pletla. Svetiljka je razsvetljevala prijazni mali prostor.

»Državljan Engstrom?« je vprašala stara mamka, ko je izvedela

želje mladega gospoda. »V tretjem nadstropju, — toda menim, da se še ni vrnil domov.«

Široke stopnice so vodile navzgor. Stara hiša je bila le skromno razsvetljena. Hektor se je povzpel v tretje nadstropje in se naposled znašel pred vrati, na katerih se je blestel na pločevinasti tablici napis:

»Engstrom«. Pozvonil je in čakal. Čez čas je začul tihe korake in vrata so se previdno odprla le za pedenj.

»Ali bi lahko govoril s državljanom Engstromom?«

»Žal, ni ga doma,« odvrne drhteč glas. Nevidni duh bi bil vrata gotovo zopet zaprl, da ni Hektor, ki se je tega nadejal, pristavil nogo vmes.

»Vi ste prijatelj državljana Engstroma?« je vprašal drhteč glas.

»Prijatelj vseh zatiranih,« odvrni Hektor skoro šepetaje.

Tisti hip se vrata odpro na stečaj. Hektor ugleda staro damo, držečo v rokah svečnik.

»Vstopite, za božjo voljo, hitro v naše stanovanje,« zašepeče stara gospa.

Hektor je sledil povabilu in starka je skoro neslišno zaklenila vrata za njim. Brez besede je spremljala Hektorja po dolgem hodniku v sobo, kjer je na mizi stala prižgana svetiljka. Šele zdaj se je obrnila starka k Hektorju, ki je takoj opazil, da je njen obraz poln strahu in bojzani.

Velika pozlačena ura na kamninu se je oglasila slovesno. Enkrat. Hektor je čutil, kako se je nemir stare dame nenadoma skušal polotiti tudi njega.

»Saj je šele komaj pol enajste,« je nato dejal tolažeče.

Stara dama pa je vila roke:

»V dveh letih, kar mu služim, še nikoli ni prišel tako pozno domov. Slutnja me navdaja, da ga je zadela nesreča. Poslušnite... Nekdo je pri vratih.«

Vzela je zopet svečnik in odstopicala na hodnik. Sledilo je šepetanje, naposled pa se je čul tožen vzdih stare gospe.

Odprla so se vrata v sobo. Ob podbojih se je pojavil visok mož, temnih, nemirno sijočih oči, črnih, zaviranih brk. Bil je očitno zelo

truden. Njegov plašč je bil ves prašen. Brez besede in nezaupno je došlec motril Hektorja. Nato je zaprl vrata za seboj, stopil naprej s tihim žvenketom ostrog in se približal Hektorju.

»Njuhate?« je vprašal.

Hektor ni našel besede v odgovor. Hitro pa se je osvestil in pritrdil:

»Da, seveda!... Ali vam smem ponuditi?«

In potegnil je iz žepa malo rdečo dozo, odprl pokrivalo s palcem in ponudil. Takoj je došleca minila pozornost in je mirno dejal:

»Ste torej naposled vendar došli!«

Nervozno je pogledal k vratom. Tam je stala stara gospa s svojim klobukom in šalom.

»O Bog!« je jadovala. »Vse nas spravljate v tako nesrečo. Jaz grem, gospoda!«

»Le pojdite,« ji je odvrnil visoki mož. »In če vam je življenje drago, se ne vrnite več semkaj!«

Tiho je odcapljala starka in kratek čas nato se je čulo kako je zaloputnila hišna vrata.

Došlec se je naglo okrenil k Hektorju:

»Engstroma je prav gotovo zadela nesreča. Ob šestih zvečer se je nameraval z menoj sesti v kavarni Conti. Še nikoli ni zakasnil sestanka. Najin današnji razgovor bi bil silno važen... Vso noč sem iz Bruslja jeznil semkaj...«

Srdito se je visoki mož ozrl na okrog in nadaljeval:

»Engstrom me še nikoli ni spustil v svoje stanovanje. Danes pa se vendar ne bi upal še dalje držati pri sebi, kar sem prinesel v Pariz. Doslej sem Engstroma vedno našel samo v njegovih mali prodajalnicah v ulici Petit Champs. Tam ima knjigarno.«

»A jaz sem sodil, da je bankir!« se je začudil Hektor.

»Da. Ampak samo tu doma. Njegova bančno poslovalnica je spodaj, pri pritličju. V ulici Petit Champs pa se mož imenuje Poirner in je knjigotržec. Toda... za Boga!... Kaj je to?«

Zvonec pri vhodnih vratih je klenkal noro. Oba moža se sta po prstih previdno podala na hodnik in skozi zaprta vrata sta nato čula glas, ki je v največjem razburjenju šepetaje prosil:

V hipu pronikne ta pena

v vsako malo zobno razpoko in izplakne razkrajanje povzročujočo nesnago iz zoba... na ta način osnaži COLGATE zobe najbolje

Če krtačite svoje zobe s COLGATE, potem učinite več kot samo očiščenje površine.

Pena COLGATE ima znamenito lastnost: nizko površinsko napetost. To pomeni, da zamore pena pronikniti v vsako fino razpoko, da nesnago, ki pospešuje razkrajanje, omehča in izplakne.

Milijoni razumni ljudi so si tega svesti, da je s snazanjem zob s COLGATE več storjeno kot samo očiščenje površine. To je ona zobna pasta, ki je v stanju, da izplakne iz najfinejših razpok uspešno vse razkrajajoče ostanke jedi in klice, kjer so nesrečno skriti in kamor ne doseže nobena zobna ščetka.

Na milijone ljudi je dejstvo, da največ zdravnikov priporoča COLGATE zobno pasto, napravilo največji utis.

Ta skica prikazuje, kako učinkovita COLGATE-jeva pena (pri nizki površinski napetosti) pronikne v globočino brazde in tudi tam osnaži, kamor ne moremo prodreti z zobno ščetko.

I. MERČUN. informacijski zavod.

Zagreb Ilica 13/II, tel. 68-53, sprejema od danes kreditna zavarovanja.

Vsa vplačila se vrše izključno pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Zagrebu, pri katerem zavodu ostane vezano vložena vsa garancijska glavica oziroma premijska rezerva. Zahtevajte v lastno korist še danes obširna navodila pri I. MERČUN, obavljatelj zavod v Zagrebu, Ilica 13, kjer se tudi sprejemajo pod dobrimi pogoji izvrstni zastopniki za vse kraje države. 838

Na morju v Aleksandrovi

je najprijetnejše, če ste v vsej oskrbi v hotelu in restavrantu »Perivoj«

Fina in zadostna kuhinja, lepe sobe. — Vsa oskrba Din 55.— do 60.— dnevno. — Zasigurajte si abonement.

Klišee
vseh vrst za eno in večbarvni tisk izdeluje

„JugografiKa“
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23

Rudarjev - kopačev pomočnikov

dobrih, SPREJME večje število
SENJSKI RUDNIK
(Moravska banovina)
Plača akordna (po pogodbi). Nastop takoj. 8851
Direkcija drž. Rudnika Senjski Rudnik

Sprejememo

kontoristinio

z večletno prakso, perfektno v slovenskem in nemškem jeziku in korespondenci ter zmožno vseh drugih pisarniških del.

Ponudbe pod »Manufaktura veletrgovina« na oglasni oddelek »Jutra«. 8866

Nc I 224/30.

Prostovoljna sodna dražba.

V soboto, dne 21. junija t. l., ob 3. uri popoldne se bode vršila na licu mesta v Ljubljani, Streliška ulica št. 31, prostovoljna sodna dražba zemljišča pod vlož. št. 134 kat. obč. Poljansko predmestje lastnega gospodu Pust Francetu, posestniku in tesarstvu mojstru v Ljubljani. Predmetno posestvo obstoja iz dveh stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij ter nekaj stavbišč. Posestvo se bo prodajalo v celoti ali po posameznih enotah.

Dražbeni pogoji so interesentom na vpogled v pisarni podpisane notarja kot sodnega komisarja in pri lastniku.

HAFNER MATE, notar, kot sodni komisar.

BREZOBZIRNI AVTOMOBILISTI

Pripeti se da marsikateri avtomobilist dovede sebe ali druge v nevarnost, naj si bo iz lahkomišelnosti ali neznanja, potem zavstajajo trenutno in mirno Chryslerjeve hidravlične zavore avto brez zanašanja in poljenja.

Ako zaidete v nevarnost velikomestnega prometa, potem Vas hitro in lahko rešuje Chryslerjev moment polazka. Samo en pritisk na ročico menjala in že deluje brez šuma ali pavze akcelerijska brzina Chryslerjevega stroja za menjanje večjih brz. In Vi dirjate, ako hočete, z 100 km. brzino — katero proizvaja moč 6 cilindrskega motorja z vrtničastim tokom. On iskorišča vsak atom goriva, katero mu pripravlja novi Chryslerjev karborator.

Chryslerjevi inženirji so napravili avto, ki že na en edini pritisk obstane — ali kadar je v pokretu, ima veliko pospešnje. Na najživahnejših ulicah današnjega prometa Vam nudijo popolno sigurnost, duševni mir in velik tempo.

Chrysler 77 z strojem za menjanje večjih brz. Chrysler 70 z strojem za menjanje večjih brz in Chrysler 66. Stricilindrski »Plymouth«. Dobite lahko avtomobil vsake vrste proti odplačevanju na obroke.

CHRYSLER

77 - 70 - 66
OGLEDITE SI JIH TAKO PRI NAJBЛИŽJEM ZASTOPNIKU
GENERALNO ZASTOPSTVO ZA KRALJEVINO JUGOSLAVIJO
W. H. SMYTH - CENTRALA BEOGRAD, MILOŠA VELIKOG 23
PODRUŽNICA ZAGREB, AMRUŠEVA 4
ZASTOPSTVA: American Motors Ltd., Dunajska c. 9, Ljubljana; American Import Co., Aleksandrova c. 6, Maribor; Anton Bremec, Celje.

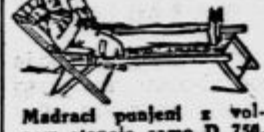
IZVANREDNA PRIKLAJ!
Zelena služinska postelja, z tapiranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujoče osebe stane samo Din 396.—
Razpoložljiva po polnem povzpetju.

Ležalnica za eno osebo, z tapiranim madracom, zelo praktična, stane samo Din 280.—

Ležalnica za eno osebo, z tapiranim madracom, zelo praktična, stane samo Din 150.—

Madrac puzljen s volnom stane samo Din 756.—
L. BROZOVIC, ZAGREB Ilica 82.

Poznana nemška tovarna, čije izdelki uživajo svetovni sloves, IŠČE za avto-pribor sposobnega.

zastopnika

za Hrvatsko, Slovenijo in Dalmacijo. V obzir pridejo samo strokovna podjetja ali strokovnjaki, ki razpolagajo s kapitalom in potrebnimi zvezami za zadovoljujočo prodajo. — Izcerpe ponudbe pod »146« poslati na Jugosl. Rudolf Mosse d. d., Beograd, Terazije 25. 8853

Strojna oprava

za izdelovanje cementnih plošč vseh vrst 300/200, 300/150, presajanje, »sacazno«, travno, inke plošče »Granitoid«, plošče 300/200. — Izdelek: Gaspary & Co., Leipzig.

- 1) Hidravlična preša, dvojna z 200.000 kg pritiska kapaciteta 1000-1200 komadov;
- 2) motorna osovinka z 2 cilindroma;
- 3) motorni mešalni stroj za beton;
- 4) motor, mešalni za barve;
- 5) motorni mešalni stroj za terasno in granit;
- 6) kompletne transmisije;
- 7) matrice in šablone;
- 8) celi za »stek naprej in nazaj«.

Vsa oprema zelo malo rabljena, zaprodaj pod polovico cene. — Za ceno in pogoje se obrniti na naslov: Jugosl. Rudolf Mosse d. d., Beograd, Terazije 25 pod »146«. 8845

IŠČEMO

mladega, marljivega, oženjenega,

vinčarja

brez otrok, ki je popolnoma vešč v vinogradniškem delu. Ponudbe in zahteve plačila poslati na: Tvrnico tanina, d. d., Sisak. 8859

Dražestne kodre

neomajno stanovitno pri vsakem vraku ali potovanja, dosežejo dame in gospodje brez agalnih škarij a pomočjo Hela-kodrine esence. Tudi najbolj zlo bubi-glavo počepa Hela, in je vsaka odnacija nepotreba. Velik prihranek na kosi in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bejnih kodrov, mišne frizure. Mnogo zahvalnih pisem. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din. 3 steklenice 35 Din. 6 steklenice 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice H, Postfach 12/17, Češko-slovaška. 158

ANTISEPTICNO PREPARIRANA

PRIMEROS GUMA
je znatno bolj zdrava in zanesljiva. Zahtevajte povsod izrecno njo. 129

Smrekovo in hrastovo lubje
kupi po najvišjih dnevni cenah
STONE KNAFLICH
tovarna usnja v KAMNIKU

Krapinske Toplice

(poleg Zagreba)
42° C prirodno vroči termalni viri in blato zdravijo revmo, protin, ischias, ženske bolezni itd. V pred- in posejiti znatna znižanja cen kakor tudi posebni 20dnevni aranžmaji po pavšalnih cenah Din 1280 (soba, prehrana, kopelji in takse). Avtobusni promet, dobra prehrana, zmerne cene. Začetek sezije 16. aprila. Zahtevajte prospekte! 79

Abstinenti, skavti, športniki!

Vaše stalno shajališče naj bo brezalkoholna gostilna v Latermanovem drevoredu (Velesojem!). Vse vrste sadni sokovi, kava, čaj, kisel in sladko mleko ter ostali mrzli in topli prigrizek stalno na razpolago po zelo nizkih cenah. Se priporoča 8759
NEZIKA KUKMAN.

KRAJEVNEGA ZASTOPNIKA

v Ljubljani, mlajšo moč, dobro vpeljanega v specerijski trgovini, po možnosti iz tozadevne stroke, proti visoki proviziji SPREJME za reanimiran predmet svetovno podjetje. Ponudbe s curriculum vitae in referencami na »Publicitas«, Zagreb, pod »Prvorazredni artikl«. 8805